

Forslag til folketingsbeslutning om et nyt EU-forbehold.

(Beslutningsforslag nr. B 40).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL) og Frank Aaen (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af mulighederne for etablering af en jernbanetunnel under Lillebælt, udarbejdelse af en handlingsplan for bedre vedligeholdelse af jernbane- og vejbroerne samt stillingtagen til, hvad der skal ske med Lillebæltbroen, inden den falder for aldersgrænsen.

(Beslutningsforslag nr. B 41) og

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af nærbaner i Trekantområdet.

(Beslutningsforslag nr. B 42).

Medlemmer af Folketinget Line Barfod (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en dansk prostitutionspolitik.

(Beslutningsforslag nr. B 43).

Medlemmer af Folketinget Frank Aaen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om suspension af satspuljen.

(Beslutningsforslag nr. B 44).

Medlemmer af Folketinget Benny Engelbrecht (S) og Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en udvidelse af Rejsegarantifondens dækningsområde.

(Beslutningsforslag nr. B 45).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr.

F 11:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og velfærdsministeren om tilbud til psykisk syge.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 06.11.2008).

Kl. 13:02

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvilke oplysninger kan regeringen give om regeringens planer om dansk deltagelse i euro-samarbejdet, herunder om de økonomiske og andre konsekvenser af, at Danmark fortsat står uden for eurosamarbejdet?

Af Margrethe Vestager (RV), Lone Dybkjær (RV) og Niels Helveg Petersen (RV).

(Anmeldelse 04.11.2008. Fremme 07.11.2008.

Eventuel afstemning udsættes til den 13. november 2008).

Sammen med dette punkt foretages:

3) Forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvad kan regeringen oplyse om sine planer for en hurtig afvikling af den danske krone til fordel for euroen?

Af Morten Messerschmidt (DF) og Kristian Thulesen Dahl (DF).

(Anmeldelse 06.11.2008. Fremme 07.11.2008.

Eventuel afstemning udsættes til den 13. november 2008).

Kl. 13:03

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til i morgen, den 13. november 2008.

Så er der mulighed for, at man som ordfører kan begrunde, og det bliver fru Margrethe Vestager som den første.

Kl. 13:03

Kl. 13:06

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Margrethe Vestager (RV):

Nye mønter, nye sedler – med krone eller dronning på den ene side og euroens kendetegn på den anden side – den slags mønter synes vi vi skal have.

Det Radikale Venstre har stillet denne forespørgsel til statsministeren: Vi vil gerne kende regeringens planer, for vi ønsker et Danmark, der er fuldt og helt med i EU. Vi ønsker forbeholdet over for euroen afskaffet og Danmark som en del af den økonomiske og monetære union, der virker, og som jo virker godt.

Der er gode og holdbare argumenter for, at Danmark får euro, og det er argumenter, som bliver stærkere og stærkere, specielt i det skærende lys fra den globale finanskriser.

For Det Radikale Venstre er de politiske argumenter de vigtigste – mange af de økonomiske argumenter har vi jo alligevel taget til os som land; vi lever efter dem.

Vi lever efter vækst- og stabilitetskrav, pagtens krav og rammer, vi lever med en fast kronkurs. For situationen er jo, at vi i Danmark har bundet kronen til euroen – vi følger den i tykt og tyndt – og Nationalbanken bruger renten til at sørge for, at kronen ligger fast over for euroen. Vi har generelt en sund budgetdisciplin og afdrager gæld. Vi lever med andre ord op til kravene, men høster ikke fordelene.

Vi kunne gøre det relativt enkelt. Og derfor er det bemærkelsesværdigt. Derfor er der brug for, at vi tager stilling, så vi kan begynde at høste de fordele, som euroen tilbyder – besparelser for virksomheder, rejsende og låntagere, mulighed for, at Danmark får indflydelse på de beslutninger, der påvirker os – og at vi en gang for alle får gjort op med den usikkerhed, som valutaspekulation og de store kriser er for et land med en lille valuta og en begrænset økonomi.

Vi håber, at forespørgslen i dag kan være med til at sikre en god og åben debat. Det radikale synspunkt er meget klart: Vi deltager i debatten med det udgangspunkt, at Danmark skal have en afstemning, så vi kan komme med i euroen.

Kl. 13:05

Formanden:

Ja, tak til fru Margrethe Vestager. Så er det hr. Morten Messerschmidt for begrundelse.

(Ordfører for forespørgerne)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Ja, det var jo en ganske klar motivation, vi hørte fra Det Radikale Venstres side. Det er jo oftest nemt at forudse, man skal bare vende det, Dansk Folkeparti mener, om, så tror jeg næsten, man har Det Radikale Venstres synspunkt. Sådan er det også i eurospørgsmålet.

Men en part, der ikke har været særlig klar i mælet, er regeringen, Venstre og statsministeren, og det er på den baggrund, Dansk Folkeparti har bedt om en hasteforespørgsel i dag. Gennem de sidste par uger har vi oplevet at få en lang række flikflakmeldinger i pressen – meldinger, som vi synes går i forskellige retninger, og derfor synes vi, der nu er behov for at få en klar melding om, hvad det er for nogle planer, statsministeren og regeringen ligger inde med i forhold til at realisere deres drøm om nu også at kunne få hugget den del af dansk suverænitet, som handler om, at vi kan føre vores egen valutapolitik og vores egen rentepolitik og have vores suverænitet på det økonomiske område, af.

Det er jo ikke nyt, at regeringen ønsker at afvikle forbeholdet; så vidt jeg husker, står det i regeringsprogrammet. Men det, der er nyt, er, at man for det første misbruger den ganske alvorlige økonomiske krise, som verdensøkonomien for øjeblikket befinder sig i, til at fremme sin egen politiske sag. Det er både usmageligt og sådan set også en hasarderet kurs at følge, for uanset hvad kan man ikke i en tid, hvor der er krise, forsøge at så tvivl om sin egen valutas overlevelse eller fremtid med nogen som helst succes.

For det andet er det en dybt tvivlsom kurs, statsministeren har begivet sig ud på ved at love Socialistisk Folkeparti, som godt nok vil afskaffe kapitalismen og lade alle virksomheder overgå til folkeee, varetoret over, hvilken valutapolitik Danmark skal føre.

Allerværst er måske den snak, der har været fremme om, at hvis man skal afvikle kronen, skal det ske hurtigst muligt. Jeg ved ikke, hvad det er, der presser statsministeren til at have den tilgang, at det skal ske nu, det vilde dyr, men for os i Dansk Folkeparti er det i hvert fald helt væsentligt, at hvis man overhovedet overvejer en sådan afstemning, skal der være rigtig god tid til at debattere tingene med danskerne.

Vi er altså meget skeptiske over for den linje, statsministeren de sidste uger har lagt i denne sag, og først og fremmest ønsker vi sådan set bare den klarhed, som statsministeren tidligere

var kendt for – en klar udmelding om, hvad projektet er, hvordan det skal realiseres, og hvad tidsrammen er.

Tak, formand.

Kl. 13:08

Formanden:

Ja, tak til hr. Morten Messerschmidt for begrundelsen for forespørgsel nr. F 12.

Så er det statsministeren for at svare på begge begrundelser.

Kl. 13:08

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil takke initiativtagerne til denne forespørgselsdebat. Jeg synes, det er godt, vi får lejlighed til at drøfte situationen vedrørende euroen, for den seneste tids finansielle krise har tydeliggjort omkostningerne for Danmark ved at stå uden for eurosamarbejdet. Det gælder både de politiske omkostninger og de økonomiske omkostninger.

Den største omkostning er helt utvivlsomt tabet af politisk indflydelse. Danmark har ikke samme adgang til at øve indflydelse på væsentlige politiske og økonomiske beslutninger i EU, som hvis vi deltog i eurosamarbejdet. Det er der for så vidt ikke noget nyt i. Vi har gennem længere tid set, at eurolandene drøfter og koordinerer deres synspunkter på møder, hvor kun eurolandene deltager. Det er fast praksis, at eurogruppen holder separate møder umiddelbart før hvert EU-finansministermøde, men det nye er, at den finansielle krise forstærker den udvikling.

Det så vi et meget konkret eksempel på for ca. en måned siden, hvor eurogruppen for første gang nogen sinde holdt et topmøde på stats- og regeringschefsniveau. Det blev holdt i Paris, og man traf vigtige beslutninger vedrørende den finansielle krise. På det møde fastlagde man reelt det overordnede svar på krisen for alle EU-lande, også selv om det altså kun var eurolandene, der deltog. Man traf beslutninger, der også vedrører Danmark, men vi sidder ikke med ved det bord, hvor beslutningerne bliver truffet. Og der er ingen tvivl om, at når vi kaster blikket fremad, vil vi se, at eurolandene fremover vil forstærke deres politiske samarbejde yderligere også på andre områder, end når det drejer sig om en finansiell krise. Præsident Sarkozy har allerede tilkendegivet, at der vil blive tale om flere

møder på stats- og regeringschefsniveau i eurogruppen.

I det hele taget bliver eurogruppen mere og mere et forum, hvor man drøfter og koordinerer synspunkter på en bred vifte af økonomiske spørgsmål. På sigt er det muligt, at også emner som f.eks. handelspolitik, udviklingssamarbejde og klimapolitik vil blive drøftet i eurogruppen. Vi kan ikke forudsige, præcist hvordan og hvor hurtigt eurogruppen udvikler sig i fremtiden, men vi kan konstatere, at finanskrisen har forstærket en udvikling, som allerede var i gang. Og vi ved, at jo større rolle, eurogruppen kommer til at spille, jo større bliver selvfølgelig også den politiske omkostning ved at stå udenfor.

De økonomiske omkostninger ved at stå uden for euroen har i den seneste tid stået lysende klare. Finanskrisen har sat kronen under pres, vi har set et markant rentespænd mellem Danmark og eurolandene – rentespændet mellem Nationalbanken og Den Europæiske Centralbank udgør for øjeblikket 1,75 procentpoint – og renterne på lån mellem banker og på statsobligationer er steget markant. Det betyder, at danske virksomheder og private husholdninger betaler en betydelig merpris for deres lån i forhold til prisen i eurozonen. Så i økonomisk ustabile tider kan der altså være tale om betydelige omkostninger ved at stå uden for euroen.

At det forholder sig sådan, er jo egentlig ikke overraskende. Faktisk forholder det sig præcis, som det blev beskrevet i redegørelsen om de danske EU-undtagelser fra Dansk Institut for Internationale Studier. Der står nemlig om konsekvenserne af at stå uden for euroen:

»Med hensyn til de økonomiske konsekvenser må der yderligere skelnes mellem økonomisk stabile og ustabile perioder. Under økonomisk stabile perioder er der begrænsede men uundgåelige økonomiske omkostninger ved at stå uden for eurosamarbejdet.«

Rapporten siger altså klart, at det koster at stå uden for euroen selv i stabile perioder, men at disse omkostninger dog er begrænsede. Men så siger rapporten videre:

»Under økonomisk ustabile perioder, f.eks. et asymmetrisk stød til dansk økonomi i form af en større økonomisk lavkonjunktur, er omkostningerne ved at stå uden for eurosamarbejdet svære at vurdere, men de kan være store. I tilfælde af en større krise og et stort pres mod kronen vil Danmarks Nationalbank skulle hæve den pengepolitiske rente for at forsvare fastkurspolitik-

ken, ligesom de lange renter vil stige, hvilket kan forværre krisen.«

Kl. 13:13

Dette er præcis den situation, vi nu står i, som blev beskrevet i redegørelsen allerede før sommerferien. At vi står i den situation nu skyldes, at Nationalbanken har været nødt til at hæve renten for at forsvare den fastkurspolitik, som skiftende danske regeringer har ført i over 25 år. Danmark fører altså en politik, som er skræddersyet til medlemskab af euroen, men vi høster ikke de fulde fordele. Til gengæld betaler vi prisen i form af en højere rente. I takt med at vi kommer ud af den finansielle krise, må vi selvfølgelig forvente, at rentespændet mellem Danmark og eurozonen vil aftage igen, men vi ved ikke, hvor hurtigt det vil komme til at ske.

Den finansielle krise har altså tydeliggjort omkostningerne ved at stå uden for euroen, men der er ikke tale om en ny udvikling. Regeringens ønske om, at Danmark skal deltage i eurosamarbejdet, er heller ikke nyt, og det er heller ikke et resultat – om man så må sige – af den finansielle krise, men den finansielle krise har styrket regeringen i det synspunkt, at Danmark bør være med i eurosamarbejdet.

Euroen har nu eksisteret i næsten 10 år. Til nytår er det 7 år siden, at eurosedler og euro-mønter erstattede tidligere nationale valutaer som D-marken eller den franske franc eller den hollandske gylde, og euroen har vist sig at være en stor succes. For borgere og virksomheder i Europa er den blevet det helt naturlige daglige betalingsmiddel; et betalingsmiddel, som har skabt en række praktiske fordele. Samtidig har den fælles mønt skabt større gennem-sigtighed om priserne fra land til land og på den måde været med til at øge konkurrencen. Internationalt har euroen udviklet sig til en stærk og stabil valuta; en valuta, som oven i købet er blevet til en af de vigtigste globale valutareserver. Euroen er ikke et eksperiment, den er en solid og velafprøvet valuta, der dagligt anvendes af mere end 320 millioner borgere i Europa.

Finanskrisen har så i øvrigt også tydeliggjort behovet for at styrke reguleringen af de internationale kapitalmarkeder og pengestrømme. EU har fra starten udvist stor beslutsomhed. I oktober blev EU-landene enige om en fælles ramme for at sikre størst mulig koordination mellem de krisepakker, som landene besluttede. På det seneste EU-topmøde var der bred enighed om en fælles EU-linje i de kommende drøftelser om internationale reformer. Der var opbakning til, at

EU skal arbejde for langt større gennem-sigtighed og ansvarlighed på de finansielle markeder. Den finansielle krise har altså vist et handlekraftigt EU, som går forrest i arbejdet for en forbedret finansiell regulering på globalt plan. Vi må forvente, at der også i eurogruppen vil være drøftelser om Europas tilgang til reformer af det internationale finansielle system, og vi må forvente, at eurogruppen vil føre selvstændige drøftelser om håndteringen af den finansielle krise med økonomiske nøglelande som f.eks. USA og Kina.

Det kan f.eks. være ved de såkaldte G8-møder, hvor eurogruppen nu er fast repræsenteret, og når eurogruppens formand mødes med internationale samarbejdspartnere. Der vil jeg sige, at Danmark altså har en stor interesse i at påvirke ikke bare de europæiske, men også de globale drøftelser med vore ønsker om en styrket regulering og øget gennem-sigtighed. Der er ingen tvivl om, at vores indflydelse ville være større, hvis vi deltog fuldt og helt i eurogruppen.

Kl. 13:18

Se, det har nogle gange været hævdet, at den måde, eurosamarbejdet er bygget op på, tager for lidt hensyn til beskæftigelsen og begrænser landenes mulighed for at imødegå økonomisk afmatning. Erfaringen viser imidlertid, at de grundlæggende rammer om eurosamarbejdet tværtimod understøtter vækst og beskæftigelse. Nøjagtig som i det danske system bygger euroen på en stærk og politisk uafhængig centralbank, der skal sikre gode rammer for vækst og beskæftigelse, ikke mindst ved at sikre stabile priser. Men jeg vil godt understrege, at der overhovedet ikke er noget modsætningsforhold mellem høj beskæftigelse og lav inflation, tværtimod. Med den rette økonomiske politik er det muligt at fastholde en meget høj beskæftigelse og en lav inflation. Det er jo præcis det, vi har oplevet i Danmark i de seneste år.

Det vil jo være sådan, at hvis inflationen får lov til at løbe løbsk, så vil det tværtimod kunne true beskæftigelsen, for hvis inflationen løber løbsk, så bliver vores konkurrenceevne ringere, så bliver der større arbejdsløshed og lavere beskæftigelse. Det er jo det, der er kendsgerningen.

Lav inflation er afgørende for at fastholde forbrugernes købekraft. Danske forbrugere har i den seneste tid oplevet prisstigninger på især energi og fødevarer. Det kan køre op og ned, men generelt har der været stigninger, og det rammer alt andet lige de socialt dårligst stillede

hårdest, og derfor er det i alles fælles interesse, at Den Europæiske Centralbank ifølge EU-traktaten har som sit primære mål at sikre prisstabilitet. Og så vil jeg godt understrege, at alle EU-lande, ikke kun eurolandene, men alle EU-lande, også Danmark, allerede er omfattet af fælles regler for finanspolitik. Navnlig må offentlige underskud som følge af traktaten som udgangspunkt ikke overskride 3 pct. af landenes samlede produktion, bruttonationalproduktet. Det er det, der er indeholdt i traktaten, og den såkaldte stabilitets- og vækstpagt opstiller nogle nærmere regler for, hvordan det mål i praksis så bliver nået.

Det er regler, som skal sikre, at landene ikke har så store underskud, at det får negative konsekvenser for nabolandene, og reglerne er under alle omstændigheder fornuftige, for erfaringen viser, at sunde offentlige finanser og høj beskæftigelse går hånd i hånd. Det er sådan, at de EU-lande, som fører den sundeste finanspolitik, typisk også er de lande, der har den højeste beskæftigelse, og man kan sige, at det viser det danske eksempel bedre end noget andet.

Det er da klart, at en ekspansiv finanspolitik kan bruges til at stimulere beskæftigelsen under en lavkonjunktur, og netop af den grund er et af hovedformålene med stabilitets- og vækstpagten at sikre, at landene under normale forhold undgår store underskud på de offentlige finanser. For det er jo kun, hvis man sparer op i de gode tider, at man har et råderum til at sætte gang i aktiviteter og beskæftigelse i de dårlige tider.

Samtidig er det også vigtigt at sige, at reglerne i stabilitets- og vækstpagten er meget fleksible. I dårlige tider med lav beskæftigelse, og når underskuddet overskrider 3 pct. af bruttonationalproduktet, så er der en række undtagelser fra pagtens normale krav, og det betyder altså, at der allerede i de gældende regler er en betydelig fleksibilitet med hensyn til at kunne føre en aktiv finanspolitik i en periode med lavkonjunktur. Og for Danmarks vedkommende er situationen altså den, at vi skal leve op til nøjagtig de samme finanspolitiske regler som eurolandene, men at vores finanspolitiske handlefrihed faktisk ville være større inden for eurosamarbejdet end udenfor. Det skyldes jo, at den danske fastkurspolitik kræver en finanspolitik, som stiller større krav til os end til eurolandene, for hvad enten vi er inden for eller uden for euroen, så skal der føres en troværdig og ansvarlig finanspolitik, men uden for euroen stilles der større

krav til, hvad troværdig og ansvarlig finanspolitik er, end hvis man er inden for euroen. Det er kendsgerningen. Så der er større fleksibilitet inden for end uden for.

Se, derfor er det regeringens konklusion, at Danmark bør være med i eurosamarbejdet. Det er i Danmarks interesse. Der er ikke truffet nogen beslutning om, hvornår og hvordan en folkeafstemning vil finde sted. Regeringen lægger stor vægt på, at der er så bred opbakning i Folketinget som muligt bag et forslag om at ophæve undtagelserne. Det gælder så meget desto mere i spørgsmålet om euroen, hvor befolkningens tidligere ved folkeafstemninger har sagt nej til at deltage i eurosamarbejdet.

Så på den baggrund vil regeringen i den kommende tid sondere terrænet for at vurdere, om der er mulighed for at skabe bred politisk opbakning til dansk deltagelse i eurosamarbejdet. Regeringen vil samtidig lægge op til, at der til januar i Folketinget afholdes en høring om eurosamarbejdet efter samme model som høringerne om Lissabontraktaten. Jeg tror, at det sammen med rapporten fra Dansk Institut for Internationale Studier om konsekvenserne af den danske undtagelse over for euroen vil give et solidt grundlag for en god og grundig debat om Danmarks deltagelse i eurosamarbejdet.

Kl. 13:24

Formanden:

Tak til statsministeren for besvarelsen.

Så går vi over til selve forhandlingen. Den første, der får ordet, er fru Margrethe Vestager som ordfører for forespørgerne til F 9.

Kl. 13:24

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Margrethe Vestager (RV):

Der er især tre ting, jeg hæftede mig ved i statsministerens besvarelse af forespørgslen.

Først er der det meget konstruktive i at foreslå, at vi kommer videre og i dybden med hele spørgsmålet ved at holde en høring i januar. Jeg tror, det er meget afgørende, at der er mulighed for at inddrage mange forskellige stemmer i debatten, sådan at den dybde, der er i forståelsen af euroen, kan blive delt i en bredere kreds.

Fra radikal side har det været en glæde, at det forslag, vi stillede, om at få lavet en DIIS-rapport blev virkeliggjort. DIIS-rapporten giver jo i dag en meget væsentlig indsigt i, hvordan euroen fungerer.

Dernæst hæftede jeg mig meget stærkt ved, at det, der sker med finanskrisen, og de politiske processer, som foregår i øjeblikket, betyder, at euroen så at sige får et andet miljø at fungere i. Det er, fordi vi forhåbentlig får en bedre og stærkere regulering af f.eks. kapitalfonde og får en anden type indsigt, åbenhed, gennemsigtighed, tilsyn med den måde, finansmarkederne fungerer på, sådan at vi ikke bliver ofre for spekulation og pengestrømme, som i virkeligheden handler imod vores interesser.

Jeg tror, at det, der sker i øjeblikket i det internationale samfund med IMF som en af hovedspillerne – det er for mig at se et rigtigt sted, fordi det er en international organisation, der har formatet og potentialet og dermed også en demokratisk legitimitet til at tage sig af det og sørge for, at vi får bedre finansmarkeder – er meget afgørende for, at euroen kommer til at fungere i det.

Jeg synes, det er en meget væsentlig nyskabelse i den her diskussion om euroen, at der forhåbentlig kommer noget godt ud af den globale finanskris, som jo ellers mildest talt har virket som et jordskælv, nemlig det, at vi får en høring, det, at der sker ting, som ændrer sig, og så de meget stærke argumenter, der i det hele taget var for euroen. Når man hører på statsministeren, er det meget vanskeligt at forstå, at statsministeren ikke ønsker sig en folkeafstemning så hurtigt som overhovedet muligt, for de gode argumenter er meget gode og meget stærke, og de opvejer også noget af det, som man måske kunne være bekymret for. Det, at euroen er en fungerende valuta, det, at vi haft sedler og mønter i 7 år, og det, at vi har set euroen finde vej og blive til en stærk, solid og troværdig valuta, er vigtigt.

Derfor håber vi meget, at en debat som den, vi har i dag, at statsministerens sonderinger, og at en høring i januar kan gøre, at vi får det brede flertal bag en folkeafstemning, med henblik på at vi også får euroen med alle de fordele, der ligger i det. Jeg håber også, at en debat som debatten i dag kan være med til at afvise nogle af de myter, som jeg en gang imellem oplever som meget afgørende.

Jeg synes, at statsministeren var meget klar i sin gennemgang af, at vi allerede i dag er en del af det kompleks, der sørger for, at vi fører en fornuftig finanspolitik – og dermed også, at der er muligheder for at føre en finanspolitik, som er rigtig og hensigtsmæssig i en højkonjunktur såvel som i en lavkonjunktur; og at det sådan set

vil stille os friere at være en del af euroen end at være i den situation, vi er i nu, hvor vi med næb og kløer og hele valutareserven må forsvare den danske krone og fastkurspolitikken; for det er jo situationen.

Jeg synes, det er meget klart, og det er en meget stærk argumentation, der gør, at det bliver mere og mere akut for os at få en folkeafstemning – ikke på grund af finanskrisen, men fordi de gode argumenter står i kø for at sikre den stabilitet og for at sikre, at Danmark også høster de økonomiske fordele såvel som de politiske – også de politiske, som statsministeren jo gjorde meget direkte rede for. Jeg deler sådan set vurderingen af, at eurogruppen selvfølgelig vil begynde at diskutere flere og flere emner, der har med økonomi at gøre, men at det bliver i den bredeste forstand. Og derfor ender det lige pludselig med spørgsmål om frihandel, om udvikling, om andre ting, der påvirker hele vores måde at fungere på.

Den politiske omkostning synes jeg ikke at Danmark skal bære, og derfor har vi brug for, at både debatten i dag, sonderingerne partierne imellem og høringen i januar forhåbentlig ender med en klar konklusion og en anbefaling til borgerne om, at Danmark også får euroen.

Kl. 13:29

Formanden:

Ja tak. Der er ønsker om korte bemærkninger til fru Margrethe Vestager. Den første er hr. Søren Espersen.

Kl. 13:29

Søren Espersen (DF):

Ja tak. Jeg har vældig svært ved at forstå det her. Fru Margrethe Vestager taler om en anden euro eller noget, som er nyt, og som skal lægges ind i samarbejdet. Tidligere i løbet af sommeren har vi hørt hr. Villy Søvnald, SF's formand, tale om, at han ikke kunne være med til euroen i den foreliggende form. Jeg har vældig svært ved at forstå det her. Det, vi eventuelt siger ja til i forbindelse med en folkeafstemning om euroen, er det ikke euroen i sin nuværende form? Eller forestiller Det Radikale Venstre sig lige så naivt som SF, at vi så nu kommer ind i euroen og laver det hele om? Er det ikke den euro, der nu ligger, med alt, hvad den indebærer, som vi – uden at have nogen som helst mulighed for at påvirke den – skal sige ja til?

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:30

Margrethe Vestager (RV):

Jeg håber, jeg var meget klar i mine bemærkninger til statsministerens redegørelse, nemlig at euroen er euroen. Men den skal jo ses på det kapitalmarked, den skal fungere på, og noget af det, som jeg byder meget velkommen, er jo det arbejde, som er foregået med bl.a. kapitalfonde. Jeg synes, at der blandt Folketingets partier – det gælder også Dansk Folkeparti – er gjort en indsats, som har været meget velplaceret, meget direkte og meget ordentlig for at få sat styr på noget, som har præget vores økonomi og jo også vores hverdagsvirkelighed på en måde, som jeg tror mange har syntes har været meget svær at leve med. Det er det ene.

Det andet er, at når jeg læser på konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde og ser på konklusionerne fra det ekstraordinære møde, der blev lagt frem på G20, ser på, hvad det er for en rolle, man tiltænker IMF, så tror jeg faktisk på, at vi kan få et bedre kapitalmarked med større åbenhed om, hvad der foregår, og med mindre tilbøjelighed til, at penge bliver skjult, at ting foregår, uden at tilsynsmyndigheder og andre kan holde styr på det. Det synes jeg er vigtigt i vurderingen af, hvad det er for et miljø, euroen skal fungere i.

Kl. 13:31

Formanden:

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:31

Søren Espersen (DF):

Jeg synes også, det er interessant, hvad fru Margrethe Vestager håber. Man har lov til at have sine håb og sine forventninger. Det, jeg egentlig bare synes vi skal have gjort krystalklart i den her debat i dag, også af hensyn til de mange tøvende SF-vælgere, som sidder rundtomkring og måske følger med i dag, er, at SF eller Det Radikale Venstre ikke kan forsøge at komme ind – jeg ved ikke, om man havde tænkt sig at rejse til Frankfurt selv og snakke med dem dernede – med nogen som helst danske krav om, at nu skal euroen ændres til noget andet.

Jeg synes, at fru Margrethe Vestager skal forklare også over for SF's vælgere, at det ikke kan lade sig gøre, og at det er at stikke folk blå i øjnene, hvis man tror det.

Det, vi siger ja til, er den euro, der ligger, og det må fru Margrethe Vestager da kunne bekræfte og slå fuldstændig fast.

Kl. 13:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:32

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er meget vigtigt at være tydelig og lade være med at være polemisk med hensyn til det. For jeg har på intet tidspunkt givet udtryk for nogen forestillinger om, at det var noget andet – tværtimod. Vi har en euro, den er traktatfæstet. Den har vi ikke tilsluttet os, men til gengæld har vi tilsluttet os det andet. Vi er simpelt hen nogle af de flinkeste medlemmer, man kan forestille sig. Vi gør alt det, man skal, men vi siger nej tak til fordelene. Det synes jeg er et paradoks, specielt set i lyset af at den euro så kommer til at fungere i et miljø, der forhåbentlig er mere venligt over for folk, der har sådan et ønske om åbenhed, tilsyn og ordentlighed på kapitalmarkederne.

Det er sådan set det, der er vores klare pointe. Euroen bliver ikke lavet om, traktaten er, som traktaten er, men den måde, euroen fungerer på, tror jeg vil være anderledes, når man oplever den meget stærke politiske vilje til med afsæt i en finanskrise, der har virket som et jordskælv, at sige: Det her skal ikke fortsætte. Det skal bruges som afsæt, for at vi får et andet tilsyn, en anden åbenhed, en anden kontrol med kapitalfondene.

Når statsministeren gør lysende klart, at det, vi allerede har påtaget os, sådan set er det, vi skal gøre også for at få euroen, synes jeg, at det ligger på den flade hånd, og så er der ikke brug for at polemisere over, om det er en anden euro eller en ny euro, eller hvad det er. Euroen er euroen, men den kommer til at fungere i et bedre miljø.

Kl. 13:33

Formanden:

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 13:33

Per Clausen (EL):

Nu deler jeg jo ikke Dansk Folkepartis bekymring over SF's vælgere og er vel knap nok bekymret over SF som parti. Men det, jeg syntes var lidt interessant i det, fru Margrethe Vestager sagde, var, at jeg må forstå, at den sammenhæng, euroen er indgået i indtil nu – hvor formålet jo har været afregulering af og mindre kontrol med kapitalbevægelserne – har været en forkert sammenhæng. Det vil sige, at den kritik, vi tidligere har rejst af Den Økonomiske og Mo-

netære Union og euroen fra venstrefløjens side, har været rigtig, men fremover vil det blive anderledes. Sådan forstod jeg det, fru Margrethe Vestager sagde.

En anden ting er, at fru Margrethe Vestager jo ikke tillægger økonomien så stor betydning, og det tror jeg er klogt ud fra et eurobegejstret synspunkt. Men har fru Margrethe Vestager ikke lagt mærke til, at det har været meget svært at finde uafhængige økonomer, som med nogen kraft har villet sige, at det ville gøre nogen forskel for Danmark, om vi var med i euroen eller ej?

Kl. 13:34

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:34

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tror, det bliver en stadig større fordel for Danmark at være med i euroen, hvis det lykkes at gøre det, der i øjeblikket bliver talt om blandt mange statsledere, til noget helt konkret. Der bliver talt om det både i eurogruppen, i gruppen af statsledere i Den Europæiske Union og på de forskellige møder, der afholdes rundtomkring. Hvis det resulterer i en konkret forandret virkelighed, så tror jeg, euroen vil komme til at fungere endnu bedre, end den ville gøre, hvis vi havde tilsluttet os for 2 år eller 7 år siden. Men det betyder jo ikke, at euroen har været et dårligt papir, for euroen er som sagt den samme.

Men jeg synes, man skal hæfte sig ved det, der foregår udenom, når vi nu forstærker vores anbefaling af, at Danmark kommer med, og at vi også får euroen. Det betyder nemlig noget, hvilken sammenhæng en ting fungerer i, også selv om det er den samme ting.

Det med at finde uafhængige økonomer kan man jo diskutere, for økonomer har jo heldigvis forskellige opfattelser; økonomi er ikke en eksakt videnskab. Men det, jeg har hæftet mig ved, er, at uanset hvordan man vender og drejer det, betaler vi også i de tider, hvor der er stabilitet, ro og højkonjunktur, en lillebitte merpris. Det tror jeg bare man skal tage for givet og så overveje, om vi er villige til at betale den, eller om vi egentlig hellere vil høste den gevinst, der er.

Kl. 13:36

Formanden:

Så er det hr. Per Clausen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 13:36

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge fru Margrethe Vestager, om hun ikke kan bekræfte, at det er helt umuligt at

finde nogen ekstraordinært positive økonomiske resultater i euroområdet, ligegyldigt om vi sammenligner med USA eller sammenligner med andre europæiske lande, som ikke har været med i euroen. Euroens succeshistorie fortæller sig måske lidt i det uvisse, hvis man kigger på den konkrete virkelighed.

Så vil jeg bare være helt sikker på, at det er rigtigt forstået, at fru Margrethe Vestager sådan set er enig med mig i, at den politik, man har ført i EU med mere liberalisering, mindre indsigt og mindre kontrol med kapitalbevægelserne, har været forkert. Den har været medvirkende til at skabe forudsætningerne for den finansielle krise, vi har nu, og hvis fru Margrethe Vestager er enig med mig i det, vil jeg bare spørge fru Margrethe Vestager: Hvor var det synspunkt henne, da Det Radikale Venstre sidst ville sælge euroen til os?

Kl. 13:36

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:37

Margrethe Vestager (RV):

Jeg ved ikke, om man kan sælge penge. Det er i hvert fald svært at få en større pris end den pålydende.

Vi har fra radikal side ingen ambition om at sælge noget til nogen. Men vi synes, der er rigtig, rigtig gode argumenter for at få de fordele, der knytter sig til at være med i et meget stærkt politisk fællesskab og et stærkt økonomisk fællesskab, som bliver materielt i hånden på os i form af mønter og sedler. Jeg hæfter mig ved, at den verden, som euroen skal fungere i, forhåbentlig bliver bedre, og jeg glæder mig også over, at det er danske politikere, som skubber på i den diskussion for at se, hvad man kan gøre ved kapitalfondene.

Med hensyn til det her med at finde noget ekstraordinært positivt siger jeg ikke, at euroen er svaret på alle tiders økonomiske udfordringer, tværtimod. Der er sandelig meget at gøre for hvert enkelt lands politikere i den forbindelse – rigtig, rigtig meget. Herhjemme har vi vores reformer at passe, og det skal vi selv gøre. Det kan ingen andre gøre for os. Men euroen er et bidrag, og hvis vi ikke gør det, vi skal, kan euroen ikke ændre dansk økonomi. Men den kan bidrage positivt, hvis vi også passer vores ordentlige og sunde finanspolitik.

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en kort bemærkning.

Kl. 13:38

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg hæfter mig ved, at ordføreren siger, at euroen vil fungere godt i en bedre verden. Altså, når alle problemer i fremtiden er løst, vil euroen virkelig kunne vise sit værd. Der er et eller andet i kronologien, der ikke hænger sammen for mig. Man har altså en blind tro på, at verden på et eller andet tidspunkt nok skal blive god, og så skal euroen også nok vise sig at være god. Ville det så ikke være logisk at vente på, at verden blev god, før man begyndte at gamble med det her projekt?

Kl. 13:38

Alt dette leder mig hen til det, som fru Margrethe Vestager sagde om fordele og ulemper. Euroen dækker jo altså over meget mere end det papir og metal, vi render rundt med i lommerne, den er faktisk den samlede faktor for den økonomi, der nu engang dominerer eurozonen, altså de lande, der er med i Euroland. Hvis vi nu kigger lidt på eurozonen, går det jo faktisk ret dårligt i de lande og ret godt i Danmark. Arbejdsløsheden er voldsomt høj, næsten halvdele af de lande, der er med i eurosamarbejdet, overholder ikke engang vækst- og stabilitetspagten, og den økonomiske vækst er nærmest gået i stå i store dele af eurozonen, hvorimod Danmark stadig væk klarer sig supergodt. Så kunne fru Margrethe Vestager ikke uddybe lidt, hvad hun mener med fordele og ulemper?

Kl. 13:39

Formanden:

Det er der mulighed for nu. Værsgo.

Kl. 13:39

Margrethe Vestager (RV):

Mange tak. Det Radikale Venstre er gået ind for euroen, fra den blev tænkt. For vi tror, det er vigtigt for de enkelte lande og for Den Europæiske Union, at vi har den fælles valuta, og at vi så at sige er villige til at lægge bånd på hinanden, så vi ikke eksporterer vores egne problemer til de andre. Det er jo det, der har været situationen før, altså at man både havde muligheden for at skubbe arbejdsløshed over på de andre lande og havde muligheden for at skubbe usikkerhed i forbindelse med valutakursen over på andre lande.

Det synes vi er dårligt, og derfor synes jeg, det er vigtigt at glæde sig over, at det nu kan bli-

ve endnu bedre, fordi vi kan få bedre kapitalmarkeder. Og det er måske sådan lidt omvendt – for jeg ved, at hr. Morten Messerschmidt, som tilhører et støtteparti til regeringen, må have den yderste tillid til statsministerens gøren og laden – at det er mig, der står her og har en filtro til, at der faktisk er noget konkret i de ting, som statsministeren arbejder for i Den Europæiske Union og dermed også i G20-sammenhæng, og dermed også internationalt, og at det kan blive til noget. Når jeg tror det, er det jo, bl.a. fordi jeg ved, at statsministeren har et flertal i Folketinget i ryggen, når det kommer til kapitalfondene.

Lige en sidste ting: Jeg synes, det er fantastisk at se, hvilke ambitioner modstanderne af euroen har på euroens vegne. Euroen løser det ikke, euroen giver et bidrag, men resten af arbejdet må vi gøre selv – og det gælder også i Italien, Frankrig og Tyskland og i alle de andre lande.

Kl. 13:41

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:41

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg bliver en lille smule nervøs, når jeg hører det, fru Margrethe Vestager siger. Før hørte vi, at der ikke er nogen, der sælger penge, men det er der sådan set rigtig mange mennesker, der lever godt af. Det er derfor, vi har det, der hedder en rente, som normalt identificeres som pengenes pris. Nu hører vi, at Italien bare skal løse sine problemer for sig, og at Tyskland skal løse sine problemer for sig. Men fru Margrethe Vestager overser jo fuldstændig, at en række af de problemer, som disse lande kæmper med, skyldes euroen og skyldes det forhold, at økonomierne i så forskellige lande som Finland, Grækenland, Portugal, Tyskland osv. ikke er ens, og at det derfor er en kæmpe ulempe for de lande i dag at være underlagt en fælles rente og en fælles valutakurs.

Er fru Margrethe Vestager ubekendt med, at da euroen blev indstiftet, havde Grækenland en rente på 16 pct. og Tyskland en rente på 5 pct.? Det er selvfølgelig et produkt af de underliggende forhold, og de underliggende forhold er ikke væk. Arbejdsmarkedspolitikken, socialpolitikken, strukturpolitikken er præcis den samme.

Kl. 13:42

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 13:42

Margrethe Vestager (RV):

Der er jo det ved det, at de nævnte lande selv traf den beslutning, at de gerne ville være med i eurosamarbejdet. De vejede op: Hvordan ser det ud med fordele og ulemper? Selv om renten i dag er meget anderledes i vores land end renten i de andre lande, som gerne vil være med i eurosamarbejdet, har vi så tillid til, at de andre lande, som også vil være med, faktisk vil være det på en måde, som er til fælles gavn?

Det, der var deres svar, var: Det vil vi gerne. Hvert enkelt land må jo opveje fordele og ulemper, og jeg tror, at det er en meget stor fordel for os, at der samlet set med ansvar i hvert enkelt land bliver ført en finanspolitik, der gør, at der er ro og stabilitet. For ellers risikerer vi at ende i en situation, hvor det lige pludselig sejler, fordi der bliver meget store underskud. Og jeg synes, det er godt, at der er mulighed for at møde en lavkonjunktur inden for vækst- og stabilitetspagten. Det er i hvert fald værd at huske på, at den pagt er vi med i, uanset om vi kommer med i eurosamarbejdet eller ej.

Det står meget centralt, at man må vurdere fordele og ulemper, og for os, for Danmarks vedkommende, tror vi, det er en klar fordel. Så skal jeg ikke gøre mig til dommer over, hvad folk og politikere i andre lande har besluttet sig for, for jeg er sikker på, at de træffer de beslutninger, der er rigtige for netop deres land.

Kl. 13:43

Formanden:

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 13:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Det er altid interessant, når vi her i Folketinget har lejlighed til at diskutere for eller imod den danske krone. Det, man blot kan undre sig lidt over, er, at der er så mange, der tilsyneladende har så meget imod den danske krone, som jo faktisk har været ganske trofast over for danskerne igennem mange år.

Det, jeg har noteret mig lidt i fru Margrethe Vestagers indlæg her fra talerstolen, var jo det her med, at Danmark tilsyneladende kun var interesseret i at høste ulemperne, og at vi ikke ville høste fordelene ved at få euroen som dansk valuta. Der vil jeg da gerne spørge ordføreren, om man måske ikke kunne konkretisere de her fordele lidt, for jeg har svært ved at se de fordele, som Det Radikale Venstre tilsyneladende ser på det område.

Det, jeg tænker på, er eksempelvis forbrugerprisudviklingen, indekset på, hvor meget man har i købekraft for sin løn i eksempelvis Spanien, Grækenland eller Tyskland, efter at man fik en euro påført, uden en folkeafstemning i øvrigt.

Vil ordføreren ikke prøve at konkretisere, hvad det positive er i, at man eventuelt skulle gøre det på den her måde?

Kl. 13:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:44

Margrethe Vestager (RV):

Dels er der økonomiske fordele, dels er der politiske fordele. Hvad angår de økonomiske fordele, kommer det lidt an på ens temperament, om man synes om dem eller ej. Jeg tror, det er vigtigt for dem, der skal optage lån til deres hus eller deres lejlighed, eller hvad det nu kan være, at renten er så lav som overhovedet muligt. Og jeg synes, at det er ærgerligt for dem, at vi betaler en højere rente, end vi er nødt til – rigtig ærgerligt faktisk, for de penge kunne have været brugt til noget andet. Det er en konkret omkostning ved ikke at være med i euroen, og det synes jeg er en skam.

Jeg synes også, det er ærgerligt, at Danmark som land ikke er med til at præge de ting, som præger os. Jeg synes, at det er godt i de fleste måder, ting bliver styret på, at det ikke altid er sådan, at man får ret, men at man i hvert fald kan få lov til at præge det, der præger en selv. Derfor synes jeg også, at vi skal være en del af den debat, ligesom Cypren er det, ligesom Finland er det, ligesom de i alt 15 eurolande er det. Det synes jeg er en politisk fordel, som vi skal tage med, fordi det påvirker os.

Kl. 13:45

Formanden:

Det er hr. Hans Kristian Skibby for en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg takker naturligvis for svaret, men jeg vil da gerne sådan i mit stille sind undre mig lidt over de argumenter, der bliver brugt fra ordførers side. Eksempelvis omkring realkreditinstitutterne i Danmark er det faktisk sådan, at man anbefaler, at folk ikke lægger deres lån om til eurolån, men faktisk bibeholder deres lån i danske kroner. Jeg synes jo faktisk, at det taler ganske kraftigt imod de argumenter, som ordføreren, fru Margrethe Vestager, kom med her.

Men jeg vil gerne stille et andet spørgsmål her på falderebet, og det er om Det Radikale Venstres demokratiopfattelse. Ordet positiv er blevet nævnt mange gange i ordførerens indlæg her i dag, men jeg vil gerne spørge, hvor positivt det egentlig er, at man har indført en euro uden at spørge befolkningen i alle de lande, som nu har fået afskaffet deres egne valutaer og er blevet en fasttømret del af det her eurosamarbejde, som borgerne jo vitterlig overhovedet ikke ønsker. Det er jo sådan, at man har lavet undersøgelser i mange af EU-landene, Tyskland eksempelvis, som klart viser: Borgerne ønskede ikke en euro indført i Tyskland. Og sådan er det faktisk i alle lande.

Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvordan forholder De Radikale sig til demokratiopfattelsen i, at man bare fuldstændig kapitulerer og nægter folk at gennemføre en folkeafstemning?

Kl. 13:47

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:47

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal ikke sætte mig til doms over, hvordan man konkret træffer beslutninger i de andre europæiske lande. De er jo demokratier, ligesom det danske demokrati er det, men de træffer så nogle beslutninger på andre måder, end vi gør, og sådan er det. Demokrati findes på mange forskellige måder, og det er jo heldigvis sådan, at man har mulighed for ved næste valg, typisk her til valget til Europa-Parlamentet, at sige til de politikere, der har truffet en beslutning, man var uenig i: Det vil vi ikke have, ud med jer, nogle nye ind på banen.

Sådan er demokrati, og det er også for mig meget demokratisk, at vi, der sidder her, vi 179, kan stemmes ud, hvis vi har taget en dårlig beslutning eller flertallet har taget en dårlig beslutning. Så kan der blive et nyt flertal ved næste valg, eller vi kan personligt blive stemt ud. Det er for mig også demokrati, ligesom det er demokrati at holde en folkeafstemning om et emne. Det gør man så på forskellige måder rundt omkring i landene, og jeg er ikke den, der sætter mig til doms over, om en undersøgelse her eller en undersøgelse der skal vægtes mere eller mindre end det, som folk, der er valgt ved demokratiske valg og med solide flertal, efter ordentlige, lange diskussioner har besluttet sig for.

Kl. 13:48

Formanden:

Så er det hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Jesper Langballe (DF):

Det lyder meget fromt, når fru Margrethe Vestager siger, at hun sandelig ikke vil sætte sig til doms over demokratiets funktion i andre lande. Det er sådan set heller ikke nødvendigt, for ganske den samme demokratiopfattelse er jo kommet til udtryk herhjemme, hvor det var regeringens og fru Margrethe Vestagers klare agt med åbne øjne at snyde den danske befolkning for en afstemning om Lissabontraktaten.

Så der er slet ingen forskel på de lande, hr. Hans Kristian Skibby nævnte, og så Danmark. Der er en konsensus mellem de europæiske politikere imod befolkningerne. Det var den ene ting, jeg ville sige.

Den anden ting, jeg vil sige, er, at jeg undrede mig over at høre fru Margrethe Vestager i sit svar til hr. Søren Espersen trække en modsætning mellem at tale tydeligt og at tale polemisk. Det var i svaret om SF, der ville have en anden slags euro. Det forekommer mig, at viljen til at tale tydeligt altid hænger sammen med modet til at tale polemisk og dermed sprede tågebaner som dem, SF har prøvet at lægge ud, altså det med en alternativ euro.

Kl. 13:49

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 13:49

Margrethe Vestager (RV):

Jeg tager den retoriske belæring til mig. Det skal jeg lægge mig på sinde.

Det eneste, som jeg sådan set vil anholde, er konspirationsteorien – at der skulle være en konspiration mellem alle eller det meget store flertal af folkevalgte i Europa imod de folk, der har valgt dem. Jeg ved ikke, om det viser noget om hr. Jesper Langballes syn på, hvad man er valgt til at gøre, men jeg oplever ikke, at jeg som folkevalgt er valgt til at være en del af en konspiration imod de vælgere, der lige har valgt mig, tværtimod.

Jeg synes sådan set, at jeg, bundet af min overbevisning, som jeg har skrevet under på i grundloven, er forpligtet til at udøve det, som jeg har sagt jeg ville i valgkamp, på skrift og i tale – der, hvor man er i dialog med hinanden. Og jeg kan på intet tidspunkt tilslutte mig, at det skulle være på en sådan måde, at politikere ge-

nerelt handler imod de folk, de er valgt til at repræsentere. Tværtimod er det mit indtryk, at de allerfleste politikere gør deres yderste for at tjene det folk, de er valgt af.

Kl. 13:51

Formanden:

Så er det hr. Jesper Langballe for sidste korte bemærkning.

Kl. 13:51

Jesper Langballe (DF):

Jamen den indrømmelse havde jeg heller ikke ventet. Men da fru Margrethe Vestager jo så i øvrigt tog det, jeg sagde, til sig, vil jeg her i anden omgang komme ind på noget helt andet.

Fru Margrethe Vestager var ligesom statsministeren inde på det tab af politisk indflydelse, som man siger følger med at stå uden for euroen. Jeg vil gerne spørge fru Margrethe Vestager – og det kan så også være henvendt til statsministeren: Er det ikke altid sådan med enhver suverænitetsafgivelse, at den betyder, at man mister indflydelsen over sit eget, og at man så til gengæld får en brøkdels indflydelse over et kæmpe område, hvor nogle af os egentlig synes at vores indflydelse slet ikke har noget at gøre, hvor vi egentlig slet ikke har lyst til at have den indflydelse? Er det ikke altid sådan med al suverænitetsafgivelse, at man, i stedet for at have den suveræne afgørelsesret over sit eget område, så får tildelt en brøkdels indflydelse og kan være med til at bestemme arbejdsmarkedsregler på Sicilien, hvis man ellers synes, det er interessant?

Kl. 13:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:52

Margrethe Vestager (RV):

Jeg vil gerne føje disse spørgsmål til min retoriske læreproces, for det var jo et meget fint eksempel på polemik, som hr. Jesper Langballe netop leverede, da han sagde, at han heller ikke havde ventet en indrømmelse af, at der foregår en stor konspiration mellem de europæiske politikere mod de europæiske folk.

Det er vel netop det, der gør, at det bliver polemisk. Spørgsmålet om en konspirationsteori blev ikke rejst for at få en debat, men alene for at få det sagt og få det ud i det åbne, og det synes jeg netop er et meget godt eksempel på det, som hr. Jesper Langballe ellers anholder.

Hvad angår det her med at afgive suveræniteten, vil jeg sige, at hvis det var sådan, at vi suverænt kunne bestemme, så kunne det være, at det

var en anden sag. Men når det kommer til renten, når det kommer til kursen, når det kommer til klimaet, international kriminalitet, menneskesmugling og menneskehandel – en lang, lang række spørgsmål, som indirekte og direkte påvirker danskeres hverdag – har vi ingen suveræniteten.

Derfor er det meget bedre at løse de problemer sammen med nogen, så vi bliver store nok og demokratiske nok til at kunne sætte ind over for klimaproblemet, menneskehandel og spekulanter, som vil bruge markederne og kapitalen imod os og imod borgerne. Der er en fælles opgave at løse.

Kl. 13:53

Formanden:

Så er det hr. Søren Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Søren Krarup (DF):

Vi diskuterer jo økonomi, men jeg vil gerne spørge fru Margrethe Vestager, om hun ikke vil give mig ret i, at euroen jo i grunden ikke er at forstå som et økonomisk instrument, men som et politisk instrument. Euroen er til for at skabe en europæisk statsopbygning.

Som bekendt er Romtraktatens indledende bemærkninger i præambelen jo, at man er besluttet på at opbygge en overnational union, der uden ophør gøres stadig snævrere. Det skrev man i Rom i 1957. Så det er det, der ligger bag hele det, vi dengang kaldte Romtraktaten – vi kan også sige EU i dag.

Vil fru Margrethe Vestager ikke give mig ret i, at euroen simpelt hen er et instrument til at opbygge en overnational europæisk stat, og at det derfor ikke er tilfældigt, at det også indeholder et politisk element af hensynsløshed mod de befolkninger, det går ud over? Har man sin gang syd for grænsen, så ved man, at der hedder euroen Teuro, for det er blevet meget dyrere, og i hvert fald var det givet, at hvis Tyskland havde kunnet stemme om det, var det aldrig blevet sådan, at de afskaffede deres D-mark til fordel for euroen.

Vil fru Margrethe Vestager ikke give mig ret i, at euroen til syvende og sidst er at forstå som et politisk og hensynsløst middel imod befolkninger, der jo stemmer nej hver gang, de har mulighed for det?

Kl. 13:55

Formanden:

Ordføreren.

Margrethe Vestager (RV):

Nej.

Kl. 13:55

Kl. 13:55

Formanden:

Hr. Søren Krarup for yderligere en sidste kort bemærkning.

Kl. 13:55

Søren Krarup (DF):

Det var et kort svar, men det var ikke noget uddybende, endsige fyldestgørende svar.

Jeg vil så godt nævne, at fru Margrethe Vestager i sit svar til hr. Hans Kristian Skibby sagde, at demokrati findes på mange forskellige måder.

Dertil vil jeg så svare nej, for der er en ting, der er aldeles afgørende i forbindelse med demokrati, og det er demos på græsk – det betyder på dansk folket – og det er, må man dog sige, demokratiets grundlag. Og når man indfører det, man kalder demokrati, ved at tilsidesætte folket, så er det ikke demokrati – man kunne kalde det demokatur, hvis man ville – det er i hvert fald at misbruge folket til at fremme politiske hensyn. Når vi så samtidig ser, at det er politiske hensyn, der betyder, at befolkningen og folket overhovedet ingen indflydelse har på deres egen situation – og her taler jeg om Metockdommen, der jo er så afslørende for hele EU-holdningen – må jeg så sige, at man simpelt hen fratager dette folk muligheden for at bestemme sin egen politik.

Vil fru Margrethe Vestager så ikke give mig ret i, at det i hvert tilfælde er en udemokratisk form for statsopbygning, der finder sted i EU?

Kl. 13:56

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 13:56

Margrethe Vestager (RV):

Nej.

Kl. 13:56

Formanden:

Hermed sluttede det. Tak til fru Margrethe Vestager som ordfører. Den næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt som ordfører for forespørgerne til F 12.

Kl. 13:56

(Ordfører for forespørgerne)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det er jo i virkeligheden et interessant eksempel på, hvordan man i Det Radikale Venstre og måske i virkeligheden blandt EU-tilhængerne generelt ser verden. På spørgsmål, der kræver en smule refleksion, kan man svare

ja og nej: På spørgsmålet om, hvorvidt euroen er til fordel for dansk økonomi, kan man svare meget klart ja; på spørgsmålet om suverænitetsafgivelse kan man svare meget klart nej. Det må jo i virkeligheden være befriende at leve i en verden, hvor alting er så sort og hvidt. Kommer det fra EU, er det ja og amen, det er godt, kommer det fra Folketinget, må man hellere være mistroisk over for det og sige nej. Men sådan er virkelighedens verden altså ikke.

Virkelighedens verden er, at euroen nok har eksisteret i snart 7 år, sådan i fysisk form, men i den periode har vist sig fra sin svage side. I den finanskriser, som vi i øjeblikket befinder os i, har man jo i eurolandene måttet gennemføre historisk store redningsplaner – nærmest kun overgået af Marshallhjælpen efter anden verdenskrig – for at sikre økonomierne. Man har været nødt til at lave store investeringsplaner, på trods af at disse lande altså er med i det, der skulle være den store redning, nemlig euroen.

Internt i euroen kan vi jo se alle de ulemper, alle de manglende resultater, som præger de lande, der er gået med. De lande i EU-samarbejdet, som virkelig har en sund økonomi, som har en høj økonomisk vækst, som har en lav arbejdsløshed, en lav inflation, alle de ting, der er kendetegnende for en god økonomi, er sjovt nok Storbritannien, Sverige og Danmark, der er kendetegnet ved at have deres egen valuta, hvorimod recessionen er dominerende i eurozonen, arbejdsløsheden er enormt højt, inflationen er høj, men værst af alt er, at det ikke er den samme situation i alle landene. Værst af alt er, at der i nogle lande er høj inflation med lav arbejdsløshed, i andre lande er der høj arbejdsløshed med lav inflation. Hvordan skal de lande nogen sinde kunne løse deres problemer, når de ved at sige ja til euroen har smidt værktøjerne til at løse dem over bord, det vil sige, når deres politikere har sagt ja til euroen? For de eneste steder, der er blevet holdt folkeafstemning, er i Danmark og Sverige, og der er det sjovt nok hver gang blevet et nej.

At gå med i euroen, fordi dansk økonomi ser fornuftig ud nu, svarer til at køre ud ad en landevej i sin bil og sige: Det ser pænt ud, vejret er flot, der er ikke nogen forhindringer forude, så vi smider rattet ud af vinduet, med henblik på at der nok heller ikke i fremtiden vil komme nogen forhindringer. Men det kan jo godt være, at der hen ad vejen kommer et sving eller noget andet, man skal dreje uden om, og sådan er det også i valutapolitik. Det kan godt være, der på et tids-

punkt kommer en situation, hvor man har brug for at bruge de redskaber, der skal til for at tilpasse sin økonomi til den situation, vi befinder sig. Dansk økonomi udgør under 2 pct. af EU's samlede økonomi. Det er præcis den indflydelse, Danmark vil få, hvis vi afskaffer kronen og går ind i euroen. Det er 2 pct., fordi euroens politik fastlægges efter den samlede situation i eurozonen. Derfor skal jeg på vegne af Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at droppe planerne om en afvikling af den danske krone, som siden euroens introduktion har vist sig som en stærk valuta. Dansk økonomi klarer sig på alle områder langt bedre end landene tilsluttet euroen. Endvidere har eurolandenes store problemer i den verserende finanskriser vist, at euroen ikke er et sikkert projekt.

Store eurolande som Frankrig, Italien og Tyskland, men også mindre som Grækenland, Portugal og Belgien har allerede brudt vækst- og stabiliseringspagten, mens Danmark og Sverige, der begge står uden for euroen, klarer sig langt bedre.

På den baggrund finder Folketinget det utidigt at diskutere en afskaffelse af kronen til fordel for euroen og opfordrer derfor regeringen til at droppe de aktuelle planer. Skulle regeringen vælge at sidde dette råd overhørigt, insisterer Folketinget imidlertid på, at der afsættes en rum tid – gerne 6 måneder – til debat om spørgsmålet, således at der ikke tages forhastede beslutninger.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 5).

Kl. 14:01

Formanden:

Ja tak. Der er fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget opfordrer regeringen til at droppe planerne om en afvikling af den danske krone, som siden euroens introduktion har vist sig som en stærk valuta. Dansk økonomi klarer sig på alle områder langt bedre end landene tilsluttet euroen. Endvidere har eurolandenes store problemer i den verserende finanskriser vist, at euroen ikke er et sikkert projekt.

Store eurolande som Frankrig, Italien og Tyskland, men også mindre som Grækenland, Portugal og Belgien har allerede brudt vækst- og

stabiliseringspagten, mens Danmark og Sverige, der begge står uden for euroen, klarer sig langt bedre.

På den baggrund finder Folketinget det utidigt at diskutere en afskaffelse af kronen til fordel for euroen og opfordrer derfor regeringen til at droppe de aktuelle planer. Skulle regeringen vælge at sidde dette råd overhørigt, insisterer Folketinget imidlertid på, at der afsættes en rum tid – gerne 6 måneder – til debat om spørgsmålet, således at der ikke tages forhastede beslutninger.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 5).

Dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er ønske om en kort bemærkning, og den er fra hr. Svend Auken.

Kl. 14:02

Svend Auken (S):

Hr. Messerschmidt og jeg har sammen med andre kollegaer i Europaudvalget arbejdet meget intenst på, at Danmark via statsministeren kunne tage et markant initiativ til at få kontrol med kapitalfondene, og det var jo nærliggende og fristende at spørge ordføreren, om ikke han tror, vi havde lidt større lydhørhed, lidt større indflydelse på at få dette fremragende fælles initiativ igennem, hvis vi var medlem af eurogruppen, end nu, hvor vi har valgt at stå udenfor. Men det vil jeg lade være med, for jeg har et vigtigere spørgsmål:

Når man hører statsministerens, synes jeg, meget klare tale og hr. Messerschmidts lige så klare tale, kan man vel næsten ikke se to parter, der står længere fra hinanden end de to. Betyder det så, at så længe den uenighed består, er der ingen mulighed for et regeringssamarbejde mellem den nuværende regering og dens støtteparti, Dansk Folkeparti? For den ene parts vedkommende er euromedlemskabet en vital størrelse, og for den anden part er det simpelt hen et spørgsmål om demokrati og nationens overlevelse at holde sig udenfor. Hvordan ser ordføreren på det spørgsmål?

Kl. 14:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:03

Morten Messerschmidt (DF):

Altså, nu må jeg indrømme, at jeg har meget svært ved at forestille mig, at man ikke skulle kunne komme i regering, fordi man går ind for sin egen valuta. Det hænger ganske enkelt ikke

sammen: Hvis man går ind for sit lands valuta, er man ikke regeringsduelig. Det er jo et absurd synspunkt.

Det, der er vores kritik af euroen, er, at Danmark på langt sigt ikke har nogen interesse i at komme med i en klub, hvoraf hovedparten af medlemslandene er rigtig dårligt drevet. Når man ser på Sydeuropas arbejdsmarkedspolitik, pensionspolitik, økonomiske politik generelt, kan man se, at det er åbenlyst, at de lande mangler reformer. Og så længe de reformer ikke er gennemført, vil de lande være præget af en ringe økonomisk udvikling, af recession, af store problemer med eksporten, store problemer med arbejdsløsheden osv. Ved at gå ind i en klub, hvor de lande er dominerende i den politik, der føres, trækkes vi ned på deres niveau. Det har vi altså i al enkelhed ikke nogen som helst interesse i.

Det, vi har en interesse i, er at holde fast i de styringsredskaber, som vi har i dag: vores egen rente, muligheden for en selvstændig valutapolitik osv. Det er de styringsredskaber, som gør, at Danmark er stærk.

Kl. 14:04

Formanden:

Hr. Svend Auken for den sidste korte bemærkning.

Kl. 14:04

Svend Auken (S):

Jeg kan godt forstå, at hr. Messerschmidt ikke vil svare på det stillede spørgsmål. Vi konstaterer, at der på dette for regeringen og for Dansk Folkeparti helt vitale område ikke er to parter, der er længere fra hinanden end regeringen repræsenteret af statsministeren og Dansk Folkeparti, ikke bare repræsenteret af hr. Messerschmidt, men af en stribe talsmænd her i dag. Da det er så vigtigt et spørgsmål, er det så ikke rigtigt antaget, at der i hvert fald ikke med den nuværende regering kan blive tale om et regeringssamarbejde med Dansk Folkeparti, fordi dette spørgsmål både for Dansk Folkeparti og for regeringen er et helt vitalt spørgsmål – synspunkterne er de diametralt modsatte?

Det spørgsmål kan der jo svares klart på i stedet for at tale om italiensk arbejdsmarkedspolitik – med al ære og respekt.

Kl. 14:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:05

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg har ikke meget ære og respekt tilovers for italiensk arbejdsmarkedspolitik, men jeg vil bare sige, at noget af det, som landets nuværende statsminister jo historisk set er blevet klandret for, i hvert fald fra sådan liberale og libertarianiske kredse, er, at han er flygtet fra gamle synspunkter fra sin bog fra midten eller slutningen af 1990'erne. Og jeg mener, at hvis der har været mulighed for at flytte sig på så meget markante områder igennem tiden, vil jeg da være åben over for, at statsministeren også kan indse fornuften i at holde fast i den selvstændige danske valuta.

Kl. 14:05

Formanden:

Så er det hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Kl. 14:05

Henrik Høegh (V):

Ja tak. Jeg vil gerne spørge hr. Morten Messerschmidt, når nu hr. Auken nedtonede det, om ikke det er rigtigt, at det har Dansk Folkeparti og hr. Morten Messerschmidts store interesse, at vi får skabt nogle internationale regler for pengemarkedet, herunder regler og vilkår om transparens og indsigt i kapitalfonde og hedgefonde. Og er det ikke også rigtigt, at her går hr. Morten Messerschmidt ind for, at vi finder nogle fælles regler i EU, altså at vi samarbejder i EU om det her?

Kl. 14:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:06

Morten Messerschmidt (DF):

Jo, jeg kan fuldstændig bekræfte, at vi i Europaudvalget i oppositionen har haft et utrolig godt forløb i forhold til at sætte nogle regler for, hvordan vi kan sikre mere åbenhed og mere fair vilkår for den måde, kapital- og hedgefonde fungerer på i Europa.

Der må man jo nok sige, at regeringen har været noget mere tøvende, for ikke at sige modstræbende, for det var regeringspartierne, der i Europaudvalget den 30. maj i år, tror jeg, det var, stemte imod den beretning, som faktisk indrammer de her ting. Men ellers kan jeg fuldt ud bekræfte det, som hr. Høegh påpeger.

Kl. 14:07

Formanden:

Så er det hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Henrik Høegh (V):

Så er det jo oplagt at håbe, hvis vi nu finder en fælles holdning til det, at den kapital med de ærlige hensigter så også har mulighed for at operere under ensartede vilkår, som vi i fællesskab har fastlagt i EU. Hvor tror hr. Morten Messerschmidt så at vi får størst mulighed for at påvirke det med den danske holdning – er det, hvis vi vælger stolen uden for døren i eurogruppen, eller er det, hvis vi vælger at sætte os til forhandlingsbordet? Det er jo en kendt sag, at det her er noget, som eurogruppen vil interessere sig meget for og vil forhandle om.

Kl. 14:07

Formanden:
Ordføreren.**Morten Messerschmidt (DF):**

Men hvad er det, som hr. Henrik Høegh tror at der skal forhandles om i forhold til euroen? Er det rentesatsen? Altså, renten fastsættes af ECB i fuldstændig uafhængighed, står der i traktaten. Den eneste indflydelse, Danmark får på rentesatsen, er de 2 pct., som vores økonomi udgør af eurozonens samlede økonomi. Hvad er det så, hr. Henrik Høegh påpeger? Er det valutakursen? Det kan det heller ikke være, for det er også ECB, der fastsætter den. Der kan vi sende lige så mange nationalbankdirektører, lige så mange statsministre, lige så mange parlamentarikere, vi vil, til Frankfurt og Bruxelles, og det vil ikke have nogen som helst indflydelse, for det står fuldstændig klart i traktaten, at de beslutninger træffes uden særinteresser, uden hensyn til medlemslandenes individuelle forhold.

Hvis vi holder fast i kronen, kan vi stadig væk fastlægge alle de her beslutninger ud fra dansk økonomis interesser. Vi kan stadig væk fastsætte vores rente ud fra dansk økonomis interesser. Det er altså en misforståelse at tro, at Danmark ikke fører en selvstændig rentepolitik. Siden euroen blev indført, har ECB ændret sin rentesats ca. 27 gange, og Danmark har gjort det 46 gange. Det vidner jo altså om, at vi langt flere gange end Euroland har reguleret vores rente og dermed har en selvstændighed til at gøre noget selv.

Kl. 14:07

Kl. 14:07

Kl. 14:09

Formanden:

Der kan godt være tvivl om, hvorvidt man kan spørge sin egen ordfører, altså ordførerne fra ens eget parti, men jeg vil sige, at hvis man er i tvivl om det, ordføreren har sagt, kan man godt få lov

til at stille et kort spørgsmål, og det gælder fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:09

Pia Kjærsgaard (DF):

Mange tak for det. Jo, det er da rigtigt, at det er usædvanligt, men når jeg beder om ordet, er det, fordi jeg bare vil spørge hr. Morten Messerschmidt, om han ikke undrer sig. Altså, jeg undrer mig *så* meget, når jeg hører en socialdemokratisk ordfører spørge i det her tilfælde Dansk Folkeparti, om man egentlig kun er regeringens-egnet, hvis man går ind for euroen. Jeg har jo den stik modsatte opfattelse. Jeg synes, man er meget regeringsegnet, hvis man vil bevare sine nationale valuta.

Det er bare lige for at få gjort op med det, som er sat op som sådan en rettesnor til den danske befolkning, altså at man sandelig kun kan komme i regering, hvis man er EU-forhippet, hvis man afsværges den nationale valuta, hvis man går ind for alt muligt, som EU bestemmer. Altså, jeg kan slet ikke få det ind i mit indre. Jeg synes, det er *så* ejendommeligt. For mig burde det være fuldstændig omvendt.

Kl. 14:10

Formanden:

Det er et spørgsmål til ordføreren.

Kl. 14:10

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg kan bekræfte, at det forholder sig sådan. Men så vil jeg sige sådan opklarende, at nu har jeg jo den fornøjelse hver fredag at deltage i Europaudvalgs møderne, og derfor undrer det mig overhovedet ikke, at det er den tilgang, som både Socialdemokratiet og De Radikale og andre måtte komme med, for sådan er det. Linjen er sådan, at kommer der noget fra EU, så er det godt, og så behøver man ikke at tænke nærmere over det, men kommer det ikke fra EU, så må man hellere være lidt mistænksom over for det.

Jeg må bare sige, at det er den fuldstændig modsatte tilgang til det, som jeg har i mit arbejde i Europaudvalget såvel som i alle andre sammenhænge. Men jupartierne er villige til at sælge Danmark nærmest billigst, når det kommer til EU. Det må jeg altså skuffe fru Pia Kjærsgaard med at sige er realiteterne fredag efter fredag.

Kl. 14:10

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Henrik Høegh.

(Ordfører)

Henrik Høegh (V):

Ja tak. Jeg skal indlede med at sige, at vi i Venstre er glade for, at vi i dag har denne forespørgselsdebat om euroen.

Den seneste tids uro på de finansielle markeder har nemlig igen rejst spørgsmålet om konsekvenserne for Danmark ved at stå uden for eurosamarbejdet. Emnet er således af en vigtighed, der fortjener en grundig og saglig offentlig debat. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi i Venstre mener, at vores undtagelse fra deltagelsen i eurosamarbejdet ikke er til gavn for Danmark, og konsekvenserne af vores undtagelse er, at det koster os at stå uden for euroen, det koster os både økonomisk og politisk. Det har Dansk Institut for Internationale Studier beskrevet med deres rapport fra juni måned i år.

Den nuværende finansielle krise har imidlertid yderligere tydeliggjort, at det er dyrt for Danmark at stå uden for eurosamarbejdet. Rentespændet mellem den danske krone og euroen er på hele 1,75 pct. Det gør det væsentlig dyrere at låne penge i Danmark end i eurolandene. Det er ærgerligt, for det er med til at begrænse vores, som danskere, økonomiske muligheder.

Men ud over de økonomiske omkostninger ved ikke at være med i eurosamarbejdet, er der som sagt også de politiske. Her betyder vores undtagelse nemlig, at vi ikke er med i den økonomiske koordination og beslutningstagning i euroområdet, fordi vi er udelukket fra deltagelse i finansministrenes eurogruppe samt Den Europæiske Centralbank's styrelsesråd. ECB's styrelsesråd fastsætter euroområdets rente og i kraft af fastkurspolitikken dermed også den danske rente.

Hvad angår finansministrenes eurogruppe, er denne gruppe i dag et vigtigt koordinerende forum for eurolandenes finansministre. Dette er blevet tydeligt, ikke mindst under de seneste måneders finansielle uro, hvor eurogruppen har været særdeles aktiv og bl.a. har vedtaget en fælles handlingsplan for at styre eurolandene igennem krisen. Men desværre har Danmark jo ikke mulighed for at søge direkte indflydelse på eurogruppens arbejde, så længe vi ikke er medlem af eurosamarbejdet, hvilket er meget ærgerligt. For der er brug for en yderligere og styrket koordinerende indsats blandt eurogruppens lande. Det gælder både i forhold til den økonomiske afmatning, vi står over for, og i forhold til

Kl. 14:11

EU's muligheder for at bidrage til en styrkelse af det internationale finansielle system.

I Venstre er vi derfor som sagt glade for dagens forespørgselsdebat, for den er en god lejlighed til at få en bred og afbalanceret offentlig debat om bedre international regulering af de finansielle markeder, EU's Økonomiske og Monetære Union og euroen samt Danmarks forhold til disse.

Jeg skal på baggrund heraf og på vegne af Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre samt Liberal Alliance fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder, at den aktuelle internationale finanskrise giver anledning til fornyede overvejelser om forbedret international regulering af de finansielle markeder.

EU bør spille en central rolle i at sikre, at alle finansielle institutioner, kapitalfonde m.v. bliver underkastet passende og effektiv kontrol, at gennemsigtigheden omkring finansielle transaktioner bliver forbedret, og at der tages alle nødvendige skridt for at beskytte det internationale finansielle system mod ikkesamarbejdsvillige finanscentre.

EU bør ligeledes spille en central rolle i udarbejdelsen af en europæisk strategi til at imødegå den økonomiske afmatning og sikre vækst og beskæftigelse under hensyntagen til medlemslandenes ansvar for den økonomiske politik.

I forlængelse af DIIS-rapporten fra juni 2008 om de danske EU-undtagelser ønsker Folketinget en bred og afbalanceret offentlig debat om bedre international regulering af de finansielle markeder, EU's Økonomiske og Monetære Union, euroen og Danmarks forhold til disse og opfordrer derfor til, at Folketingets Europaudvalg afholder en høring herom i januar 2009.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 6).

Kl. 14:15

Formanden:

Ja tak. Der er stillet følgende forslag til vedtagelse:

»Folketinget finder, at den aktuelle internationale finanskrise giver anledning til fornyede overvejelser om forbedret international regulering af de finansielle markeder.

EU bør spille en central rolle i at sikre, at alle finansielle institutioner, kapitalfonde m.v. bliver

underkastet passende og effektiv kontrol, at gennemsigtigheden omkring finansielle transaktioner bliver forbedret, og at der tages alle nødvendige skridt for at beskytte det internationale finansielle system mod ikkesamarbejdsvillige finanscentre.

EU bør ligeledes spille en central rolle i udarbejdelsen af en europæisk strategi til at imødegå den økonomiske afmatning og sikre vækst og beskæftigelse under hensyntagen til medlemslandenes ansvar for den økonomiske politik.

I forlængelse af DIIS-rapporten fra juni 2008 om de danske EU-undtagelser ønsker Folketinget en bred og afbalanceret offentlig debat om bedre international regulering af de finansielle markeder, EU's Økonomiske og Monetære Union, euroen og Danmarks forhold til disse og opfordrer derfor til, at Folketingets Europaudvalg afholder en høring herom i januar 2009.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 6).

Også dette forslag vil indgå i de videre forhandlinger. Der er korte bemærkninger. Den første er fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:17

Per Clausen (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Henrik Høegh, om han ikke er enig med mig i, at det, når vi skal have den videre debat og have høring i Folketinget osv., så er vigtigt, at den lange række af uafhængige økonomer, som klart har sagt, at de mener, at det er helt uklart, om der er nogen som helst økonomisk fordel for Danmark ved at være med i euroen eller ej, bliver inddraget, sådan at det ikke bare bliver DIIS's sådan måske lidt særlige tilgang til spørgsmålet, der bliver inddraget. Og er hr. Henrik Høegh ikke også enig med mig i, at det er meget vigtigt, at vi også får sat fokus på euroens reelle konsekvenser i den tid, vi har kendt indtil nu, altså får sat fokus på, hvordan den økonomiske udvikling har været i eurolandene sammenlignet med Danmark og andre lande, og også får sat fokus på, hvilke konsekvenser den stadige liberaliseringspolitik, afreguleringspolitik, som der er ført i EU i forhold til kapitalbevægelser, har haft for at sikre forudsætningerne for den finansielle krise, vi er kommet igennem, sådan at vi får en åben debat om både fordele og ulemper ved euroen?

Kl. 14:18

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:18

Henrik Høegh (V):

Det er normalt, at når vi holder de her høringer, så hører vi alle parter i sådan en sag. Jeg synes ikke, vi nu skal lægge os fast på, lige nøjagtig hvem det er, der skal komme med indlæg. Vi plejer at have en undergruppe, hvori alle partier er repræsenteret, og den sørger for at lave et indhold til en dag, så vi kommer hele vejen rundt om fordele og ulemper.

Kl. 14:18

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:18

Per Clausen (EL):

Jeg tror, det vil danne et ganske godt udgangspunkt for den videre debat, hvis vi får indlæg fra den, som jeg siger, lange række af uafhængige økonomer, som ikke er til at drive til at sige, om medlemskab af euroen vil være en fordel eller en ulempe for Danmark økonomisk set. Mange af dem har politiske standpunkter, ligesom vi har, og jeg tror også, det ville være en stor nytte, hvis vi i den videre debat om Danmarks tilslutning til euroen tager udgangspunkt i, hvad euroen indtil nu har skabt af økonomisk udvikling, sammenlignet med hvad der er sket i de andre lande, og hvilke konsekvenser euroen og EU's økonomiske politik har haft i forhold til den finansielle krise. Og hvis hr. Henrik Høegh er indstillet på det, så ser jeg faktisk frem til den videre debat om euroen med al mulig sindsro.

Kl. 14:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:19

Henrik Høegh (V):

Jeg har, som jeg siger, ikke noget imod, at alle parter er med her. Men det er vigtigt, at der er en undergruppe, hvor alle partierne er samlet, og at de her finder ud af: Hvem er det, vi har behov for at høre for at skabe det rigtige grundlag for at komme videre?

Jeg vil ikke her give tilsagn om, at én bestemt fløj eller part eller holdning skal være med. Jeg synes, vi har god tradition for, at vi får lavet nogle høringer, hvor vi kommer hele vejen rundt, og det er jeg sikker på at vi også kan gøre her.

Kl. 14:19

Formanden:

Så er det hr. Morten Messerschmidt for en kort bemærkning.

Kl. 14:19

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen jeg vil gerne høre, når nu hr. Henrik Høegh – og i øvrigt tak for det – gør så meget ud af, at en sådan høring skal inkludere alle parter, også dem, der kan se, at euroen måske ikke er nogen god forretning, om hr. Henrik Høgh så ikke vil reflektere lidt over den DIIS-rapport, som han tidligere omtalte, jeg mener, at han i sin ordførertale faktisk specifikt nævnte den og de argumenter, som DIIS-rapporten har opremset, og om hr. Henrik Høegh bare vil nævne én person i den rapport af dem, der er blevet interviewet, som anbefaler, at man stemmer nej til euroen. Kan hr. Henrik Høegh nævne bare én af dem, der er interviewet i DIIS-rapporten, som anbefaler et nej til euroen?

Kl. 14:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:20

Henrik Høegh (V):

Jeg vil ikke gå ind og debattere den i enkeltheder lige nu. Jeg synes, det er oplagt med et oplæg til en høring, hvor vi kommer hele vejen rundt; det skal vi gøre.

DIIS-rapporten indeholder en række forskellige argumenter, og jeg synes, at det, der står i den her DIIS-rapport, er rigtig god læsning. Statsministeren har citeret fra DIIS-rapporten, og jeg kan kun anbefale, at andre læser den.

Kl. 14:20

Formanden:

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:20

Morten Messerschmidt (DF):

Jo, nu kunne statsministeren så læse op af Brdr. Grimms Eventyr; det bliver det vel ikke sandhed af.

Derfor vil jeg gerne spørge om noget igen. Når nu hr. Henrik Høegh så koncist henviser til DIIS-rapporten og siger, at det er det, der er det afgørende argument for, hvorfor man nu skal afvikle kronen, er det vel ikke for meget at forvente at få et svar på, om DIIS-rapporten så repræsenterer en afbalanceret vurdering af fordele og ulemper ved euroen. Altså, der er jo en lang række folk, som er interviewet i DIIS-rapporten – jeg tror, det er over 100 mennesker, herunder den tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen og prorektor på Københavns Universitet, fru Lykke Friis, osv. – som alle går ind og siger, at euroen er en god idé. Hvis man så skal kunne bruge det dokument til noget som helst, er det

vel meget rimeligt at spørge: Er der så noget balance i det, er der noget, der vægter de to synspunkter over for hinanden? Og når nu hr. Henrik Høegh selv peger på den her rapport, kan han så ikke bare nævne én af dem, der er interviewet i kapitlet om euroen, som siger, at euroen er en dårlig idé?

Kl. 14:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:21

Henrik Høegh (V):

Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at DIIS-rapportens begrundelser, anbefalinger og gennemgang af problematikker også vil blive en del af den her høring. Men som jeg efterhånden har sagt nogle gange, har vi tradition for, at vi kommer hele vejen rundt i de her høringer, og det skal vi selvfølgelig også gøre den her gang.

Kl. 14:22

Formanden:

Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 14:22

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. I forbindelse med hr. Henrik Høeghs ordførertale noterede jeg mig, at det jo blev nævnt, at det har haft store økonomiske omkostninger for Danmark, at vi ikke har været med i euroen siden 2000, hvor vi i hvert fald havde mulighed for at stemme om at komme med i eurosamarbejdet. Hr. Henrik Høegh nævnte også som argument og hovedpointe netop den omtalte DIIS-rapport fra for ikke så forfærdelig længe siden og rentespændet på 1,75 pct.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvis vi nu går tilbage og kigger på andre økonomers udtalelser, siger f.eks. cheføkonom Helge Pedersen, at økonomisk set klarer Danmark sig fint med kronen. Vi klarer os ganske udmærket uden for euroen, og økonomisk set er der ikke den store gevinst ved at gå med, da der er meget stor tillid til den danske fastkurspolitik. Medlemskab af euroen er udelukkende et spørgsmål om politisk indflydelse.

Det falder jo fint i tråd med det, der blev konkluderet af de økonomiske vismænd tilbage i 2000. De sagde jo netop, at de økonomiske gevinster ville være ganske, ganske små og ubetydelige, hvis de overhovedet var der, og jeg vil gerne spørge ordføreren: Mener ordføreren ikke også, at vi måske kunne prøve at kigge lidt på de argumenter, som er kommet fra de økonomi-

ske vismænd, og de argumenter, der kommer fra uvildige økonomer?

Kl. 14:23

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:23

Henrik Høegh (V):

Jeg er helt enig i, at i en situation med finansiell ro og en fastkurspolitik fra Danmarks side over for euroen har det begrænsede omkostninger at stå udenfor. Men det, der er blevet tydeliggjort nu, hvor vi har en finansiell uro, er for det første, at nu kan vi få øje på nogle tydelige omkostninger i form af rentespændet, og for det andet kan vi nu også tydeligt få øje på nogle politiske omkostninger, i og med at eurogruppen er begyndt at debattere arbejdsmarkedspolitik, klima, energi og ikke mindst EU's globale placering i det finansielle marked, altså netop det, vi også debatterer i udvalget i øjeblikket: Hvordan kan vi lave nogle fælles rammer og nogle fælles spilleregler for kapital- og hedgefonde?

I den forgangne tid har vi bare ingen indflydelse haft på den politik, vi er nødt til at lægge en fast kurs på grundlag af. Men det er blevet tydeligt for os nu, at tingene udvikler sig, og nu er den økonomiske side også blevet tydelig.

Kl. 14:24

Formanden:

Der er yderligere et spørgsmål fra hr. Hans Kristian Skibby, værsgo. Man må gerne markere.

Kl. 14:24

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja, jeg har kun markeret på tastaturet.

Jeg vil gerne spørge om noget, der selvfølgelig har med det her at gøre, men som måske også har en lidt anden indgangsvinkel. Det er med hensyn til den vækst- og stabilitetspagt, der er mellem eurolandene, og hvor vi jo kan se, at en lang, lang række, også af de store medlemslande, faktisk overhovedet ikke har intentioner om at overholde de aftaler, de selv er bundet op på via denne stabilitetspagt.

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører: Når nu Frankrig, Italien, Grækenland og en lang række andre eurolande overhovedet ikke kan overholde reglerne om konvergenskrav med et maks. antal milliarder i underskud på driftsbudgettet osv., hvilke sanktioner vil man så skulle indføre over for de lande, og hvad synes ordføreren egentlig om, at der overhovedet ikke er nogen sanktioner over for de lande, som ikke holder egne indgåede aftaler, sådan som det er nu? De aftaler vil vi jo også blive forpligtet af, hvis Dan-

mark uheldigvis engang skulle blive en del af eurosamarbejdet, og det vil jeg gerne have ordføreren kommentar til.

Kl. 14:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 14:25

Henrik Høegh (V):

Som fru Margrethe Vestager også svarede nogle gange i sin runde, er det jo sådan, at vækst- og stabilitetspagten er en aftale om, inden for hvilke rammer man skal køre sin nationale økonomi.

Det er rigtigt, at der har været nogle forhold i en række forskellige lande, så de ikke har kunnet overholde de regler. Men det er netop her, eurosamarbejdet er med til at støtte og er med til at fastsætte regler og rammer for, at nu skal man tilbage. Det vil sige, at nu skal man i gode tider sætte penge til side på de nationale budgetter for at have nogle til dårlige tider, så vækst- og stabilitetspagten er med til at stabilisere. Selv om de lande overskrider konvergenskriterierne et år, er der krav om, at de kommer tilbage på linjen.

Kl. 14:26

Formanden:

Så er det hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 14:26

Jesper Langballe (DF):

Hr. Henrik Høeghs partifælle, statsministeren, var ligesom flere andre i denne debat som et svar til os andre inde på, at i forvejen er Danmark jo slet ikke suveræn i sin pengepolitik, fordi der er en række begrænsninger. Der blev nævnt 3-pct.s-grænsen for underskud, og der blev nævnt vækst- og stabilitetspagten.

Jeg vil egentlig gerne spørge hr. Henrik Høegh: Nu kan man jo af lægen blive sat på en diæt, som er meget pinefuld, men man kan jo også blive sat på en diæt, som simpelt hen går ud på at spise god, sund kost. Er der ikke her tale om en diæt, som er god, sund kost, og som Danmark derfor overholder, mens eurolandene i vidt omfang ikke overholder vækst- og stabilitetspagten? Er det ikke en iagttagelse, som gør det værd at tænke over, om det egentlig ikke er os, der fortsat har suveræniteten i behold uden euroen?

Kl. 14:28

Formanden:

Så er det ordføreren.

Henrik Høegh (V):

For det første ligger vores suverænitæt jo i vores fastkurspolitik, og dermed er vi afhængige af vedtagelser om rentepolitik og pengepolitik i eurosamarbejdet. For det andet er jeg er enig med hr. Jesper Langballe i, at finanspolitisk har vi spist en god, sund kost i Danmark, og det har jo gjort, at vi står stærkt med en fastkurspolitik.

Jeg er bare ikke enig i, at det er et argument for at holde sig ude af eurosamarbejdet, for nu ser vi på renten, at det koster. Det koster for alle familier med lån i et hus, og vi ser, at nu koster det væsentligt mere på politisk indflydelse, end det gjorde, da vi tog stilling til spørgsmålet sidste gang ved afstemningen om euroen.

Kl. 14:28

Formanden:

Hr. Jesper Langballe.

Kl. 14:28

Jesper Langballe (DF):

Det var jo ikke et svar på det, jeg spurgte hr. Henrik Høegh om. Med hensyn til det der med, at det koster på renten, ved vi jo alle sammen, at her under finanskrisen kommer vi til at betale lidt mere i rente, og i den forbindelse kunne jeg jo spørge hr. Henrik Høegh: Er det ikke rigtigt, at før den øjeblikkelige finanskrisen indtraf, var det tilsyneladende en kæmpe fordel for Danmark at stå uden for euroen, fordi Danmark under denne regering har oparbejdet en bomstærk økonomi, måske den stærkeste i verden, mens det går rigtig skidt i de fleste eurolande? Og kunne grunden ikke være den, at de er låst inde i euroen?

Kl. 14:28

Må jeg så lige sige til det med fastkurspolitikken, at den er der jo stort set enighed om at vi skal fortsætte med. Men det kunne jo være, det var godt at have det redskab i behold, at man i en ganske bestemt situation sagde: Nej, her vil vi godt have lov til at ændre kursen. At sige nej til den mulighed ville, som hr. Morten Messerschmidt sagde, svare til at smide rattet ud af vinduet, for det går jo godt.

Kl. 14:30

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 14:30

Henrik Høegh (V):

Jeg har kun tilbage at sige, at vi er enige i den sunde diæt, når det gælder en sund finanspolitik og nogle sunde statsbudgetter. Men for f.eks. at undgå spekulation mod den danske krone er det vigtigt, at vi er med i arbejdet med tilretning,

transparence og indsigt i de internationale finansielle markeder, og det står vi uden for i øjeblikket. Så jeg er enig i den sunde finanspolitik og den sunde diæt, men jeg er ikke enig i, at vi skal stå uden for euroen. De to ting kan kombineres rigtig godt, uden at det har de politiske og økonomiske omkostninger ved at stå uden for, som vi ser i dag.

Kl. 14:30

Formanden:

Tak til hr. Henrik Høegh. Der er ikke flere, som har ønsket korte bemærkninger, og næste ordfører er hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:30

(Ordfører)**Kim Mortensen (S):**

Socialdemokratiet ser gerne, at Danmark snarest muligt tilslutter sig det europæiske samarbejde fuldt og helt og uden forbehold og undtagelser. Det gælder undtagelsen over for det retlige samarbejde, det gælder undtagelsen over for det forsvarspolitiske samarbejde, og det gælder undtagelsen over for deltagelsen i det økonomiske og monetære samarbejde, altså eurosamarbejdet.

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at Danmark betaler en høj pris for at opretholde de danske undtagelser i almindelighed, og det er Socialdemokratiets opfattelse, at vi i særdeleshed, når vi taler om eurosamarbejdet, betaler en større og større politisk pris, efterhånden som eurolandenes samarbejde bliver mere og mere etableret. Det er en opfattelse, der i øvrigt understøttes og dokumenteres i den rapport, Dansk Institut for Internationale Studier udarbejdede for Folketingets Europaudvalg i foråret. Meget konkret har forbeholdene bl.a. den konsekvens, at Danmark eksempelvis under regeringskonferencer, når der forhandles ny traktat, må bruge al sin forhandlingstid alene på at forsvare de danske interesser for at bevare de danske forbehold.

Socialdemokratiets formand har derfor i flere omgange anbefalet statsministeren, at vi tager et samlet opgør med de danske forbehold og lader befolkningen diskutere og tage stilling til Danmarks fulde og hele medlemskab af EU-samarbejdet. Det er en anbefaling, der i første omgang blev underkendt af den konservative regeringspartner, og nu har statsministeren spillet bolden over i hænderne på SF.

Med Danmark uden for eurosamarbejdet er Danmark også uden for den væsentligt øgede mødeaktivitet mellem stats- og regeringsledere i eurolandene, og der er ingen tvivl om, at de

dagsordener, der er for møder mellem eurolandenes ledere, har en langt bredere dagsorden end blot økonomi. Ved at stå uden for Den Økonomiske og Monetære Union må vi altså også stå uden for, når der træffes vigtige beslutninger. Det betyder, at ud over vores beslutning om ikke at være med i eurosamarbejdet, der koster os en kontant pris, som danskerne nu kan gøre op i det månedlige budget i form af højere renter, så har beslutningen altså også en konkret politisk pris, der koster Danmark afgørende politisk indflydelse.

Selvfølgelig er den nye diskussion om Danmarks forhold til eurosamarbejdet aktualiseret af den finanskriser, der i øjeblikket raser verden over, herunder også i de europæiske lande og i Danmark. Men for Socialdemokratiet er det ikke det afgørende element. Der er ingen tvivl om, at Danmark har været igennem en periode, hvor vi med en stærk økonomi med høj beskæftigelse og lav rente har kunnet fungere lige så fint uden for eurosamarbejdet som inden for.

Der er heller ingen tvivl om, at en finansiel krise også økonomisk vil have en pris, en pris, som der selvfølgelig også er nogle, der vil være villige til at betale. Vi er også bevidste om, at der er mange følelser involveret i diskussionen om euro eller kroner, og der er stor betænkelighed blandt mange om, hvorvidt en overgang fra kroner til euro vil betyde højere priser og højere inflation. Naturligvis er det også bekymringer, som vi her i Folketinget må tage alvorligt. Det gøres kun ved at få en reel og saglig debat om fordele og ulemper. Den debat skal starte her i Folketinget blandt Folketingets partier, og den skal ikke bruges til politiske drillerier og alle mulige andre dagsordener.

Det er Socialdemokratiets håb, at de seks partier, der i dag udgør det europapolitiske flertal, kan bruge den kommende periode til at nå til fælles enighed om at anbefale danskerne et samlet opgør med de danske undtagelser og anbefale Danmarks deltagelse i eurosamarbejdet. På den baggrund kan vi selvfølgelig også støtte det forslag til vedtagelse, der blev fremsat af Venstres ordfører.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er nogle korte bemærkninger. Først er det fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:35

Per Clausen (EL):

Nu var hr. Svend Auken jo meget bekymret for Dansk Folkepartis mulighed for at komme ind i

en regering. Den side af sagen bekymrer mig ikke meget. Men jeg vil da således inspireret spørge hr. Kim Mortensen, om grunden til Socialdemokraternes hastværk er, at de godt ved, at hvis ikke man får det her på plads inden næste valg, og inden vi får en S-SF-regering, vil vi få samme tilstande som i Norge, hvor man jo har været nødt til at lave en fredsftale om, at EU-spørgsmål ikke tages op. Jeg synes jo, det er en væsentlig ting at få klarlagt, om det er sådan, at SF ikke kommer i regering, hvis ikke de bøjer nakken, eller det er sådan, at Socialdemokraterne godt ved, at de bliver nødt til at acceptere SF's holdning, og det er det, der er årsagen til hastværket.

Noget andet er, om der er noget, hr. Kim Mortensen ved, som vi andre ikke ved, for hvad er det for en økonomisk pris, Danmark har betalt for ikke at være med i euroen? Er det sådan, at den økonomiske udvikling i eurolandene de senere år har været bedre, end den har været i Danmark? Er det sådan, at den økonomiske udvikling i eurolandene har været bedre end den økonomiske udvikling f.eks. i USA? Altså, hvor er det, at vi ligesom kan finde et mønstereksempel på, at euroen er god for økonomien?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:36

Kim Mortensen (S):

Først vil jeg dele det synspunkt med hr. Per Clausen, at vi i Socialdemokratiet gerne så, at der snart kom en ny regering. Vi går også ud fra, at Socialdemokratiet bliver det parti, der sidder for bordenden, når der skal forhandles et nyt regeringsgrundlag. Og så tror jeg, at vi på det tidspunkt skal tage alle de politiske diskussioner, der er, herunder også Danmarks forhold til EU.

Som jeg sagde i min ordførertale, er vores holdning til det, at vi får afklaret Danmarks holdning til EU allerede i den regeringsperiode, vi er i. Og det er stadig væk Socialdemokratiets bud på det.

Jeg tror også – hvis hr. Per Clausen hørte efter i den tidligere debat – at det i forhold til den økonomiske pris er konstaterbart, at vi i Danmark betaler med en højere rente, fordi vi er uden for eurosamarbejdet. Jeg tror også, at der er nogle, der siger: Jamen den pris er vi villige til at betale.

Derfor har jeg også i mit ordførerindlæg lagt vægt på, at det ikke er det afgørende synspunkt for Socialdemokratiet. Det er, at vi på det her

område også betaler en meget høj politisk pris, og den pris bliver dokumenterbart større og større, jo flere lande der kommer med i euro-samarbejdet, og jo større dagsordener der bliver diskuteret blandt de lande uden Danmarks deltagelse.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:37

Per Clausen (EL):

Nu har jeg, og det har Enhedslisten også, jo et meget stort ønske om, at vi får en S-SF-regering efter næste valg. Derfor ser jeg jo gerne, at vi får fjernet alle misforståelser, der kunne forhindre det, og der kunne det godt være – hvis hr. Kim Mortensen har læst f.eks. hr. Villy Søvnalds fortræffelige brev til SF's medlemmer og den meget klare afstandtagen til euroen, der er dér – at det er gået op for hr. Kim Mortensen, at der ikke er ret meget at have håbet om, at SF skulle skifte linje, i. Det ville jo så være logisk at kræve, at vi får det her afklaret inden næste valg, så det ikke kan give anledning til ballade.

Men jeg er glad for at høre, at Socialdemokraterne *ikke* vil udelukke SF fra en kommende regering, selv om SF fastholder sin modstand mod euroen.

Jeg forstår så, at hr. Kim Mortensen er enig med mig i, at der ikke er meget at hente af økonomiske argumenter for euroen. Der var så de politiske om Danmarks indflydelse. Synes hr. Kim Mortensen ikke, at det er meget illustrativt for indflydelsens placering i EU, at Storbritannien, som jo ikke er noget euroland, bliver inviteret med, når der skal træffes vigtige beslutninger? Tror hr. Kim Mortensen ikke, at det i virkeligheden er sådan, at Danmarks indflydelse er marginal, uanset om vi er et euroland eller ej?

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:38

Kim Mortensen (S):

Jeg går ud fra, at det i SF, ligesom det er i Socialdemokratiet, er sådan, at det er medlemmerne, der bestemmer partiets stillingtagen til de politiske områder, der er. Jeg har ikke helt styr på, hvordan den diskussion foregår i Enhedslisten, men jeg har lagt mærke til, at der i hvert fald er lagt op til, at det er en diskussion, der skal være blandt SF's medlemmer. Det synes jeg sådan set ikke at vi behøver at beslutte os for her i Folketinget.

Hvad angår den pris, man betaler, tror jeg, at hr. Per Clausen uanset hvad godt kan blive enig med mig i, at der er forskel mellem Danmark og Storbritannien, herunder Storbritanniens størrelse og Storbritanniens indflydelse, på en lang række områder. Der er så nogle områder, hvor Danmark i kraft af vores position har væsentlig mere indflydelse, end f.eks. Storbritannien har. Jeg skal nævne energi- og miljøindsatsen som et af dem, hvor vi som land jo har været med til at præge en udvikling i EU, der er langt større, end vores størrelse berettiger til.

Jeg har kun forholdt mig til Danmarks position, i forhold til om vi får mere eller mindre politisk indflydelse. Og der mener jeg, at det er indiskutabelt, at vi som land mister indflydelse ved ikke at sidde med ved de møder, hvor man træffer beslutninger. Det er mit synspunkt her i dag, og det har været mit synspunkt tidligere.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 14:39

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes, man må sige, at der over hr. Kim Mortensens ordførertale ikke var helt den samme pondus, som der plejer at være over hr. Svend Aukens EU-taler. Men til gengæld havde den noget andet. Hr. Kim Mortensens ordførertale var meget skråsikker og uforbeholden, og det er en helt ny stil i Socialdemokratiet. Hr. Svend Auken plejer altid at gøre det sådan her: Ah, eftertænksomt, lidt akademisk tøvende, vi skal lige have en tænkepause, og så træffer vi en afgørelse. Og det skuespil afslører jo simpelt hen, at de socialdemokratiske vælgere er dybt delte i spørgsmålet. Det har aldrig været sådan halleluja som fra Uffe Ellemann Jensen og den nuværende regering.

Men nu er der altså kommet en ny stil, og det vil jeg gerne høre om hr. Kim Mortensen kan bekræfte. Nu siger man: Alle fire forbehold væk, færdigt arbejde, halleluja.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Altså det udtryk bruger man normalt i kirketiden, skal jeg bare lige gøre opmærksom på. Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:41

Kim Mortensen (S):

Så skal jeg undlade at bruge det her, men jeg har siddet og glædet mig meget til karaktergivningen, for jeg har lagt mærke til, at det fylder en hel del, når hr. Jesper Langballe sådan skal ka-

rakterisere de forskellige ordførere på talerstolen, nemlig om de lever op til forestillingen i hr. Jesper Langballes forestillingsverden.

Ja, der er mange års erfaringsforskel på hr. Svend Auken og mig, og der er i øvrigt også et par enkelte centimeters højdeforskel i forhold til med pondus at kunne fremføre det her fra talerstolen. Men en ting, som hr. Jesper Langballe ikke skal være i tvivl om, er, at Socialdemokratiets medlemmer på Socialdemokratiets kongres har vedtaget, at vi fuldt og helt går ind for Danmarks medlemskab af EU. Det ønsker vi uden forbehold og uden undtagelser. Det er også den melding, som Socialdemokratiets formand har givet, og det er også den melding, som jeg har hørt hr. Svend Auken give gentagne gange, også her i Folketinget.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 14:41

Jesper Langballe (DF):

Jamen hr. formand, jeg mener jo virkelig, at der her er tale om en religiøs tilbedelse. Derfor tillod jeg mig at synes, at ordet halleluja var velanbragt. Men jeg skal fremover undlade at bruge det og følge formandens sekulære tilgang til Folketingets arbejde.

Men jeg vil sige til hr. Kim Mortensen: Jeg kan jo huske, da de fire forbehold blev vedtaget efter danskernes nej til Maastricht. Man sad der i 1993, og det var jo i en lukket kreds, og det var statsminister Poul Schlüter og hr. Holger K. Nielsen, som nu sidder værdigt i formandsstolen, der var hovedpersoner i det der. Der kan jeg også huske Socialdemokratiet, som jo spillede en rolle sådan på sidelinjen; allerede dengang havde man lært, at man skulle være meget, meget tøvende i spørgsmål om suverænitetsafgivelse til EU. Den linje har hr. Svend Auken, som jo kom frem i verden som EF-modstander, haft, det må man ikke glemme, og Socialdemokratiet har hele tiden vidst, at man ikke skal være for skrāsikker.

Der er det, at jeg kan notere mig en ny stil, altså at hr. Kim Mortensen er fuldstændig uden forbehold: Alle fire forbehold skal væk uden videre.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kim Mortensen (S):

Tak for den historiske gennemgang af også Socialdemokratiets politiske udvikling. Det sætter vi stor pris på, oven i købet en gennemgang på 1 minut. Det synes jeg er fantastisk.

I modsætning til hr. Jesper Langballe har jeg så i mange år haft adgang til også de medlemsdemokratiske fora i Socialdemokratiet, nemlig Socialdemokratiets hovedbestyrelse og Socialdemokratiets kongres, og derfra kender jeg de diskussioner, der har været, som undervejs er mundet ud i, at vi nu anbefaler, at vi får en situation, hvor Danmark kommer fuldt og helt med i det europæiske samarbejde. Vi har så noteret os, at Dansk Folkeparti ikke er enige med os i det. Vi har ikke helt fundet ud af, om det er, fordi Dansk Folkeparti mener, at man skal melde sig ud af EU, eller om det er, fordi vi bare skal være en lille smule med, eller vi bare skal have det som underholdning her i Folketingssalen en gang imellem.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Messerschmidt for en kort bemærkning.

Kl. 14:44

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg bemærkede, at hr. Kim Mortensen i sin tale gjorde noget ud af det her rentespænd, som har været meget omtalt. Der kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt mere specifikt til, hvilken politik Socialdemokratiet mener Danmark skal følge i den sammenhæng.

Det er jo velkendt, at der nu er et rentespænd i dansk disfavour i forhold til euroen. Det er lige så velkendt, at der i lange perioder har været det modsatte forhold, altså hvor vi har haft lavere realrente end eurozonen. Derfor kunne jeg godt tænke mig at få noget at vide. Når nu hr. Kim Mortensen motiverer sit ønske om at afskaffe kronen med, at vi skal have en lavere rente, hvad mener hr. Kim Mortensen og Socialdemokratiet så skal ske, den dag eurorenten igen stiger? Skal vi så tilbage til kronen, eller skal vi finde en anden valuta, skal vi hoppe ind i dollaren? Hvilke scenarier forestiller hr. Kim Mortensen sig i den fremtid?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kim Mortensen (S):

Jeg mener sådan set ikke, vil jeg sige til hr. Morten Messerschmidt, at der har været tvivl om den danske økonomiske politik på det her område siden 1980'erne, og jeg mener heller ikke, at der er det nu, medmindre nogle har en interesse i at så tvivl. Jeg er glad for, at man lagde mærke til de tre linjer i ordførertalen, og jeg har netop også koncentreret ordførertalen om det, jeg synes er det vigtigste, nemlig den politiske pris, Danmark betaler for ikke at være med i euro-samarbejdet.

Så har vi haft en periode, og det sagde jeg også i min ordførertale, hvor dansk økonomi, fordi den har været stærk, vi har haft en høj beskæftigelse og lav ledighed, har kunnet leve lige så fint inden for som uden for euroen. Hverken hr. Morten Messerschmidt eller jeg kan jo spå om, hvorvidt den situation er der om 2, 3, 4 eller 7 år. Derfor synes jeg, at man både på jasiiden og på nejsiden skal lade være med at bruge et skræmmebillede af, hvad der vil ske for danskernes økonomi inden for og uden for euroen, men forholde sig til, at danskerne faktisk betaler en høj pris, og at det er en politisk pris. Og i de her år betaler vi så en højere rente for at være uden for eurosamarbejdet.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:46

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg synes, det er helt rigtigt set af hr. Kim Mortensen, at man skal lade være med at så tvivl om den danske valutapolitik. Derfor håber jeg også, at hr. Kim Mortensen sådan ved førstkommande lejlighed vil få sat sin formand på plads. Jeg mener, fru Helle Thorning-Schmidt har jo ved gentagne lejligheder været ude og ytre håb om, at SF nu endelig må besinde sig og komme med i den vækkelsesbevægelse, der i øjeblikket er under opbygning, om, at euroen er god og alle andre valutaer er dårlige.

Det bringer mig lidt tilbage til det spørgsmål, jeg stillede. Hvad er det, præcis vi skal gøre?

Når vi nu på et eller andet tidspunkt oplever en stigende eurorente – eurorenten har faktisk ved flere lejligheder været højere end den danske rente – skal vi så tilbage til kronen, eller hvad er det, vi skal? Det vil jeg godt have et svar på.

Så til det med den politiske indflydelse: Jeg vil jo gerne lade mig bispnære af det, som hr. Kim Mortensen siger, og derfor vil jeg bare håbe, at

hr. Kim Mortensen kan pege på en af de beslutninger, som Ecofin har truffet de sidste 7 år, hvor dansk medlemskab efter hr. Kim Mortensens mening kunne have gjort en forskel – bare et enkelt område, hvor man kan sige: Den beslutning er dårlig, og havde Danmark været med, så var den blevet på en anden måde. Kan vi ikke bare få et enkelt eksempel?

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Kim Mortensen.

Kl. 14:47

Kim Mortensen (S):

Alene fordi Danmark ikke har været med til de møder, hvor diskussionen har været oppe, er det jo et hypotetisk spørgsmål. Det, jeg synes, og det er dér, jeg iagttager en begyndende ændring i Dansk Folkeparti, er, at man i hvert fald, når det handler om indsatsen over for kapitalfonde – og det har vi hørt her fra talerstolen tidligere i dag – jo godt kan se, at det giver mening at bruge det europæiske samarbejde, og at man kan flytte noget, også selv om man er lille Danmark, i en diskussion om at lave åbenhed, fælles retningslinjer og indgreb over for kapitalfondene.

Jeg har da den samme tro på, at når vi snakker om eurosamarbejdet, har Danmark jo en klar og utvetydig påvirkningsmulighed alene i det at være med. Vi får det jo ikke, fordi vi lige tilslutter os eneret til at bestemme, om det skal gå den ene eller den anden vej. Og svaret på, om vi så skal gå tilbage til kroner eller dollar eller yen, eller hvad vi kunne finde på, er, at vi jo skal blive i det europæiske samarbejde og eurosamarbejdet. Det er jo den diskussion, vi skal have politisk her på Christiansborg, og vi skal have med den danske befolkning, så man kan få åbenhed, med hensyn til hvad der er plusser og hvad der er minusser i det her.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 14:48

Pia Adelsteen (DF):

Mit spørgsmål går i en lidt anden retning. Socialdemokraterne har slået fast, at de ønsker en afstemning om euroen i denne valgperiode, hvortilmod regeringen og i hvert fald også SF har udtrykt, at så længe, der er den her finanskriser, skal man vente. Ellers ville det være en form for gambling.

Så jeg vil høre: Hvis nu den her finanskriser fortsætter ind i næste valgperiode, hvad anbefaler Socialdemokraterne så?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Kim Mortensen (S):

Vi har anbefalet statsministeren – og det er jo statsministeren, der beslutter, hvornår der eventuelt skal være folkeafstemning – at tage det lederskab på sig og finde ud af, hvornår det bedst egnede tidspunkt er. Og der ved spørgeren jo lige så godt som mig, at der er en række andre forhold, der er i spil i forhold til Lissabontraktaten – hvordan og i hvilken form kommer den til at gælde? – og der er andre forbehold. Men vores tilgang til det har været et ja til den anbefaling, som statsministeren selv har anvendt i sin åbningstale, nemlig at vi i den valgperiode tager en folkeafstemning om de danske forhold, og det er sådan set også den tilgang, vi har til det.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Hr. Ole Sohn som ordfører.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne starte med at sige til statsministeren, at jeg ikke synes, det var en særlig klog bemærkning at kalde til kamp for en folkeafstemning midt i en situation, hvor vi har en finansiell krise, ikke bare i Danmark og i Europa, men faktisk globalt – specielt ikke med den argumentation, at den danske krone er presset. Det er jo nærmest det samme som at invitere alle spekulanter til at kaste sig over den danske valuta. Jeg håber og tror, at det var en finke, der røg af panden, for noget mere uansvarligt skal man da lede længe efter.

Der har i dag været en del debat om, hvem der betaler prisen for at være med i euroen eller ej. Der er slet ikke nogen, der har fokuseret på, hvem der *reelt* betaler prisen. Det er jo ikke et spørgsmål om, at det er Danmark, der betaler en pris, eller at det er andre lande, der betaler en pris – næh, det er borgerne i EU eller for den sags skyld borgerne i USA, der betaler en pris. Det er jo alle dem, som er blevet ofre for, at vi har et finansielt system, som er blevet mere og mere er dereguleret. Det er jo det, der er hele kernen i det problem, vi står midt i, og her er vi alle sammen ofre.

Man kan sige, at finanskrisen jo dybest set er en konsekvens af en liberalistisk ideologi, af en overdreven tro på, at markedet kan regulere sig

selv. Det har vi da vist til fulde fået demonstreret ikke lader sig gøre.

Så vil jeg til gengæld gerne rose statsministeren for også at være omstillingsparat og lærevillig, for i forhold til da statsministeren – jeg tror, det var den 25. september – stod i Wall Street og givetvis var en smule stolt over at skulle lukke børsen og til den store undrende offentlighed sagde, at nu skulle denne finanskriser *ikke* føre til, at man indførte begrænsninger i kapitalbevægelserne, så er det jo rart at se statsministeren komme tilbage til virkeligheden og her i dag fra Folketingets talerstol rose nogle af de initiativer, der trods alt bliver taget.

Om det er inspireret af, at man i Europaudvalget presser regeringen, eller om det er andre EU-lande, der har været med til at give inspiration til netop at se, at forudsætningen for, at vi kan undgå den form for kriser, som vi er midt i, er, at der bliver indført en regulering af kapitalbevægelserne, skal jeg ikke kunne sige. Det er helt afgørende for stabiliteten, det er helt afgørende for væksten og beskæftigelsen, ikke bare i Danmark, i Europa, men faktisk globalt.

Der kan man sige: Jamen så må vi ind i euroen. Men hvorfor nu det? Er det løsningen? Jamen hele Den Økonomiske og Monetære Union har jo bidraget til dereguleringen og dermed også til en del af krisen. Men det er jo ikke sådan, at EU-landene har lukket øjnene for nogle af de fejl, der er i ØMU-konstruktionen. Man har jo faktisk taget ved lære og er dermed også kommet med en række initiativer, som nu er med til at sætte reguleringen af kapitalbevægelserne på dagsordenen. Og den dagsorden støtter SF meget, fordi vi mener, at det er her, der skal sættes ind.

Vi er derfor også meget glade for det forslag til vedtagelse, som der er fremsat, fordi vi synes, det sætter fokus på noget helt centralt, nemlig at den internationale finanskriser giver anledning til fornyet overvejelse om international regulering af kapitalmarkederne, og i den forbindelse er det helt afgørende, at EU skal spille en central rolle. Det støtter vi. Vi mener faktisk, at det er helt afgørende, at man, når man har en fælles valuta, også har et fælles finanstillsyn, nøjagtig som vi har i forhold til kronen og den finansielle sektor i Danmark. Ja, der har vi et tilsyn, fordi kapitalkræfterne ikke er i stand til at foretage nogen som helst sociale reguleringer. Derfor skal vi selvfølgelig også have det på EU-plan.

Den bedste måde, man kan få en debat på, som også hæver sig lidt over den debat, der har

været her i dag, hvor det har været automatar-gumenterne, vi har gehørt nu her, siden vi for 7 år tilbage havde debatten sidst, er, at vi får en mere velfunderet offentlig debat både om, hvordan vi kan sikre en bedre international regulering af de finansielle markeder, og hvordan vi kan se på, om EU's Økonomiske og Monetære Unions struktur fungerer efter hensigten, herunder også hvordan euroen og de danske undtagelser spiller ind.

Så vi er meget glade for, at vi nu får en offentlig høring, som kan igangsætte en grundig og seriøs debat om, hvordan vi kan tøjle kapitalbevægelserne, sådan at vi undgår finansielle kriser i fremtiden, og hvilken placering og rolle Danmark skal spille heri. Det anser vi for at være noget af det vigtigste, men – og det vil jeg godt lige slutte af med at sige til statsministeren igen – lad være med at bruge den her situation til midt i en finansiell krise at sætte en debat i gang om, hvorvidt vi skal have en hurtig afstemning om euroen, ja eller nej. Det er ødelæggende, både for det seriøse arbejde, der skal laves for at sikre en regulering af kapitalbevægelserne, og fordi jeg faktisk mener, at det er hamrende uansvarligt midt i en finansiell krise at have en folkeafstemning.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:55

Søren Espersen (DF):

Hr. Ole Sohn plejer, synes jeg, at holde nogle meget markante og interessante taler, men den her var noget af det mest intensivt intetsigende, jeg nogen sinde har hørt fra hr. Ole Sohns side. Det var noget med, at han er glad for debatten. Det plejer man altid at sige som politiker, når man ikke har nogen klar holdning til et emne, og det er jo det, der er SF's kæmpe problem i den her sag. Det lykkedes her i 5 minutter ikke at sige noget som helst ud over, at nu skulle vi have en debat. Det kan vi da godt tage, men hvad mener SF? Det er det afgørende spørgsmål.

Der har her i løbet af sommeren været sagt mange, mange mærkelige ting af hr. Ole Sohns formand, hr. Villy Søvnald, om, at vi skulle have en euro i en anden klædedragt; en anden type euro, så var han med. Det var en let måde at sige det på for at berolige de SF-vælgere, som ikke bryder sig om det her.

Hvad mener SF? Bortset fra at vi skal have en debat.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:56

Ole Sohn (SF):

Vi mener sådan set det, som jeg har stået og sagt her: at det, der er helt afgørende, er, at EU sætter sig i spidsen for at skabe en regulering af kapitalbevægelserne, så vi undgår en gentagelse af den finansielle krise. Jeg går ud fra, at det et eller andet sted også er i Dansk Folkepartis interesse, at vi ikke kaster ganske almindelige danske borgere ud i en situation, hvor det er kapitalkræfter – som ikke styres eller reguleres af hverken det danske Folketing eller europæiske organer eller for den sags skyld globale organer – der skal bestemme, hvorvidt folk har råd til at bo i deres huse eller ej. Det går jeg ud fra også et eller andet sted interesserer Dansk Folkeparti; det interesserer i hvert fald SF umådelig meget.

Deri spiller det altså også en rolle, hvordan ØMU'en, altså strukturen omkring Den Økonomiske og Monetære Union er, og derfor er vi selvfølgelig også glade for, at EU erkender, at de konvergenskrav, der er, er for stramme, er for rigide, og at man også lempet eksempelvis over for nogle af landene i EU, sådan at de er i stand til at føre en mere ekspansiv økonomisk politik. Det synes vi da er fornuftigt.

Men det, der er helt afgørende, er, at man får sat fokus på: Hvordan får vi reguleret kapitalbevægelserne, og hvordan får vi gennemsigtighed i kapitalbevægelserne, så vi også kan få en bedre kontrol?

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 14:58

Søren Espersen (DF):

Jo, selvfølgelig er vi da interesserede i boligejernes situation. Det er slet ikke det, vi snakker om her. Og det er derfor, jeg mener, at det, jeg har oplevet her, er en form for fedtspilleri, der foregår fra SF's side.

Vi er nødt til at få klarhed over også fra hr. Ole Sohn nu: Hvis der på et eller andet tidspunkt i den nærmeste fremtid bliver en afstemning om euroen, vil SF så anbefale et ja? Det var punkt et.

Det andet spørgsmål er: Gør man sig nogen som helst illusioner om, at man kan tage til Frankfurt og få ændret euroen hen i en klædedragt, der passer det danske SF?

Det var to spørgsmål. Gør man sig nogen som helst forhåbninger om, at man kan ændre noget som helst? Eller må man tage euroen, som den ligger – rått for usødet? Det er det, der er det afgørende spørgsmål, og det kan man godt spille fedtspilleri om i nogle måneder, men der kommer altså et tidspunkt, hvor man må finde ud af, hvor man står.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 14:59

Ole Sohn (SF):

Jamen SF har overhovedet ikke ændret sin tilgang til euroen, så jeg forstår ikke, hvorfor det kommer ind i debatten. Vi anbefalede et nej ved den sidste afstemning, og vi synes altså ikke, at det er aktuelt at ændre det og i øvrigt at tage en folkeafstemning.

Det, vi har sagt, er, at virkeligheden tilsiger, at det er helt afgørende, at vi fra dansk side presser på i EU for at sætte ind med mere og bedre regulering af den finansielle sektor. Det synes jeg da er helt afgørende. Jeg synes også, man skal kvittere for, at EU-landene, herunder også eurolandene, som er underlagt nogle rigide regler, faktisk forsøger at ændre dem. Det er jo det, der sker. Det foregår ikke officielt, for traktaten er ikke ændret. Men at centralbanken ser igennem fingre med, at nogle lande fører en mere eksplosiv økonomisk politik, er jo et forsøg på at tilpasse virkeligheden til den konstruktion, som findes. Så selvfølgelig foregår der forandringer. Vi har en statsminister, som for 2 måneder siden sagde: Ikke tale om, at der skulle ske regulering af kapitalbevægelserne. Nu taler han om det. Selvfølgelig bevæger politikere sig, det gør statsministeren også, og det gør Dansk Folkeparti forhåbentlig også.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at vi har nogle talletsregler, som siger 1 minut til korte bemærkninger og svar. Så er det hr. Morten Messerschmidt for en kort bemærkning.

Kl. 15:00

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg har bemærket, at hr. Ole Sohn sagde, at SF, når det kommer til euroen, overhovedet ikke har ændret holdning. Det er jo beroligende, at der så er et område, hvor man ikke har skiftet synspunkt endnu. Men det, der er relevant at høre, er jo: Hvad var så meningen med det, som hr. Villy Søvndal for ganske kort tid siden sagde om, at

man ikke kan støtte euroen i dens nuværende konstruktion? Betyder det, at da vi stemte om euroen tilbage i år 2000, var det til euroens daværende konstruktion, at man sagde nej, i håb om at konstruktionen sådan ville ændre sig? Og kunne hr. Ole Sohn ikke fortælle lidt om, hvad det så er for en konstruktion, der skal til, før SF også på det her område ændrer holdning og altså så kan blive sådan fuldblods, ikke halleluja-europæere, men jubeleuropæere? Hvad er det for nogle ændringer ude i fremtiden, som hr. Ole Sohn ser der skal til for også lige at få den sidste rest af det gamle SF skubbet ud over kanten?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:01

Ole Sohn (SF):

Det er da en fantastisk omsorg, hr. Morten Messerschmidt har for SF. Det tror jeg da SF's medlemmer vil sætte stor pris på.

Jamen vi er overhovedet ikke bange for at sige, at vi udvikler os politisk. Vi har i kraft af den virkelighed, der er kommet, også i EU, bl.a. anbefalet, at man ophæver forsvarsforbeholdet. På den måde udvikler vi os – på samme måde, som jeg kan forstå at Dansk Folkeparti også kan gøre det. For 10 år siden gik man ind for at banke ungerne, og nu anerkender man, at afskaffelsen af revselsesretten måske var meget fornuftig. Så på den måde ændrer Dansk Folkeparti jo også opfattelse – i hvert fald en del af Dansk Folkeparti. Sådan er det jo i politik, og sådan er det i øvrigt også i forbindelse med euroen.

Eurolandenes tilgang til Den Økonomiske og Monetære Union forandrer sig med ganske hastige skridt i de her uger og måneder, og hvorfor det? Jo, fordi de andre lande i EU jo også er ramt af den finansielle krise, og derfor bliver der i forhold til den liberalistiske tilgang, som ØMU-konstruktionen er bygget op omkring, nu sat flere og flere rammer op, som gør, at eurolandene også har en interesse i at skabe gennemskuelighed i den finansielle sektor, at skabe rammer for kapitalbevægelserne. Det er jo, fordi virkeligheden tilsiger, at man skal forandre EU's politik, og det er det, vi arbejder for.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:03

Morten Messerschmidt (DF):

Nu nærer jeg mange ting for SF, men omsorg er ikke en af dem; det kan jeg godt åbenbare.

Derfor vil jeg gerne spørge igen: Når nu hr. Ole Sohn siger, at man ønsker at ændre den pagt eller den aftale, der ligger til grund for euroen i dag, hvad er det så, der skal ændres?

Det er jo helt åbenlyst, at en lang række af eurolandene i dag ikke kan overholde de krav, der gælder. Alligevel render folk rundt og siger, at det er en stor succes. Det er i sig selv et interessant synspunkt, men mener hr. Ole Sohn så, at man bare skal ændre de krav? Altså, skal man så sige, at det er i orden at have mere end 60 pct. af sin BNP i gæld? Skal vi så op på 70 pct. eller 80 pct., eller hvad mener hr. Ole Sohn vil være nok til, at SF kan sige: O.k., så kører vi, så afskaffer vi kronen?

Eller vi kan tage statsunderskuddet. Der har man i dag et krav om, at man højst må have 3 pct. Er det også her, man ønsker at slække på det? Og hvor meget skal der til, for at SF skifter holdning på det her område og sådan kan komme regeringen til undsætning for at få afskaffet kronen?

Vi vil godt have en klar udmelding: Hvad er det, der skal til, for at vi har ændret nok på den nuværende konstruktion, til at SF siger ja til euroen?

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:04

Ole Sohn (SF):

En af de ting, vi har kritiseret ved Den Økonomiske og Monetære Union, altså konstruktionen, er, at den ikke tager tilstrækkelige sociale og beskæftigelsesmæssige hensyn. Det har vi fået demonstreret til fulde at den ikke gør.

Til gengæld har vi også konstateret, at den politiske virkelighed ikke alene har påvirket eurolandene, men også Den Europæiske Centralbank, så man faktisk bøjer reglerne i en sådan grad, at det i stigende omfang accepteres, at man tager netop de sociale og beskæftigelsesmæssige hensyn, fordi ingen lande – heller ikke eurolande – kan acceptere, at arbejdsløsheden vokser og vokser. Der er indimellem behov for, at et land kan vedtage en ekspansiv økonomisk politik for at sparke gang i beskæftigelsen.

Sådan nogle ting mener vi er helt afgørende at få sat fokus på. Og så synes vi også, at man i det mindste skal anerkende, at også EU-landene, Sarkozy, eurolandene for den sags skyld, nu er taget til G20-møde med en række initiativer, som skal være med til at skabe i hvert fald et minimum af regulering af kapitalbevægelserne.

Det er jo en ny ting, som ikke var der, da vi sidst diskuterede eller havde folkeafstemning.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 15:05

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg fortsætter lidt i samme skure over for hr. Ole Sohn. Det drejer sig om, at det jo var fremme på Ritzau for et par uger siden, at SF ikke kunne støtte euroen i sin nuværende form. Her tænkte jeg så lidt på det med form. Er det en fysisk form, eller er det en politisk form? For hvis det er en fysisk form, så er det jo klart, at vi selvfølgelig har nogle store udfordringer inden for EU, al den stund at man jo ikke kan overholde de der soliditetskrav og konvergenskrav osv., der er ifølge stabilitetspagten.

Hr. Ole Sohn nævner jo så beskæftigelse som et af de områder, som man gerne vil have sat fokus på. Jeg vil gerne rent konkret spørge: Tror SF selv på, at man kan flytte alle de lande, der fuldt ud er medlemmer af eurosamarbejdet, også den tredje fase, netop for at sikre, at SF i Danmark så kan støtte en dansk euro i en dansk udgave?

Dernæst vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvor mange forskellige former for euro er der plads til? Skal der være en italiensk euro, skal der være en tysk euro, skal der være en fransk euro og så en dansk, som lige er nicheformuleret af SF i dagens anledning for at sikre et lille flertal sammen med regeringen, som er meget proeuropæisk i denne forbindelse? Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvor mange former for euro er der plads til?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:06

Ole Sohn (SF):

Jeg må indrømme, at jeg ikke forstår det spørgsmål. Mig bekendt findes der kun en.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en supplerende bemærkning.

Kl. 15:07

Hans Kristian Skibby (DF):

Det var et meget, meget tyndt svar, kan man sige, at man ikke havde forstået spørgsmålet. Jeg synes sådan set, at det var meget konkret. SF har klart meldt ud, at man ikke kan støtte den euro i Danmark i sin nuværende form. Så spørger jeg:

Hvor mange forskellige former er der plads til, eller forventer SF, at man kan få alle eurolandene med i en ny form for euro? Og så vil jeg gerne høre: Hvor mange forskellige former skal der så være? Skal det være en for hvert medlemsland, eller skal der være en, så alle andre lande skal flytte sig i SF's retning? For så vil jeg mene, at SF er temmelig naive, hvis de tror, at de kan flytte både Frankrig og Tyskland og alle mulige andre lande så kraftigt på så stort et område som det her.

Så vil jeg gerne stille et spørgsmål mere, og det er med hensyn til de her dommedagsprofetier: Deler SF stadig væk opfattelsen af, at mange af de her dommedagsprofetier er aldeles manipulerende, hvis man skulle ind og støtte et dansk ja til en folkeafstemning?

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne sige, at dommedagsprofetier og den form for debat, der er omkring kronen og euroen i Danmark, ikke er noget særlig konstruktivt. Dansk økonomi har været ufattelig stærk i forhold til de dommedagsprofetier, der kom forud for den sidste folkeafstemning, og derfor mener jeg, at det er helt overskruet at køre en debat op om, hvorvidt vi skal have kronen eller euro.

Det, der er det helt afgørende, er den økonomiske struktur og de rammer, der er omkring kronen, og de økonomiske strukturer og rammer, der er omkring euroen, og der har vi en fælles interesse med de franske borgere og de italienske borgere og de spanske borgere, alle EU-borgere, og det er, at vi får styr på den finansielle sektor, at vi får lukket de spekulationsmuligheder, der er, og som en deregulering af markedet igennem de sidste 20 år har bidraget til.

Der noterer jeg med tilfredshed, at det ikke kun er SF, der har den opfattelse, men at den faktisk har bredt sig, så selv statsministeren som liberalist kan se nødvendigheden af – hvilket er fuldstændig i strid med den liberalistiske grundtanke – at man er nødt til at have gennemskuelighed i den finansielle sektor, at man er nødt til at have nogle rammer og nogle kontrolforanstaltninger for at undgå, at den finansielle sektor kan bringe et land eller en region eller for den sags skyld verden ud i en ny finansiell krise. Og når folk ændrer sig og bevæger sig og kan se nye muligheder ved at ændre politik, så forstår jeg

ikke, hvorfor man skal have en debat om ja eller nej til en euro, som den så ud i år 2000.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Jesper Langballe (DF):

Hr. Ole Sohn har jo fuldstændig ret i, at der sandelig er løbet meget vand i stranden hos SF, siden Holger og konen sagde nej til unionen. Jeg ved da godt, at hr. Ole Sohn kalder det, at SF har udviklet sig. Der kunne være ondsindede mennesker rundt omkring, der ville sige, at det i stedet betyder, at SF blaffer for vind og vejr.

Hr. Søren Espersen fastslog, at hr. Ole Sohns ordførertale intet som helst indeholdt. Jeg vil dog sige, at den indeholdt to ting, nemlig sådan en fuldstændig klassisk marxistisk lektie om onde borgerlige, som har dereguleret finansmarkedet, og så lidt ros til statsministeren, fordi statsministeren har forstået det. Vi kan jo senere spørge statsministeren, hvordan han har det med at blive rost af et klassisk socialistisk kommandøkonomisk parti, som han bejler så varmt til for at få med til en euroafstemning.

Det kan vi senere spørge om. Mit spørgsmål til hr. Ole Sohn nu er – ja, det er lidt kringlet, men hvordan tror hr. Ole Sohn at statsministeren har det med sådan en ros?

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Ole Sohn (SF):

Det tror jeg sådan set man skal overlade til statsministeren at svare på.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Hr. Svend Auken for en kort bemærkning.

Kl. 15:11

Svend Auken (S):

I modsætning til hr. Søren Espersen og andre, der har haft ordet, mener jeg bestemt ikke, at karakteristikken af hr. Ole Sohns indlæg som værende indholdsløst er en rigtig karakteristik. Jeg synes tværtimod, at det er befriende, at man holder sig til, at virkeligheden ændrer sig, og at vi lever midt i en krise, hvor der er brug for mere samarbejde og ikke mindre samarbejde, naturligvis forudsat, at det samarbejde bliver indrettet på den rigtige måde. Der spiller hr. Ole Sohns parti og et flertal her i Folketinget jo i øjeblikket sammen for at få skarpe regler for kapitalfonde,

og andre lande gør tilsvarende på andre områder.

Jeg synes, at man efter det her må konstatere, at der jo ikke er stor afstand mellem den bedømmelse af virkeligheden, som hr. Ole Sohn gør sig til talsmand for, og den, som hr. Kim Mortensen tidligere har gjort sig til talsmand for.

Det er klart, at diskussionen ikke er afsluttet, men jeg har alligevel grund til at spørge hr. Ole Sohn: Føler hr. Ole Sohn ikke samlet set, at euro-landene, det økonomiske samarbejde i Europa, har vist en betydelig styrke under denne finanskrise og været både en god medspiller og en god modspiller i forhold til andre aktører, f.eks. De Forenede Stater?

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:12

Ole Sohn (SF):

Jo, det er ikke noget, man kan have ret mange meninger om. For det er jo en konstaterbar virkelighed, at EU faktisk har taget handsken op i et forsøg på at være offensiv for at få skabt en international og global regulering af den finansielle sektor. Der har EU spillet en positiv rolle, også i forhold til USA. Nu må man håbe, at der måske kommer nogle nye, bedre vinde fra USA.

Jeg mener, at vi fra dansk side skal påvirke EU i væsentlig højere grad, ved at vi også får skabt en måde, hvorpå vi på europæisk plan får sat ny gang i beskæftigelsen. Nu er vi i den heldige situation, at vi p.t. har en meget høj beskæftigelse, men den er jo hastigt for nedadgående, og det vil den givetvis også være i 2009. Men andre steder i Europa er der jo meget høj arbejdsløshed, og der mener jeg at vi simpelt hen er nødt til at få flyttet en række af de midler, vi i dag fuldstændig bevidstløst bruger på landbrugsstøtte, over i en grøn vækstfond, sådan at vi kan få en ny udvikling i Europa, som på en og samme tid skaber ny beskæftigelse, frigør os fra fossile brændsler og frigør os fra afhængighed af udemokratiske stater. Så på den måde kan man slå flere fluer med et smæk, og her skal Danmark spille en væsentlig mere aktiv rolle i at være med til at sikre, at Europa bliver en aktiv spiller for at skabe ny grøn vækst.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Svend Auken.

Kl. 15:13

Svend Auken (S):

Det er jeg jo fuldstændig enig med hr. Ole Sohn i, og hele klimaspørgsmålet aktualiserer det jo... Hvorfor ikke slå to fluer med et smæk, altså gøre noget ved den truende klimaforandring og gøre noget fornuftigt for at skabe nye job og større uafhængighed af importeret energi og alt det? Det er jo rigtigt.

Men det, der så bliver tilbage, er selvfølgelig spørgsmålet om, om man ikke i den proces har større indflydelse, hvis man er inde i teltet, altså hvis man på en eller anden måde er med. Jeg er sikker på, at man eksempelvis i et politisk parti lytter meget til, hvad vælgerne, dem, der stemmer på en, siger, men man lytter måske endnu mere til dem, der er medlemmer af partiet, end man lytter til dem, der bare stemmer på en. Det er vel med den slags tankegang, hvis det i øvrigt er det rigtige telt, hvis der i øvrigt foregår noget godt, og hvis man kan trække udviklingen i den rigtige retning, at vi som et lille land – jeg er lige ved at lægge hr. Ole Sohn ordene i munden, men jeg vil alligevel holde det som et åbent spørgsmål – alt andet lige har en fordel ved at være inde i teltet og være med, hvor det foregår.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:15

Ole Sohn (SF):

Jeg vil sige, at Danmark har haft en fantastisk udvikling – ikke politisk, men økonomisk – hvor vi har klaret os godt og har en solid økonomi. Man kan diskutere fordelingen mellem det offentlige og det private og alle de ting, men det er i denne sammenhæng helt ligegyldigt. Så derfor mener jeg, at det er at sætte et falsk billede op at sige, at hvis vi havde set i krystalkuglen og sagt ja til euroen i 2000, eller hvornår det nu var, vi havde den til afstemning, så var alting gået anderledes i Danmark, for det er ikke tilfældet.

Derfor mener jeg, at det er et forkert sted at sætte fokus at genskabe en debat, der handler om et ja eller nej til euroen, når det er helt anderledes fundamentale ting, der er på spil, og som jeg synes vi skal tage fat om. Der har Danmark alle muligheder for at være offensiv. Det mener vi er første skridt, og vi må så se, hvad udviklingen bringer.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak. Så er det fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Pia Adelsteen (DF):

Jeg har været inde læse på en blog, hvor hr. Ole Sohn har skrevet, at SF ikke ønsker euroen i dens nuværende form – den er dateret den 12. november, og det må være i dag. Så læste jeg til gengæld i Information, at SF ikke har ændret politik med hensyn til euroen, og nu er jeg faktisk blevet utrolig meget i tvivl, ikke med hensyn til forsvarsforbeholdet, for der var hr. Ole Sohn meget klar i mælet og fortalte, at det vil SF meget gerne have væk, men med hensyn til SF's holdning til euroen.

Så er det muligt, at hr. Ole Sohn mener, at det er et forkert fokus at sætte at tale om, hvorvidt man ønsker et ja eller et nej, men det mener jeg, altså ikke. Jeg mener faktisk, at det er ret væsentligt for vælgerne at vide, om SF går ind for et ja eller et nej til euroen, så det kunne jeg godt tænke mig at få et klart svar på.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:16

Kl. 15:16

Ole Sohn (SF):

Sådan som jeg forstod det, havde spørgeren været inde og læse på en blog og gav selv svaret. Det svar, der stod på bloggen, er også det svar, jeg har givet her, nemlig at vi ikke ser nogen grund til, at Danmark skal have en folkeafstemning og tilslutte sig euroen.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:17

Pia Adelsteen (DF):

Så kunne jeg godt tænke mig at spørge: Hvis de rammer, som vi p.t. arbejder med, ændrer sig, og et stort flertal i Folketinget ønsker at ændre de her kapitalfonde og have større åbenhed, vil det så ændre SF's holdning til euroen? Vil man så sige ja eller nej, hvis rammerne bliver ændret?

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Ole Sohn.

Kl. 15:17

Ole Sohn (SF):

Hvis man ændrer rammerne og udvikler en politik, som vi synes er bedre, så kan vi da ikke afvise det på forhånd. Det ville da være en fuldstændig mærkværdig måde at arbejde politisk på, hvis man, selv om virkeligheden og verden forandrede sig, så kunne stole trygt på, at vi ikke

ville forandre os. Sådan fungerer politik jo ikke. Så det er et hypotetisk spørgsmål, og jeg kan ikke svare på, hvordan SF ville stille sig. Det må tiden vise.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 15:18

Per Clausen (EL):

Jeg kan ikke helt forstå, hvad Dansk Folkepartis interesse er i at arbejde så ihærdigt på at så tvivl om SF's standpunkt. Jeg må sige, at det forstår jeg ikke. For hvis udgangspunktet er, at vi ønsker at opretholde de danske forbehold i forhold til euroen, handler det vel om at samle så mange som muligt omkring det standpunkt.

Jeg vil bare spørge hr. Ole Sohn, om det ikke er rigtigt forstået – sådan synes jeg, at jeg har forstået hr. Ole Sohn både i hans indlæg og i de svar, han har givet i dag – at SF's holdning er, at man ikke ønsker de danske forbehold i forhold til euroen fjernet, og at det er det standpunkt, man har i dag. For jeg synes, at det ligesom må være vigtigt at holde fast i det frem for at diskutere, hvad hr. Ole Sohn kunne finde på at mene om 10 eller 20 år. Jeg deler hr. Ole Sohns opfattelse af, at det kan være vanskeligt at forudse.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Ole Sohn.

Kl. 15:19

Ole Sohn (SF):

Hr. Per Clausen har fuldstændig ret i, at der ikke er noget, der er ændret i SF's position. Men jeg vil gerne tilføje, når det nu er en fra Enhedslisten, som interesserer sig meget for den politiske udvikling, der spørger, at det jo er en sådan rimelig klassisk forestilling, at når man har frie kapitalbevægelser og kapitalen kan gøre, som den ønsker, er det meget fornuftigt, at man indbygger en vis form for politisk overbygning, så man tøjler markedskræfterne. Det tror jeg sådan set hr. Per Clausen op igennem tiden har læst adskillige gange.

Den holdning har jeg sådan set stadig væk, og det er derfor, at jeg er glad for, at der også er politiske kræfter, som har haft den modsatte opfattelse, der kan se, at man nok er nødt til at have visse rammer og spilleregler for den finansielle sektor også.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Nu er jeg jo sådan set meget tilfreds med den første del af hr. Ole Sohns svar, det andet hører måske hjemme i studiekredsene. Men pointen er jo alligevel, at det afgørende er, om den overbygning, staten vil etablere, har det formål at sikre folkelige interesser og varetage dem eller at sikre erhvervslivets og kapitalens interesser. Jeg tror nok, at hr. Ole Sohn har en svag erindring om, at der indimellem har været kritik af EU for, at det mest var det sidste, det handlede om.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Ole Sohn (SF):

Nu er der vel ikke nogen modsætning i, at erhvervslivet har nogle gode rammer at arbejde under. Det er jo sådan set det, der er forudsætningen for, at man også kan skabe noget beskæftigelse. Så der er vel en vis sammenhæng.

Det, der er afgørende, er – set med SF's øjne – at vi får en bedre gennemsigtighed, en bedre regulering og en bedre kontrol af kapitalbevægelser, for fraværet af det er det, der er det helt ødelæggende for et samfund og for en region. Og det andet er, at vi mener, at det vil være en stor styrke for både Danmark og EU, hvis vi satte meget mere fokus på at udvikle en grøn vækstpagt for EU, for det tror vi er det, der kan give svaret på den krise, som dele af Europa er enige i vi er på vej ind i.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Alt har sin pris, fristes man til at sige, også euroforbeholdet. I de her dage, hvor den finansielle krise hænger, står det klart for de fleste, at det koster os en hel del både økonomisk og politisk at stå udenfor. Danmark og danskerne kæmper i øjeblikket en hård kamp for at løse de problemer, der følger af den finansielle krise, men bl.a. på grund af vores euroforbehold har vi ikke muligheden for at samarbejde med de andre EU-lande om løsninger på krisen.

Vi sidder ikke med ved bordet, hvilket der egentlig ikke er noget nyt i, men rentespændet mellem kronen og euroen gør det tydeligt for os

alle, at forbeholdet koster, og det koster os dyrt. Krisen viser os, at en lille valuta kan være sårbar. Finanskrisen har simpelt hen sat kronen under pres. Helt konkret koster forbeholdet den enkelte husejer tusindvis af kroner i ekstra renteutgifter, fordi vi ikke er med i eurosamarbejdet. Derfor skal der heller ikke være nogen tvivl om, at vi Konservative er af den opfattelse, at vi skal af med vores euroforbehold. Ja, ikke bare det, men gerne alle fire forbehold. De blokerer i stigende grad for et fornuftigt samarbejde med de andre EU-lande om løsninger på alvorlige problemer. Om det så skal ske ved en eller flere folkeafstemninger, i hvilken rækkefølge og på hvilken dato, er det alt for tidligt at sige noget om. Der er dog gode muligheder for, at det kan ske inden for en overskuelig årrække, for regeringen har jo som bekendt lovet at arbejde for at afholde en eller flere folkeafstemninger i den her valgperiode.

Men jeg vil gerne slå fast, at der ikke fra konservativ side bliver tale om at bruge finanskrisen som et springbræt til en lynafstemning om dansk tilslutning til euroen. Vi vil ikke misbruge finanskrisen eller tegne et sort billede af dansk økonomi, men det er klart for enhver, at der er en økonomisk og en politisk pris for, at vi står udenfor. Og rentespændet mellem kronen og euroen er jo en realitet. Derfor er det også fornuftigt, at regeringen nu lægger op til en drøftelse af muligheden for at afskaffe forbeholdene, selv om jeg som sagt gerne vil understrege, at det er vigtigt, at regeringen giver sig god tid til at tilrettelægge en eller flere folkeafstemninger om forbeholdene. Det er vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at der skabes en så bred opbakning i Folketinget til en euroafstemning som muligt.

Efter vores opfattelse skal Danmark være med i eurosamarbejdet, fordi det helt enkelt er i vores økonomiske og politiske interesse at sidde med ved bordet. Det koster os at stå udenfor, det kan man jo bare spørge husejerne om i øjeblikket.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:24

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, hr. formand. Se, nu har Det Konservative Folkeparti jo lige skiftet leder, og en af de ting, som jeg bemærkede, den nye formand sagde, som – kan man sige – lægger lidt afstand til tidli-

gere tider, var det her med, at man nu vil føre en mere ærlig EU-politik. Det synes jeg jo er godt, dels går jeg ind for ærlighed – det synes jeg er en god ting – dels er det jo også en erkendelse af, at man tidligere har været uærlig, altså, så langt så godt.

Med hensyn til den ærlige linje i fremtiden og nogle af de uærlige stræk i fortiden kan fru Helle Sjelle elaborere lidt over, hvorvidt det også gør sig gældende på euroområdet, eller om det er EU-politikken sådan generelt, der har været uærlig og nu skal til at være ærlig. Hvis fru Helle Sjelle kan bekræfte, at der har været noget uærlighed i forhold til euroen, kunne hun så komme med nogle eksempler på det?

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:25

Helle Sjelle (KF):

Meget morsomt, jeg synes bare, at jeg blot vil slå fast og også henvise til det, jeg netop sagde i min ordførertale, at vi synes, at det er vigtigt, når vi skal have en afstemning om f.eks. euroen – hvilket vi håber at vi får – at vi så også får god tid til at drøfte tingene og tilrettelægge afstemningen på en ordentlig måde. Jeg synes da, det er en form for ærlighed meget klart og tydeligt at sige, at vi f.eks. ikke ønsker at bruge den nuværende finanskriser som afsæt for en folkeafstemning. Men vi synes bare også, det er væsentligt at sige – og der synes jeg også der er tale om ærlighed – at det her altså koster. Jeg ved ikke, om det er gået Dansk Folkepartis opmærksomhed forbi, at det altså koster husejerne tusindvis af kroner på årsbasis, at vi ikke har euroen. Det synes jeg da er væsentligt.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:26

Morten Messerschmidt (DF):

Nu var det sådan set ikke ment som en morsomhed, selv om jeg godt kan forstå, at ordføreren kan være i den vildfarelse; det var såmænd bare en ihukommelse af et citat fra ordførerens egen formand.

Men jeg vil godt dykke lidt ned i det her spørgsmål om, at det på årsplan og i årevis kommer til at koste husejerne så og så meget mere.

Altså, er fru Helle Sjelle ubekendt med, at der i perioder har været lavere obligationsrente i Danmark end i eurozonen? Er fru Helle Sjelle ubekendt med, at vi for under et år siden havde

en realrente i Danmark på 0, idet der kunne optages obligationslån til omkring 2 pct., og vi havde en inflation på 2 pct.? Og er det noget, som fru Helle Sjelle i sin søgen efter ærlighed har kunnet finde ude i eurozonen?

Eller er det måske i virkeligheden sådan, at vi ærligt over for hinanden må se i øjnene, at renter er noget, som udvikler sig, og at det nogle gange er en god forretning at have kronen, andre gange en god forretning at have euroen, men at man bare ikke, hvis man skal være seriøs, kan shoppe rundt på den måde, som fru Helle Sjelle åbner op for, og at man er nødt til at vælge en linje? Man kan ikke gå over til euro, fordi der er en lavere rente, og så tilbage, når den stiger; det hænger simpelt hen ikke sammen.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg mener bestemt heller ikke, at vi skal shoppe rundt – vi skal være med. Det her handler om både økonomisk indflydelse og politisk indflydelse. Og der er jo f.eks. på det politiske plan en tendens til, at man i langt højere grad end tidligere fastlægger forskellige politikområder, realitetsbehandler forskellige politikområder i eurogruppen, og så er det bare nærmest til orientering på Ecofin-møderne. Der synes jeg bare, det er væsentligt at sige, at her synes vi altså at Danmark skal være med. Men jeg synes da også, det er væsentligt at påpege, at den økonomiske realitet på nuværende tidspunkt er, at det koster husejerne en bunke penge, at vi ikke med i euroen.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:28

Søren Espersen (DF):

Nu har det her med at være regeringsegnet tidligere været nævnt i debatten. Det har altid været vores holdning til det, at den dag, hvor vi som en del af et parlamentarisk flertal ønsker at komme med i en regering, så kommer vi det. Det bestemmer vi selv – lad os lige starte der.

Det, jeg gerne vil spørge fru Helle Sjelle om, er: Hvordan kan det være, at hvis man med næb og kløer bekæmper sin egen valuta, med Karen Blixen, Carl Nielsen og Niels Bohr på pengesedlerne og Hendes Majestæt på mønterne, så er man absolut regeringsegnet i Danmark, men hvis man har det modsatte synspunkt, at man

gerne vil forsvare sin egen nationale valuta, fordi man er stolt af den og synes, at den er en del af at have en politisk selvstændighed, så er man ikke egnet til at sidde i regering? Jeg vil gerne have det forklaret, for jeg forstår det ikke.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Helle Sjelle (KF):

Så vidt jeg er orienteret, og så vidt jeg husker, har jeg ikke udtalt mig om, om f.eks. Dansk Folkeparti er egnet til at sidde i regering eller ej. Og med hensyn til det med mønterne og hvem det er, der er afbildet på dem, synes jeg, det er værd at slå fast, at hvis vi nu f.eks. får euroen, er der altså stadig væk mulighed for, at vi kan få majestæten på den ene side af mønten.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Søren Espersen.

Kl. 15:29

Søren Espersen (DF):

Det glæder mig, for jeg hører faktisk her en bekræftelse af, at man sagtens kan sidde i en dansk regering og så være tilhænger af sin egen valuta. Det synes jeg er meget, meget væsentligt at få bekræftet. Men det er alligevel en væsentlig ting at få slået fast, at der er skabt en myte omkring det her, også af De Konservative ved tidligere ordførere, nemlig at det er en absolut umulighed at sidde i en regering, hvis man går ind for sin egen valuta. Der tror jeg egentlig, vi har fået bekræftet her, at det kan lade sig gøre, og det synes jeg er en meget, meget positiv bekræftelse fra den konservative ordfører.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg har hverken af- eller bekræftet noget som helst. Jeg har bare sagt, at så vidt jeg husker, og så vidt jeg erindrer, har jeg ikke tidligere som EU-ordfører udtalt mig om Dansk Folkepartis egnethed til at sidde i regering eller ej.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Så er det hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 15:30

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja tak hr. formand. Fru Helle Sjelle var jo inde på i sin indledning, at den her kliché, som vi hører

ved festlige lejligheder her i salen, om, at vi skal være med ved bordet, vi skal være med ved forhandlingsbordet, sådan set er et stort forsøg på sagligt at fortælle, hvorfor vi skal være en del af det her eurosamarbejde. Der vil jeg gerne spørge fru Helle Sjelle: Hvilket bord er det, man skulle med ved? Det er ikke forhandlingsbordet ved centralbankerne, for der sidder ikke nogen politikere, og der sidder mig bekendt ikke nogen fra Folketinget og da slet ikke nogen fra regeringen. Der sidder nationalbankdirektørerne. Derfor er det jo lidt underligt, at vi så som politikere skal stå og sige, at det drejer sig om at være med, og at vi vil være med ved bordet. Det eneste bord, vi kan komme med ved, er jo frokostbordet. Vi kommer ikke med ved forhandlingsbordet. Jeg vil gerne spørge fru Helle Sjelle, om man ikke kan bekræfte den påstand over for Dansk Folkeparti, at den her kliché faktisk er ganske forkert placeret.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Helle Sjelle (KF):

Jamen så synes jeg mere, det er relevant at svare med et spørgsmål: Er det ikke korrekt, at forskellige politikker i højere og højere grad bliver forbehandlet i Eurogruppen? Er det ikke korrekt?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:31

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo altid festligt, når en ordfører giver et svar på spørgsmålet ved selv at stille et spørgsmål fra Folketingets talerstol i stedet for. Men jeg vil gerne stille et andet spørgsmål, og så kan vi håbe, at De Konservatives ordfører kan svare på det.

Det er med hensyn til den her russiske roulet, som vi jo reelt set er ude i med hensyn til den danske økonomi. For hvis man kigger på den danske samfundsøkonomi siden 2000, hvor vi jo havde en afstemning om ja eller nej til afskaffelse af den danske krone – og heldigvis sagde et flertal, at vi naturligvis skal bevare den danske krone – ser man, at det jo faktisk er gået fuldstændig modsat det, som De Konservative gik til valg på, nemlig at hvis det blev et nej, ville inflationen stige, beskæftigelsessituationen ville blive forværret, samfundsøkonomien ville blive dårligere, og vi ville få sværere ved at betale af

på vores udlandsgæld osv. osv. Men alle de her konjunkturpunkter kan man tage slavisk en for en – vi kan i øvrigt også tage renten med – og det har for alle punkter vist sig, at det har været supergodt for det danske samfund nationaløkonomisk set at stå uden for eurosamarbejdets tredje fase.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Helle Sjelle: Hvis man nu skulle få en folkeafstemning, som fik som resultat, at vi skulle have euroen i Danmark, ville man så ikke kunne risikere, at der ville ske store ændringer på de her mange vitale økonomiske områder?

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:32

Helle Sjelle (KF):

Jamen grunden til, at det går godt i Danmark på nuværende tidspunkt, lige minus den finanskrise, som hærger lige nu, er jo, at vi har ført en sund økonomisk politik, siden den her regering kom til. Det ville man gøre, uanset om der var euro eller ej. Jeg siger bare, at det er væsentligt at holde fast i, at der altså er noget indflydelse at hente ved at sidde med omkring det bord, og vi kan altså heller ikke komme uden om, uanset om hr. Skibby vil det eller ej, at husejerne i øjeblikket f.eks. betaler en væsentlig pris for, at vi står uden for eurosamarbejdet. Og det synes jeg ikke er rimeligt.

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 15:33

Pia Adelsteen (DF):

Nu har fru Helle Sjelle flere gange nævnt bekymringen for husejerne, og den er vi nok flere der har. Men det er jo nu engang sådan, at de, der har problemer med deres boliglån, er dem, der har flekslån, altså der, hvor renten kan ændres. Og der har der været fordele, og nogle gange er der ulemper. Det har jo ikke nødvendigvis noget med at have euro eller krone at gøre.

Men når fru Helle Sjelle har den her store bekymring for husejerne, så kunne jeg stille et tilsvarende spørgsmål, for det har været sådan, at i de lande, der er gået ind i euroen, er fødevarerpriserne steget væsentligt, et sted mellem 10 pct. og 15 pct. Deler fru Helle Sjelle også en bekymring for, at hvis vi går med ind i et eurosamarbejde eller får euroen, så stiger fødevarerpriserne også i Danmark, og det berører jo så ikke kun husejerne, men alle?

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:34

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan jo så forstå, at vi i Det Konservative Folkeparti bekymrer os lidt mere om husejerne, end Dansk Folkeparti gør. Jeg må indrømme, at jeg egentlig ikke kan forstå det, for jeg synes, at det bør være i alle politiske partiers interesse her i Folketinget at følge den udvikling, der er, og også følge nøje med. Og uanset hvad, så tror jeg ikke, at der er nogen, der synes – jeg synes det i hvert fald ikke – at det er fremragende, at renten stiger. Det synes jeg simpelt hen ikke, det må jeg ærligt tilstå.

Jeg synes stadig væk, som jeg sagde før, at der er langt flere fordele at høste ved at være med i et eurosamarbejde, end der er ved at stå udenfor.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 15:35

Pia Adelsteen (DF):

Men jeg mangler stadig væk et svar på, om en stigning i fødevarerpriserne ikke vil bekymre fru Helle Sjelle. Det er den ene ting. Og så kan det godt være, at jeg med hensyn til husejerne måske er en smule hærdet, fordi jeg er fra en generation, hvor mit første boliglån var på 21 pct. Så de renter, man taler om i dag, føler jeg måske ikke personligt er specielt høje, vil jeg godt sige.

Men det er nu engang sådan, at når man har taget et flekslån, så ved man også godt, at der er noget at vinde i forhold til et fastforrentet lån her og nu, hvis renten er lavere, men man kan altså også miste noget, hvis renten stiger. Og det er vel uanset, om vi er med i euroen eller kronen.

Jeg kunne stadig væk godt tænke mig et svar på det med fødevarerpriserne.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:35

Helle Sjelle (KF):

Man kan selvfølgelig diskutere, om det var på grund af euroen, at de her ting steg eller ej. Det kan selvfølgelig være en diskussion værd. Og så noterer jeg mig i øvrigt stadig væk, at vi åbenbart bekymrer os mere for husejerne, end man gør i Dansk Folkeparti, og det overrasker mig. Det må jeg ærligt tilstå.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja tak, der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg faktisk blev lidt forbavset, da der i forbindelse med den finansielle krise startede den her kampagne for, at Danmark nu skulle ind i euroen. For som jeg har set det, var det jo sådan, at et af de økonomiske projekter, der led nederlag i den finansielle krise, netop var hele den tankegang, der lå bag Den Økonomiske og Monetære Union, og som lå bag EU's økonomiske politik, nemlig at det handler om at liberalisere og skabe så frie betingelser som overhovedet muligt for kapitalbevægelserne, sådan at spekulatøren kan florere frit.

Det var jo sådan set grundtanken bag EU og bag Den Økonomiske og Monetære Union. Derfor må jeg sige, at man, når det så for alvor viser sig at være en fiasko, godt kan undre sig over, at det første bud, der ligesom bryder frem i den danske politiske debat, er et synspunkt om, at vi nu hellere må tilslutte os dette dårlige selskab.

Jeg har fundet to forklaringer, men jeg synes, begge forklaringer er lidt halvdårlige. Den ene forklaring handler om, at Det Radikale Venstre skulle være blevet grebet af en form for populisme, og jeg anser faktisk det at bruge ordet populisme eller populær i forbindelse med Det Radikale Venstre som tæt på at være en fornærmelse. Men pointen er jo, at hvad skulle ellers være forklaringen på, at Det Radikale Venstre benytter en kortvarig renteforskel til at starte en kampagne for, at Danmark skal med i euroen? Jeg har forstået på Det Radikale Venstre i dag, at det sådan set slet ikke er det, der er forklaringen, men at man har andre, mere ædle motiver. Men man benyttede sig dog af lejligheden, og det synes jeg er lidt trist.

Den anden forklaring er, at statsministeren også benyttede sig af lejligheden, for knap havde SF's EU-ordfører ikke overraskende sagt, at hun stadig væk var tilhænger af euroen, før statsministeren startede et lille felttog for at udnytte den blottelse i SF, i virkeligheden måske i mindre grad for at få SF med på vognen end for at genere SF og ligesom fremstille, at der var nogle uenigheder internt i SF.

Ingen af de motiver er jo særlig gode, og jeg synes på en eller anden måde også, at det er lidt underligt, at man i en situation, hvor vi jo må er-

kende, at vi står i en helt usædvanlig alvorlig, men i grunden også løfterigt økonomisk og politisk situation, forfalder til den slags.

For hvad er realiteten? Den er, at vi i dag er i en situation, hvor hele det projekt og det tanke-sæt, som man nu i 10,15, 20 år har baseret den økonomiske politik på, nemlig at jo mere vi lod spekulanterne få lov til at lave fiktive penge-transaktioner på tværs af landegrænserne, jo bedre ville det gå os, er faldet til jorden. Det er jo også bemærkelsesværdigt, at der i dag – indtil nu i hvert fald, det kan være, at Liberal Alliance klarer at lægge en anden linje – ikke er en eneste, der ikke har talt om mere kontrol, mere indsyn, mere tilsyn med kapitalbevægelserne. Jeg tror nok, at den slags tale for bare et halvt års tid siden var blevet afvist som den skinbarlige socialisme eller det, der var værre.

Så jeg synes sådan set, at situationen nu er den, at vi står over for at kunne få gang i en proces, hvor vi både i Danmark og internationalt satser på at udvikle et samfund, hvor der er en adskillelse mellem spekulation af finansiel karakter, fiktive pengetransaktioner og realøkonomi. Men det forudsætter unaegtelig et opgør med den økonomiske politik, som ligger bag Den Økonomiske og Monetære Union, det forudsætter et opgør med hele det grundsynspunkt, at det handler om at give adgang til uhæmmet finansiel spekulation. Det opgør skal gennemføres i Danmark, det skal gennemføres i EU, og det skal bestemte også gennemføres på globalt plan.

Det handler jo også om at udnytte den meget, meget spændende situation, at vi ikke kun står i en finansiel krise, men også i en grundlæggende klimakrise, hvor det netop handler om at bruge den nuværende situation til at investere massivt i omlægning af energi til vedvarende energi og sikre energibesparelser. Igen må man sige, at det jo er opgaver, som skal løses i Danmark, som skal løses i EU, og som skal løses globalt.

På den baggrund fremsætter Enhedslisten her et forslag til vedtagelse, som lyder på den her måde:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer,

- at principperne bag Den Økonomiske og Monetære Union og euroen har været med til at skabe forudsætningerne for den finansielle krise,

- at ØMU'en og euroen prioriterer bekæmpelse af inflation og en stram finanspolitik højere end bekæmpelse af arbejdsløshed og løsning af klimaproblemerne, og
- at deltagelse i euroen yderligere vil reducere Danmarks muligheder for at føre en selvstændig økonomisk politik til fordel for beskæftigelse og miljø,

opfordrer Folketinget regeringen til

- at fastholde Danmarks euroundtagelse,
- at gennemføre – og i EU arbejde for – et opgør med mulighederne for uhæmmet finansiel spekulation ved at indføre begrænsninger på kapitalens fri bevægelighed og
- at gennemføre og – i EU arbejde for – massive investeringer i energibesparelser og vedvarende energi for at stoppe klimakatastrofen og sikre beskæftigelsen under krisen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 7).

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse:

»Idet Folketinget konstaterer

- at principperne bag Den Økonomisk Monetære Union og euroen har været med til at skabe forudsætningerne for den finansielle krise,
- at ØMU'en og euroen prioriterer bekæmpelse af inflation og en stram finanspolitik højere end bekæmpelse af arbejdsløshed og løsning af klimaproblemerne, og
- at deltagelse i euroen yderligere vil reducere Danmarks muligheder for at føre en selvstændig økonomisk politik til fordel for beskæftigelse og miljø,

opfordrer Folketinget regeringen til

- at fastholde Danmarks euroundtagelse,
- at gennemføre – og i EU arbejde for – et opgør med mulighederne for uhæmmet finansiel spekulation ved at indføre begrænsninger på kapitalens fri bevægelighed og
- at gennemføre og – i EU arbejde for – massive investeringer i energibesparelser og vedvarende energi for at stoppe klimakatastrofen og sikre beskæftigelsen under krisen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 7).

Dette forslag til vedtagelse vil indgå i de videre forhandlinger.

Det er hr. Villum Christensen som ordfører.

Kl. 15:42

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Dansk økonomi har været beundret i en årrække, og det er ikke bare af os selv. Det er sket med en dansk krone, som har indgået et skæbnefællelesskab med euroen i kraft af en fastkurspolitik, som vi vel stort set har set siden først i 1980'erne fra Schlüterregeringens tid. Så langt så godt, kan man sige.

I de samme år er EU-kredsen kraftigt udvidet, også med lande, som har en langt svagere funderet økonomi end den, vi har herhjemme. Man kan med en vis ret tale om den sunde del af Europa, som ligger oppe nordpå – det har vi også hørt tidligere i eftermiddag – de nordiske lande plus England; så har vi de gamle EU-lande, de gamle, syge EU-lande, kunne man sige, som har haft utrolig vanskeligt ved at få gennemført de reformer, som vi f.eks. har set herhjemme, ikke mindst i 1990'erne under SR-regeringen, hvor vi fik gennemført en række arbejdsmarkedsreformer, som gav en rigtig god vitaminindsprøjtning til dansk økonomi. Nederst kan man sige at vi så har de sydeuropæiske lande og de gamle østeuropæiske lande, som jo spiller i en ganske anden division, sådan rent økonomisk. Det er alle disse lande, som med en fælles valuta i princippet skal føre fælles finanspolitik, altså man skal finde fælles løsninger for disse tre grupper af lande, når det drejer sig om socialpolitik, beskæftigelsespolitik og ikke mindst skattepolitik, og det er altså, på trods af at problemerne er vidt forskellige. Det er noget, vi er meget bekymret for.

Vi synes faktisk, at Europa er en syg mand, en patient, som trænger til en masse indsprøjtninger, en masse energi i kraft af de reformer, som vi jo herhjemme har været igennem. Hvis Europa ikke vil lade sig helbrede, tror jeg, at vi får store problemer med euroen, for det er jo sådan, og det kommer man nok ikke uden om, at en valutakurs er bestemt af den sundhedstilstand, som det pågældende land er i. Producerer man gode varer af høj kvalitet, kan de jo sælges i udlandet, så skal folk bruge den pågældende valuta, den stiger i pris, og det samme gør valutakursen. Hvis det altså er rigtigt, at Europa er en syg mand, som har vanskeligt ved at få gennemført de rette reformer, og hvis det er rigtigt, at Europa er en sammenbragt familie, hvor problemerne er forskellige, men løsningsmetoderne er fælles, er det jo vanskeligt at forestille sig, at vi ikke vil få en svagere udvikling i euroen, og at den vil

komme under pres, akkurat som vi så det sidst, da vi stemte om euroen. De fleste kan sikkert huske, at der var vekselkursen til dollar stort set 1:1.

Jeg mener ikke, at man kommer uden om, at konkurrenceevnen er det afgørende. Men evnen til at få gennemført reformer er måske i virkeligheden langt vigtigere, end hvilken valuta man nu engang afregner i. Er man sund – det har også været nævnt i dag – og har man en sund økonomi, har man jo også muligheder for at stå imod de bevægelser, som kan komme i verdensøkonomien. Og euroens prognose, som vi ser den lige nu, mener vi altså ikke er særlig gunstig, hverken hvis vi kigger på den korte sigt eller på den lidt længere sigt, så der er ikke meget, der tyder på, at vi kan få en stærk euro fremover. Så de her meget skamroste bulletiner, vi har fået om euroen i eftermiddag, kan vi ikke helt dele.

Det betyder dog ikke, at vi ikke sagtens kan se store fordele ved et snævert og tæt samarbejde med Europa. Rigtig mange problemer kender som bekendt ikke grænser. Problemstillingen er således kompleks og skal også ansues nuanceret. Vi vil meget gerne Europa, men som det ser ud nu, synes vi, at vi spiller et alt for vigtigt kort af hænde, hvis vi ukritisk siger ja til at kassere kronen, nemlig den selvstændige mulighed for at tage vare på egne problemer.

Der har været nævnt de 2 pct.s indflydelse – man kan altid diskutere, om man kan regne sådan noget i procenter – men vi tror altså meget på, at de store europæiske lande, som har intensive problemer, vil få rigtig meget at skulle have sagt, når medicinen skal doseres til patienten.

På lidt længere sigt vil vi bestemt ikke afvise, at den samlede frihandel kan styrkes ved en fælles valuta. Det er bestemt også vores ønske og vores håb, at vi kan blive en ligeværdig spiller i det europæiske samarbejde. Vi er bevidste om, at det er en kompliceret sag at kommunikere i et politisk landskab, men det er nu engang ud fra vores faglige analyse, og den står vi ved. Derfor er vi også glade for tekstens sidste formulering om, at vi nu i januar skal have en bred og afbalanceret – som det står – offentlig debat om sagen.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lone Dybkjær.

(Privatist)

Lone Dybkjær (RV):

Tak. Også set i lyset af den sidste ordførers tale synes jeg, at der er et par ting, som jeg godt vil trække frem, som jeg ikke synes har været så meget fremme i debatten.

Jeg behøver vel ikke at understrege Det Radikale Venstres holdning til afskaffelsen af euroforbeholdet. Det går vi fortsat ind for. Men jeg vil godt komme med et par argumenter, som jeg synes har manglet i debatten, nemlig selve betydningen af indførelsen af euroen. Her sagde hr. Villum Christensen »på lang sigt«, men jeg vil godt sige, at vi allerede har set betydningen af det. Vi har set betydningen af det i 8 år. Vi ved, hvordan det har fungeret, siden den blev indført, og efter vores opfattelse har den haft en god og positiv betydning for den europæiske udvikling. Jeg hører faktisk til dem, der mener, at euroen har været med til at stabilisere udviklingen i Europa og også har forhindret en række finans- og valutakriser, som vi havde før. Jeg hører jo altså til dem, der er så gammel, at jeg faktisk har oplevet dem, og det kan jo indimellem være en fordel.

ØMU'en har sådan set også i sig selv bidraget til de gode ting, fordi de enkelte lande, selv om de ikke er perfekte – det er de ikke – har været tvunget ind i en udvikling, som de ikke var tvunget ind i, før vi gik over til ØMU'en, f.eks. konvergenskriterierne. Det har jo betydet noget for hele inflationen og renterne i Europa, og dermed har det også i sig selv indirekte haft en betydning for Danmark. Dermed vil jeg også sige, at selve euroen har ført til et større handelssamarbejde – igen, jeg kan godt huske den tid, hvor man skulle veksle til lire og alle mulige andre møntsorter, og det var faktisk ikke fremmende for handelssamarbejdet. Her tænker jeg ikke bare på, at der var vekselkurser og i en lang række tilfælde flydende kurser og al den slags ting, men sådan mere generelt.

Derfor synes jeg, at vi, når vi skal diskutere Danmarks forhold til det her, altså også skal diskutere den samlede udvikling, der er sket. Det kan godt være, at det i stabile tider er relativt marginalt, hvad den økonomiske betydning er for os, men i tider som disse har det klart en betydning, at vi ikke er med i euroen, og der er flere, der har været inde på den politiske betydning, men man glemmer ligesom det andet aspekt, nemlig hele den ramme, som det her spørgsmål skal ses inden for. Det er nøjagtigt det

samme, som når man anlægger en meget snæver betragtning i forhold til det europæiske samarbejde og siger, at jamen det er rigtigt, at vi havde nogle fordele af det landbrugsmæssige samarbejde, men nu er vi nettobidragssydere, og hvad ved jeg, men totalt glemmer den enorme økonomiske betydning, det har haft for Danmark, at vi er kommet med i det indre marked. Jeg synes, det er forkert, at det aspekt udgår.

Jeg synes derfor, at vi, når vi skal diskutere det her, også må diskutere, om ØMU'en og euroen har været en god ting for den europæiske udvikling. Ja, det har det. Og hvis vi siger ja til, at det har de været, kunne det da også godt være, at vi skulle yde vores bidrag til den udvikling, når vi nu har så store fordele af det, og ikke bare se så snævert på det, som man er tilbøjelig til.

Så også af den grund er Det Radikale Venstre tilhænger af det europæiske samarbejde. Vi ser ikke så mørkt på det. Men det er ikke ensbetydende med, at det hele er lyst. Jeg synes også, at der kan være grund til at foretage sig en lang række ting, men vi når stadig frem til det facit, at det er bedre at have den fælles valuta end ikke at have den, og derfor synes vi sådan set også, at Danmark bør være med i den.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:52

Morten Messerschmidt (DF):

Det, der fik mig til at ville stille et spørgsmål, var synspunktet fra fru Lone Dybkjær om, at euroen har været god for eurozonen, altså for borgerne i eurozonen. Det er jo et interessant postulat, og jeg vil bare gerne høre, om fru Lone Dybkjær så ikke vil forklare, hvorfor der i en række af de lande, der i dag har euroen, er flertal for, at man går tilbage til sin oprindelige valuta. Vil fru Lone Dybkjær forklare, hvorfor man i Tyskland har omdøbt euroen til Teuro, og hvorfor man i Italien har haft enormt store problemer med meget markante stigninger i forbrugerindekset, altså det, at folks dagligvarer lige fra letmælk til middagsmad generelt og vaskepulver osv. er blevet markant dyrere? Er det simpelt hen, fordi de her mennesker ikke forstår det større visionære projekt, som fru Lone Dybkjær har gang i, eller hvordan harmonerer tingene?

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Lone Dybkjær (RV):

Det er jo fristende at sige ja til det, som hr. Morten Messerschmidt spørger om. Men i øvrigt er der så mange påstande, når hr. Morten Messerschmidt kører frem, at jeg tror, vi skal tage sådan en diskussion på et andet tidspunkt. Jeg deler simpelt hen ikke de økonomiske betragtninger om de andre lande, som hr. Morten Messerschmidt kommer med, og jeg synes, at alene det, at vi har haft inflationen der, hvor vi har haft den, viser, at det ikke er rigtigt, hvad hr. Morten Messerschmidt siger.

Det er rigtigt, at der var nogle hop i forbindelse med overgangen til euroen nogle steder, men der var ikke de dramatiske hop, som hr. Morten Messerschmidt gang på gang kører frem med. Det passer ganske enkelt ikke.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:54

Morten Messerschmidt (DF):

Fakta behøver vi ikke at diskutere, vi kan bare slå det op på et senere tidspunkt. Lad os forholde os til, hvordan befolkningen ude i Euroland har set på de her ting, og der kan det jo ikke være fru Lone Dybkjær ubekendt, og det kan i hvert fald ikke bebrejdes mig, at tyskerne har omdøbt euroen til Teuro. Det kan heller ikke være fru Lone Dybkjær ubekendt, at der er en bred modvilje i store dele af Sydeuropa mod hele projektet. Altså, det er ikke økonomi, det er vist snarere statistik og meningsmålinger og den slags, som vi burde være rimelig enige om at kunne diskutere, når nu fru Lone Dybkjær ikke vil diskutere økonomien.

Hvordan kan det være, at fru Lone Dybkjær udråber euroen til at være en succes, mens en stor del af de landes befolkninger, som har euroen, udråber den til at være en fiasko og gerne vil ud af den igen?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Lone Dybkjær (RV):

Jeg ved heller ikke, om hr. Morten Messerschmidt har ret i de der påstande. Det er klart, at man kan finde nogle enkelttilfælde, hvor det er sådan, men generelt må man jo sige, at de lande selv har besluttet sig for at gå ind i det. Jeg respekterer de valgte regeringer, i modsætning til hvad hr. Morten Messerschmidt gør. Jeg synes

også, at det, at man har en valgt regering, sådan som vi har det her i landet, er et udtryk for demokrati. Jeg er lodret uenig med den regering, men jeg kunne da ikke drømme om at påstå, at der ikke var demokrati.

Så føler jeg lige trang til at sige apropos den her vidunderlige ting ved kronen, at jeg hørte nogle amerikanere snakke sammen forleden – nu citerer jeg, og undskyld for det, på engelsk – hvor den ene sagde til den anden: Were you aware that it was so expensive in Denmark?

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Vi foretrækker at tale dansk her i Folketingssalen, og jeg siger det bare for god ordens skyld. Hr. Jesper Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 15:55

Jesper Langballe (DF):

Det er da simpelt hen utroligt, at fru Lone Dybkjær nægter at tale om kendsgerninger vedrørende andre lande. Det er fuldstændig rigtigt, at de lande selv har valgt at gå ind i det; det har de lande, ja; det har de landes regeringer, men det har deres befolkninger jo ikke, og selv om de havde, er det jo ikke interessant, hvad de tænkte, da de gik ind i det, det interessante er, om de har fortrudt det bittert. Det interessante er, at tyskerne bittert har fortrudt, at de har givet slip på deres bomstærke D-mark, som var den, som hele det finansielle univers drejede omkring, og som i og for sig var den stabiliserende faktor i Europas økonomi.

At tyskerne nu i stort tal forbander, at de kom ind i euroen, kan det da ikke nytte noget at fru Lone Dybkjær siger at hun ikke rigtig kan forholde sig til, eller at den danske økonomi i den periode har været bomstærk, mens det er gået dårligt i Euroland.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil sige, at den danske økonomi altså også har været bomstærk, fordi vi har haft en god udvikling i Europa, og fordi vi har haft en fælles valuta i Europa. Det er altså også en kendsgerning. Hvordan det tyske folk har det med hensyn til euro eller ikke euro, ved man jo, når man beskæftiger sig med de her ting: Det har at gøre med en masse andre ting end lige præcis det meget konkrete. Og at varerne er blevet dyrere,

har vi alle sammen oplevet, euro eller ikke euro. Det har ikke noget med det at gøre.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 15:57

Jesper Langballe (DF):

Jamen når fru Lone Dybkjær rejser sig sådan uden for nummer for at gå på talerstolen og siger, at det er en kendsgerning, at euroen har været en stor succes, og at den har haft en stabiliserende virkning, kan det da ikke nytte noget, når man peger på kendsgerninger, som viser det stik modsatte, nemlig at de europæiske befolkninger er uenige med fru Lone Dybkjær, at hun så siger: Det kan jeg ikke forholde mig til, det er bare nogle påstande.

Det er da vistnok noget, som enhver ved: at tilfredshed med euroen i Tyskland er der afgjort ikke.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:58

Lone Dybkjær (RV):

Nu vil jeg sige, at jeg jo har benyttet mig af den ordning, der eksisterer i Folketinget, og som hr. Jesper Langballe mig bekendt også ofte benytter sig af, nemlig at man har lov til at tage ordet efter den almindelige ordførertalerrække. Og det er sådan set bare i al enkelhed det, jeg har gjort, og det er jo i overensstemmelse med forretningsordenen. Det synes jeg sådan set ikke jeg behøver nogen påtale for fra hr. Jesper Langballe.

Så vil jeg gerne sige, at euroen har haft en stabiliserende virkning, og jeg har ikke hørt nogen, der påstår det modsatte. Jeg er helt sikker på, at der nu er nogen, der vil prøve at grave nogle økonomer frem, der siger et eller andet i den retning, men så vil jeg gerne høre det. Jeg har ikke hørt noget som helst om det endnu. Og den tyske utilfredshed kan jeg ikke forholde mig til. Jeg forholder mig bare til den danske situation i forbindelse med den danske diskussion om euroen.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ja tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det statsministeren.

Kl. 15:59

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne sige tak for debatten. Jeg synes, vi har haft en god debat. Jeg må sige, at debatten sådan set kun har bekræftet mig i, at det vil være

en rigtig ting, at Danmark går med i euroen. Det koster os økonomisk at stå uden for, men det vigtigste og værste er, at det koster os politisk indflydelse. Og det, vi hele tiden skal huske, er, at Danmark allerede i dag er omfattet af de fælles regler, der gælder for at være med i euroen, men vel at mærke uden, at vi i dag kan høste gevinsten af at være med i det, vi i forvejen er med i.

Derfor er min konklusion meget klar, og jeg er meget enig med hr. Henrik Høegh, hr. Kim Mortensen, fru Helle Sjelle, fru Margrethe Vestager og fru Lone Dybkjær i deres analyser. Og så glæder jeg mig over, at hr. Villum Christensen også er medforlagsstiller til den vedtagelse, som regeringen kan støtte, selv om hr. Villum Christensen altså har en anden tilgang til temaet.

Hr. Ole Sohn havde jo et meget tankevækkende indlæg, hvorunder hr. Ole Sohn sagde, at i de overvejelser, som SF har, indgår, at SF ikke synes, at man i eurosamarbejdet tager tilstrækkelige hensyn til beskæftigelse og sociale forhold. Jeg vil gerne sige til hr. Ole Sohn, at det ikke er en betragtning, jeg er enig i. Tværtimod er det min opfattelse, at den politik, som er indeholdt i at være med i euroen – og det er jo en politik, vi allerede er med i – er den bedste politik til at sikre høj beskæftigelse, for det at sikre prisstabilitet; sikre lav inflation, er den bedste beskæftigelsespolitik overhovedet, for det er det, der giver god konkurrenceevne og flest arbejdspladser.

Det andet, jeg vil sige, er, at den finanspolitik, der er indeholdt i at være med i euroen, jo er en sund finanspolitik, der giver høj beskæftigelse, fordi det er en finanspolitik, der går ud på, at når der er gode tider, sparer man op og lægger til side, for så har man nogle penge at tære på, når der er dårligere tider og man har behov for at sparke til økonomien. Så lige præcis den form for aktiv finanspolitik, som hr. Ole Sohn ønsker sig, kan man jo bedst føre, hvis man fører den finanspolitik, der hører til euroen, nemlig: Spar op, når det går godt; brug af pengene, når det går knap så godt. Og endelig er det altså sådan, at der inden for eurosamarbejdet er en vældig fleksibilitet, som betyder, at hvis der kommer økonomisk ugunstige tider, ja, så kan man i et vist omfang fravige de almindelige regler.

Så sagde hr. Ole Sohn, at nu må vi ikke bruge finanskrisen til at fremkalde en hurtig folkeafstemning. Jeg vil gerne sige til hr. Ole Sohn, at jeg ikke på noget tidspunkt har udtalt mig om, hvornår og hvordan folkeafstemningen skal fin-

de sted. Vi holder os til det, der står i regeringsprogrammet, nemlig at vi ønsker en folkeafstemning i denne valgperiode. Men jeg synes, det er rimeligt, at vi har en debat om euroen i en situation, hvor der er ting, som er blevet meget, meget synlige og mere synlige, end de har været de sidste 7-8 år, og derfor er jeg også glad for, at et meget bredt flertal i Folketinget er enig om at holde en høring i januar måned.

Så var hr. Morten Messerschmidt jo inde på rigtig mange ting, masser af påstande, som jo, når man kigger nærmere efter, slet ikke holder i den virkelige verden. Hr. Messerschmidt siger, at det jo går bedre i Danmark, end det gør i en række eurolande, altså er det bedre at være uden for euroen end inden for euroen. Der vil jeg gerne sige til hr. Morten Messerschmidt, at det jo er sådan, at vi fører den samme penge- og valutapolitik, hvad enten vi er inden for euroen eller uden for euroen. Det er nøjagtig den samme penge- og valutapolitik, vi fører. Altså kan det ikke være fravalget af euroen, der gør, at det går godt i Danmark, og det kan ikke være tilvalget af euroen, der gør, at nogle eurolande har en dårligere økonomi end Danmark. Når det går godt i Danmark, er det ikke, fordi vi står uden for euroen, men fordi vi fører en sund økonomisk politik. Og når det går mindre godt i nogle af eurolandene, er det ikke, fordi de er med i euroen, men fordi de har glemt at gennemføre de nødvendige strukturreformer. Men det er jo en helt anden ting, og det ved jeg at hr. Morten Messerschmidt ikke synes EU eller eurosamarbejdet skal blande sig i. Det er en national opgave for de pågældende lande, og det kan hr. Morten Messerschmidt derfor overhovedet ikke laste euroen for.

Så siger hr. Morten Messerschmidt, at det vil være en fordel for Danmark at bevare det instrument, der hedder at devaluere kronen, altså at nedskrive kronens værdi i en given situation. Det er hr. Morten Messerschmidts synspunkt, at vi skal bevare muligheden for at forringe kronens værdi. Og det er tankevækkende at høre flere af Dansk Folkepartis folketingsmedlemmer i dag stå vagt om kronen, og at Dansk Folkepartis ordfører så er den, der fører an i kravet om, at vi skal kunne forringe og underminere kronens værdi.

Jeg vil gerne sige til hr. Morten Messerschmidt, at jeg er meget uenig i det synspunkt, at vi skal bevare muligheden for at forringe kronens værdi. Det at devaluere, det at forringe kronens værdi, er at stjæle fra danskerne, det er at

udhule værdien af indkomst og løn i Danmark. Det er jo, hvad det handler om. Og det er jo en politik, som man brugte i 1970'erne, og det førte jo til stor arbejdsløshed og forringelse af dansk økonomi. Det blev opgivet i 1982, og skiftende regeringer har siden da stået vagt om at bevare kronens værdi. Og så kommer repræsentanten for – af alle partier – Dansk Folkeparti og vil argumentere for, at vi skal bevare muligheden for at forringe kronens værdi. Altså, jeg vil sige til hr. Morten Messerschmidt, at vi er nogle, der for lang tid siden har opgivet at ville bruge det instrument, der hedder at forringe kronens værdi, at devaluere, og derfor er det at gøre som hr. Morten Messerschmidt argumenterer for, altså at vi skal bevare det instrument i værktøjskassen, jo i virkeligheden at bede os om at betale en pris for at bevare et instrument, som vi aldrig kunne drømme om at bruge. Det er en rigtig dårlig varetægelse af grundlæggende danske interesser, og det skal man høre fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:05

Så har hr. Morten Messerschmidt også kørt meget rundt i alt det her med renterne, og hr. Morten Messerschmidt har i dag flere gange sagt: I kan jo se, at der i de sidste 7-8 år har været perioder, hvor renten i Danmark i virkeligheden har ligget under renten i euroområdet. Det, hr. Morten Messerschmidt har sagt, er faktisk ikke rigtigt. I hvert fald gælder det ikke generelt. Det er sådan, at når det gælder det, der hedder den korte rente, den pengepolitiske rente, så har den uden undtagelse i hele perioden ligget højere i Danmark end i euroområdet. Det er den præmie, vi betaler for at stå uden for euroen.

Når det gælder den lange rente, altså renten på langfristede obligationer, er det rigtigt, at rentespændet i forhold til euroområdet har været meget, meget lille. Hr. Morten Messerschmidt har også ret i, at der har været enkelte, jeg vil sige uger, hvor renten i Danmark måske oven i købet har været lavere, end den har været i euroområdet, men hvis vi tager gennemsnittet siden 1999, er det sådan, at renten i Danmark, også den lange, har ligget over renten i euroområdet. Men det er ikke det, der er det interessante. Det interessante er, at når der bliver økonomisk krise og finansiell uro, så stiger rentespændet, og det vil jo sige, at det lige præcis er i en situation, hvor der er en økonomisk risiko, at prisen bliver høj og dermed risikerer at forstærke krisen.

Jeg ved, at Dansk Folkeparti lægger meget vægt på ordet tryghed. Jeg brugte det mange

gange i min åbningstale, og det blev værdsat og prist fra Dansk Folkepartis side. Man må da sige, at hvis man skal tale om tryghed her, vil den være lig med at være med i euroen. For når man står udenfor, er der den utryghed, at når der bliver økonomisk uro, vokser rentespændet dramatisk, som vi netop har set i de seneste uger.

Man kan sige, at når rentespændet under normale forhold er så lille som det, hr. Morten Messerschmidt flere gange i dag har påpeget, skyldes det jo, heldigvis må man sige, at kapitalmarkedet – og det siger jeg med al respekt for hr. Morten Messerschmidt, hvis saglige indsigt jeg i høj grad anerkender – ikke lytter alt for meget til, hvad hr. Morten Messerschmidt siger. Det skal vi være lykkelige for. For hvis kapitalmarkedet troede på realiseringen af hr. Morten Messerschmidts ønske om at genindføre muligheden for at nedskrive kronens værdi, ville risikopræmien for at stå uden for euroen jo vokse dramatisk, i forhold til hvad den er i dag. Så med al respekt for hr. Morten Messerschmidt må man sige, at det rigtignok er godt, at kapitalmarkedet ikke har den helt store tiltro til, at hr. Morten Messerschmidt kommer igennem med sit synspunkt. For så ville det blive rigtig dyrt for danskerne i form af en højere rentepremie.

Endelig har hr. Morten Messerschmidt og også andre repræsentanter for Dansk Folkeparti i dag forsøgt at give udtryk for, at det at gå med i euroen i virkeligheden er lig en afskaffelse af den danske nationalstat. Jeg tror, vi er helt oppe i det luftlag. Der vil jeg gerne sige, at det her i al sin enkelthed handler om, at Danmark har besluttet at føre fastkurspolitik ved at binde kronen til euroen. Det er ikke at afskaffe den danske nationalstat. Det ville det heller ikke være, hvis vi gik med i euroen. Men det, vi har gjort, er at beslutte en fastkurspolitik, fordi fastkurspolitik er til gavn for Danmark.

Hvad består vores selvstændighed så i? Jo, i fredelige tider følger Nationalbanken bare Den Europæiske Centralbanks rentepolitik. Går renten op i centralbanken, så går den op i Danmark. Går renten ned, så går ned i Danmark. Det er der jo ikke meget selvstændighed i. Vi følger bare det. I urolige tider kan Danmarks Nationalbank være tvunget til at sætte renten højere op, end den er i euroområdet. Det er der heller ikke meget selvstændighed i. For det er fremtvunget af, at vi ønsker at holde kronen fast. Så det, vi har opgivet, er ikke dansk national selvstændighed. Det, vi har opgivet, er troen på, at man kan nå noget som helst godt ved at forringe kronens

værdi. Så det, man kan vælge imellem, er en fastkurspolitik med indflydelse ved at være med i euroen eller en fastkurspolitik uden indflydelse ved at stå uden for euroen. Det er i virkeligheden det, det drejer sig om.

Så lad mig derfor konkludere: Danmark bør være med i euroen, fordi det økonomisk koster os at stå udenfor, men først og fremmest fordi det er et stort politisk tab af indflydelse at stå udenfor. Og Danmark er allerede omfattet af de regler, der gælder for at være med i euroen, men i dag vel at mærke uden at vi høster gevinsten ved at være med. Så det er i Danmarks interesse at komme med i euroen. Vi har det ønske at få en god, bred og afbalanceret debat om det og er derfor også glade for, at den her debat ender med, at et bredt flertal beslutter at holde en høring i Folketinget i januar måned.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Der er lige et par spørgsmål til statsministeren, og det første spørgsmål er fra hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:10

Morten Messerschmidt (DF):

Nu er statsministeren jo i brede kredse kendt for at være en dygtig økonom, og derfor vil jeg gerne indledningsvis høre, om han ikke kan bekræfte, at en valutakurs er en angivelse af den pågældende valutas købekraft – det er det, kursen svarer til – og der kan det være ganske fornuftigt at føre en fastkurspolitik. Men hvis det er sådan, at statsministeren vil fastholde, at det at devaluere er at stjæle værdier, vil han så også fastholde, at det at revaluere er at skabe værdier, altså det forhold, at man revaluerer sin valuta, skriver valutaen op, i sig selv skaber værdier? For hvis ikke han erkender det, kan det heller ikke give mening at tale om at stjæle værdier ved at devaluere.

Hvis nu man ser på de seneste par eksempler med, at valutaer er blevet spekuleret i grus – vi kunne tale om Sverige i starten af 1990'erne, vi kunne tale om Argentina i slutningen af 1990'erne – vil man se, at det hver gang er sket ved et fastkurssamarbejde. Sagen er den, at den kurs, den aftale, man har låst sig fast på, ja, den kurs man har antaget var den rette, simpelt hen ikke svarede til den reelle købekraft for den pågældende valuta. Dermed kan man gå ind og ved opkøb af fremmed valuta i det pågældende land spekulere de enkelte valutaer i bund. Vil statsministeren ikke erkende det?

Kl. 16:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:11

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er slet, slet ikke så indviklet, som hr. Morten Messerschmidt fremstiller det her. Det er nemlig meget, meget enkelt: Hvis man ønsker at bevare friheden til at nedskrive kronens værdi, betyder det, at den løn, man får udbetalt, simpelt hen bliver mindre værd. For når man skriver kronens værdi ned, betyder det jo, at de varer, man skal købe i udlandet, bliver dyrere, og det betyder højere inflation, det betyder mere udhuling af pensionisternes pension, af lønmodtagernes løn, af de selvstændige erhvervsdrivendes indkomst. Det er det, det betyder.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:12

Morten Messerschmidt (DF):

Hvis det er så genialt i al fremtid at have en fast kurs på kronen, altså en fast pris for kroner afregnet i andre valutaer, så lad os lave en fast pris på alt muligt andet. Hvorfor ikke lave en fast pris på ældremad, på smør, på biler, på alt, hvad der findes i verden? Valutaer er sådan set bare en vare som alt andet, vi kan gå ud og købe, det er sådan set bare en kodificering af en købekraft i et pågældende land, i et nærmere geografisk afgrænset område. Og hvis statsministeren er så glad for, at man i al fremtid bare uden at blinke og uden at tænke skal sige, at kroner har en fast pris, så lad os gøre prisen fast på alt andet også. Lad os sætte markedsmekanismerne fuldstændig ud af kraft og sige: Alt fra computere til liggestole skal koste det, som statsministeren har besluttet. Det er sådan set det, statsministeren siger i forhold til valutaen. Der giver det jo ikke nogen som helst mening at sige noget andet i forhold til reelle forbrugsgoder.

Det, der er pointen her, er, at en valutakurs vil være det, som købekraften er i et pågældende valutaområde. Lige i øjeblikket er der en vis form for symmetri, når det gælder Danmark og Euroland, og vi aner ikke, hvordan Euroland kommer ud af den krise, vi befinder os i i øjeblikket. Så det er måske ikke helt tosset at have muligheden for at gøre noget drastisk, hvis euroen pludselig falder eller reducerer sin egen værdi drastisk.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:13

Kl. 16:15

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Morten Messerschmidt har jo ikke ret i, at kronen eller euroen eller dollaren bare er nogle varer ligesom vaskepulver, mel og forskellige andre ting. Det er jo ikke rigtigt.

Valutaen kan være et instrument i hænderne på centralbanker og politikere, og det betyder bl.a. – og det var det, vi så i Danmark i 1970'erne – at politikere kan bruge en nedskrivning af kronens værdi til at snyde sig til konkurrenceevnefordele, altså som det gik i 1970'erne. Der blev ført en gennemført ufornuftig økonomisk politik i Danmark, og for at kompensere for det blev kronen gradvis nedskrevet og nedskrevet i værdi med den virkning, at almindelige danskers indkomst blev udhulet i værdi. Det er det, der sker ved at ville bevare det der instrument til at nedskrive kronens værdi med, som hr. Morten Messerschmidt så varmt ønsker sig bliver bevaret.

Kl. 16:13

Kl. 16:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 16:14

Per Clausen (EL):

Når man hører statsministeren tale, skulle man jo tro, at arbejdsløshed var noget, vi havde i 1970'erne, og at der ikke siden har været arbejdsløshed i Danmark. Jeg tror, at statsministeren må erkende, at sådan forholder det sig ikke. Trods fastkurspolitikken, eller måske i perioder på grund af den, var der faktisk stor arbejdsløshed i 1980'erne og i 1990'erne og også i dette årtusinde indtil for ikke så længe siden.

Men det, jeg godt kunne tænke mig at høre, er, om statsministeren opfatter det som udtryk for euroens styrke eller udtryk for tyveri fra de europæiske borgere, at euroen har tabt ganske meget i værdi i forhold til dollaren i de seneste måneder. Hvad er det udtryk for, altså at en krise, som vi jo selv har set har ramt USA meget, meget hårdt, i hvert fald når det handler om valutaens værdi har ført til, at euroen i realiteten er blevet nedskrevet ganske meget i forhold til dollaren?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det afhænger jo fuldstændig af, hvordan det går med prisstigningerne i euroområdet, og indtil nu må man jo sige, at det i det store og hele er lykkedes at holde prisstigningerne nede. Det er i øvrigt også en af grundene til, at Den Europæiske Centralbank for nylig besluttede igen at sætte renten ned. Det er jo, fordi forventningerne til inflationen går i retning af, at inflationen bliver holdt nede. Og så længe inflationen bliver holdt nede, sker der jo ikke en udhuling af købekraften hos europæerne. Men hvis en nedskrivning af valutaernes værdi fører til, at priserne eksploderer, ja, så kan man købe mindre for sine penge, og det er den situation, jeg taler om. Der er der altså nogle, der ønsker, at Danmark skal blive ved med at bevare det der redskab til at forringe danskernes økonomi gennem en devaluering. Jeg synes, at det er en rigtig dårlig politik.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:16

Per Clausen (EL):

Jeg har forstået det på den måde, at det, statsministeren siger, er, at hvis den danske krone taber værdi i forhold til euroen, så vil det automatisk føre til inflation. Hvis euroen taber værdi i forhold til dollaren, så får det ikke den konsekvens, så er der ikke nogen automatik. Det forstår jeg ikke. Jeg forstår ikke, at der kan være automatik i det ene tilfælde og ikke være det i det andet tilfælde. Jeg anerkender, at man kan føre en forskellig politik, der kan føre til forskellige resultater. Men det var statsministeren, der lige før fik konstrueret en automatik.

Et andet spørgsmål, jeg godt kunne tænke mig at stille statsministeren, er jo: Er det, der karakteriserer EU lige nu, ikke, at man er i færd med et opgør med det, der har været kerneelementet i Den Økonomiske og Monetære Union og hele tankegangen bag, nemlig en total liberalisering af kapitalbevægelserne, og at man i stedet for nu taler om mere kontrol, mere tilsyn, samtidig med at når man kommer til spørgsmålet om underskud på statsregnskaber, når man taler om inflation osv., så er man jo i dag villig til at acceptere en række ting, som slet ikke stemmer overens med stabilitetspagtens krav?

Kl. 16:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:17

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Med hensyn til devalueringer, altså hvordan forringelser af kronens værdi påvirker prisstigninger, har jeg alene henvist til historiske eksempler, for alt andet bliver jo spekulativt. Nej, lad os kigge på, hvordan det rent faktisk er gået, og det, der for mig står som den store rædsel, er, hvordan der blev ført økonomisk politik i 1970'erne. Vi er nogle, der stadig væk kan huske det. De der stadige nedskrivninger af kronens værdi førte jo til, at prisstigningerne i Danmark simpelt hen eksploderede. Vi havde jo tocifrede inflationstal. Vi havde renter, ja, jeg tror, fru Pia Adelsteen var inde på det, på 21 pct. Jeg hører også til dem, der i sin tid købte hus til renter af den størrelse. Jamen i dag vil ingen jo rigtig tro på, at det var sådan, men det var jo realiteten. Det var virkningen af hele tiden at nedskrive kronens værdi for at snyde sig til konkurrencefordele. Det var jo en total udhuling af almindelige menneskers økonomi.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Ole Sohn for en kort bemærkning.

Kl. 16:18

Ole Sohn (SF):

Det er bare lige to ting. Det ene er mere sådan en konstatering, for at vi ikke skal tale os for langt fra hinanden. Altså, jeg har ikke talt for, at man skulle slække på hverken prisstabiliteten eller den lave inflation. Jeg er sådan set fuldstændig enig i, at disse er helt afgørende. Jeg talte bare for, at man skulle styrke det instrument, det er at kunne føre en ekspansiv økonomisk politik, når der er behov for det.

I forbindelse med debatten om den økonomiske krise, og hvad der er op og ned i den, vil jeg spørge: Er det ikke korrekt, at da vi lavede redningspakken for den finansielle sektor, fik vi ikke medtaget hele realkreditområdet, og eftersom det er en særlig dansk foreteelse, skabte det usikkerhed i de internationale finans kredse, hvilket satte pres på hele realkreditområdet, og dermed gjorde det også, at Nationalbanken måtte gå ind, fordi vores valuta var under pres, men da regeringen kom med udspillet om at få skabt et sikkerhedsnet under hele realkreditområdet på samme måde som under banksektoren, ja, så faldt renten igen? Det er bare lige for, at vi har proportionerne i orden.

Det sidste, jeg vil spørge om, er: Blev der virkelig ifølge statsministeren ført en fornuftig økonomisk politik i 1980'erne?

Kl. 16:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:20

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg anerkender fuldstændig, at hr. Ole Sohn ikke på noget tidspunkt har sat spørgsmålstegn ved fornuften i at føre lavinflationspolitik. Jeg har overhovedet heller ikke kritiseret hr. Ole Sohn på det punkt. Det, jeg blot har gjort over for hr. Ole Sohn, er at understrege, at muligheden for at føre ekspansiv finanspolitik i dårlige tider jo er større, hvis man har ført en fornuftig økonomisk politik og lagt penge til side i de gode tider. Derfor er det jo en gennemført sund fornuft, hele euroen hviler på.

Med hensyn til hvorfor kronen i en periode var under pres, kan jeg sige, at det var der mange og også tekniske forklaringer på. Men det, der er kendsgerningen, er altså, at Nationalbanken også nu har følt det nødvendigt at opretholde et rentespænd i forhold til euroen på 1,75 pct., og det er altså historisk højt. Heldigvis gik renten så ned forleden, men rentespændet mellem Danmark og eurozonen er stadig væk 1,75 pct., og det er ganske meget.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker hr. Ole Sohn endnu en kort bemærkning? Nej. Den næste spørger er hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:21

Jesper Langballe (DF):

Det er med lidt bæven, for jeg skal ikke påstå, at økonomi er mit gebet, men jeg kan alligevel ikke lade være med at lytte til de her diskussioner med sådan almindelig sund menneskefornuft, og det støder mig, at statsministeren taler, som om det, vi andre er interesserede i, er at komme tilbage til en tilstand, hvor man bare bliver ved med ligesom i gamle dage at nedskrive kronen med de uheldige følger, det havde.

I alle de mange år, vi har ført fastkurspolitik, har vi alligevel haft det redskab liggende i værk-tøjskassen, at skulle der en dag blive brug for det, kunne man ændre kronekursen. Nu siger statsministeren så, at det redskab er fuldstændig forældet, det er lige til at sætte på museum. Her er vi så nogle, der siger: Lad dog være med at smide det væk, det kunne dog være, at der en dag kunne blive behov for det.

Jeg vil spørge statsministeren: Er det egentlig ikke det, suveræniteten er, nemlig at når der sker noget helt uforudseligt, kan man imødegå det?

på en uforudselig måde? Det var efter sigende det, der var de Gaulles styrke. Han spurgte ikke sådan skolede økonomer til råds, men vekselrere og putkræmmere, og derfor handlede han altid fuldstændig uforudseligt, og derfor var han altid et hanefjed foran alle andre.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 16:22

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Hr. Jesper Langballe bruger nu også det argument, som hr. Morten Messerschmidt brugte, og det er jo grunden til, at jeg har taget det op, for det er ret centralt i debatten, at hovedargumentet for Dansk Folkeparti i virkeligheden har været, at vi skal bevare dette redskab, dette værktøj, i værktøjskassen for alle tilfældes skyld.

Her skal både hr. Jesper Langballe og hr. Morten Messerschmidt og andre fra Dansk Folkeparti være opmærksomme på, at ved at have det redskab i værktøjskassen betaler vi altså en pris, for det er jo klart, at kapitalmarkedet vil sige: Jamen hvis det ikke ligger fuldstændig fast, at kronen er bundet til euroen, er vi nødt til at tage en risikopræmie, for så er der ikke tryk ved at placere vores penge i kroner, altså må vi forlange en højere rente til gengæld for den risiko, det er, hvis de nu skulle finde på at lytte til hr. Jesper Langballe og forringe kronens værdi gennem en devaluering. Det er det, hr. Jesper Langballe og alle andre skal være opmærksomme på. Det koster at have det redskab i værktøjskassen.

Her er mit argument, at da vi altså ikke vil bruge det værktøj, er det jo tåbeligt at betale en overpris for et værktøj, som vi alligevel ikke vil bruge. Så siger hr. Jesper Langballe: Ville det ikke være meget rart for alle tilfældes skyld, trods alt at have det liggende i en given situation? Mit argument er bare: Der er intet af det, som man kan opnå ved at nedskrive kronens værdi, som man ikke kan opnå på langt bedre vis ved at føre en fornuftig økonomisk politik.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Jesper Langballe.

Kl. 16:24

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes, at argumentationen sådan hopper lidt fra det ene til det andet. For når vi nu spørger, om man ikke for alle tilfældes skyld skulle bevare det redskab i værktøjskassen, så begynder statsministeren at tale om den pris, det har. Jamen altså, det har vi jo også talt om. Det er så-

dan set et helt andet spørgsmål. Der er statsministeren jo bekendt med, at der er økonomer, som siger, at vi i virkeligheden står stærkere, end de gør i Euroland. Det er jo bare en anden diskussion, om der overhovedet er nogen pris, eller om der i virkeligheden er en gevinst.

Så et spørgsmål til statsministeren. Nu spørger jeg som en, der ikke har så forfærdelig meget forstand på det, og spørgsmålet er til en, der ved noget om økonomi: Er det ikke rigtigt, at man ikke kan spekulere mod en valuta, der flyder frit? Man kan kun spekulere mod en valuta, der er bundet op i en fastkurspolitik.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 16:25

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Men hensyn til prisen er det helt klart, at det har en pris at skabe tvivl om, hvorvidt man holder fast ved valutaens værdi, for de, der skal placere penge i den pågældende valuta, vil sige: Hvis ikke den værdi ligger fast, så er vi nødt til at kræve en højere rente. Det er en risikopræmie, man betaler. Det er helt normalt.

Så kan man sige, at vi også er parate til at betale for at have redskabet liggende i kassen. Og hr. Jesper Langballe kan argumentere for, at da han godt vil forbeholde sig at bruge det redskab, er han også parat til at betale prisen. Jeg siger derimod, at det er gennemført ufornuftigt at bruge et sådant redskab, altså synes jeg også, det er tåbeligt at betale prisen for at beholde et redskab, vi alligevel ikke vil bruge.

Med hensyn til at spekulere: Jo, man kan i allerhøjeste grad spekulere imod valutaer, der flyder frit. Og valutaer, der flyder frit, vil være udsat for at skulle betale en meget høj risikopræmie.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til statsministeren. Der er ikke flere spørgsmål. Så går vi til anden runde. Fru Margrethe Vestager.

Kl. 16:26

(Ordfører for forespørgerne)

Margrethe Vestager (RV):

Jeg er ked af at forlænge opholdet i salen for statsministeren, men når statsministeren udviser et sådant engagement, er det jo svært ikke at blive smittet, specielt når vi jo i den grad har fået de gode argumenter på banen i dag.

Jeg synes især, at statsministerens meget klare indlæg om konsekvensen af fastkurspolitik,

nemlig at enten har vi fastkurspolitik med kronen og må bære omkostningerne ved det, eller også har vi fastkurspolitik med euroen, og så har vi muligheder for at få indflydelse, må stå meget, meget klart efter denne debat. Og jeg tror, at det kommer til at blive et meget vigtigt element i den fortsatte debat, at det i virkeligheden ikke kun er en diskussion om euroen, men at det også er en helt central diskussion om vores faste kurs.

Det Radikale Venstre står fuldstændig hundrede procent inde for fastkurspolitikken. Det har vi gjort, siden den blev opfundet, og det vil vi fortsat gøre, for det er helt centralt for den økonomiske stabilitet i Danmark – det er centralt for virksomhederne, det er centralt for borgerne, det er helt centralt for det økonomiske råderum, vi har. Det håber jeg kommer til at stå efter den debat, vi har haft i dag, for det bliver et omdrejningspunkt for den fortsatte diskussion.

Det andet, jeg også tror bliver et omdrejningspunkt, er de myter, som vi har fået genoplivet her i dag, for et eller andet sted er det jo lidt træls for borgerne, hvis diskussionen om euroen skal være en genopførelse af den debat, vi havde i 2000, specielt i lyset af at verden mildest talt er ændret.

Når man ser på retorikken – jeg skal kun nævne nogle få highlights – om, at det er et røversamarbejde, at det er russisk roulette, at der er en konspiration mellem politikerne mod vælgerne, og at det er de syge EU-lande, så er det jo polemik, så det vil noget. Det er jo ikke en diskussion om økonomiske og politiske fordele og ulemper, som vælgerne kan tage stilling til, det er ren og skær manipulation. Det synes jeg er rigtig ærgerligt, specielt når manipulationen så bliver ikklædt en faglighed, som jo også i en række sammenhænge meget, meget klart kan pilles af.

For hvis man ser på nogle af de myter, som vi har hørt om i dag, nemlig at det er euroens skyld, at der har været inflation – altså prisstigninger – i andre lande, så må man sige, at man skulle tro, at vi havde euroen herhjemme, for prisstigningerne i Danmark har troligt fulgt prisstigningerne i eurolandene. Sådan er det. Det er jo en af de ting, som vi bliver nødt til stille og roligt at slå fast, nemlig at den type myter ikke hører hjemme i vores debat, fordi det bare gør det vanskeligt.

Det er heller ikke nogen fordel, at der er et rentespænd mellem Danmark og eurolandene. Det er tværtimod en ulempe, fordi det giver

usikkerhed. Men det viser jo meget tydeligt, hvad fastkurspolitikken betyder for, hvad renten kan bruges til: Den bruges ene og alene som redskab til at holde kursen. Egentlig burde vi jo sådan set som Folketing og som regering være taknemlige for, at det er på den måde, at Nationalbanken tager sig af pengepolitikken, sådan at vælgerne kan se, at finanspolitikken ene og alene er vores ansvar inden for det, vi allerede har tilsluttet os i traktater og i vækst- og stabilitetspagten.

For det, der jo igen står tilbage som det store spørgsmål, er: Hvorfor er det, at vi skal tage alt det, der skal til – det, man godt kunne kalde ulemper – det, der har været med til at disciplinere os; det, som har gjort, at vi fører en finanspolitik, der er sund og sikker, at vi afdrager gæld, at stabilitet er det, vi sætter først og sidst, men at vi ikke vil have fordelene?

Jeg synes, at det spørgsmål i dag er blevet meget klart besvaret, nemlig at der er en tilbøjelighed, der er en tendens på vej til, at vi også vil høste fordelene. Jeg ser meget frem til både statsministerens proces og bestemt også til høringsen i januar, og jeg håber, at det kan være med til at flytte noget, men også sørge for, at vi får en diskussion, der er mytefri og dermed også rettet mod at give vælgerne et beslutningsgrundlag.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til fru Margrethe Vestager. Næste ordfører er hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:31

(Ordfører for forespørgerne)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det var jo dejligt at opleve, at den radikale formand har nedladt sig til at give andet end enstavelsessvar her i anden runde. Det synes jeg klæder, om ikke den radikale leder, så i hvert fald folketingsdebatten.

Så vil jeg også sige, at det har været en interessant og også relevant diskussion, og at der har været mange både nye og velkendte synspunkter på banen. Men må jeg ikke sige, at det simpelt hen er forfejlet at påstå, at Danmark ikke i dag kan føre en valutapolitik og en økonomisk politik, som tilpasses den situation, vi befinder os i. Den aftale, som Danmark har indgået med Euroland, ERM II-aftalen, indeholder nogle klare muligheder for, at vi i forhold til den udsvingsmargin, der er i forhold til eurokursen, kan tilpasse os med 2,25 pct. på hver side, altså faktisk 4,5 pct. Lige så vel er det åbenbart, hvis

man ser på den rentepolitik, Danmark har ført, siden euroen blev oprettet og etableret som en valuta, at Danmark har justeret sin nationalbanksrente langt flere gange, end Euroland har ændret sin centralbanksrente. Det er derfor svært at holde fast i troværdigheden om, at vi bare slavisk følger det, der foregår fra Frankfurt, for i givet fald er der i hvert fald tale om frigørelse af slaveriet mere end halvdelen af gangene.

Så er der spørgsmålet om devaluering og spørgsmålet om, hvorvidt man kan skabe vækst ved at revaluere. Det må i hvert fald være forudsætningen for, at man kan tale om at stjæle fra folk ved at devaluere. Jeg vil godt slå fast, at det for os ikke er noget eftertragtet mål at devaluere. Men jeg er nødt til at sige, at det, der skete i 1970'erne, ikke var en devaluering som politik. Det var en refleksvirkning af, at man under Anker Jørgensen førte en fuldstændig uansvarlig gældsætningspolitik, hvor man konstant udvidede det offentlige forbrug og gjorde det ved at udstede statsobligationer, hvilket ganske enkelt førte til den devaluering, som jeg er fuldstændig enig med statsministeren og andre i var helt uansvarlig og satte Danmarks økonomi over styr. Tidligere finansminister Knud Heinesen sagde det jo manende ved at påpege, at man nærmest kunne kigge ned i afgrunden.

Heldigvis er den kurs vendt, ved at man siden starten af 1980'erne har ført en fastkurspolitik over for euroen. Det har været fint, det har været fornuftigt, og lad os blive ved med det endnu. Men at afskrive sig muligheden for at gøre noget andet er jo ikke ansvarligt. Det hviler på en klippefast tillid til, at man i al fremtid er i stand til at vide, hvad fremtiden vil bringe.

Det svarer nærmest til, hvis statsministeren, da han til min og, tror jeg, mange andres store begejstring i 2001 blev statsminister, havde klippet sit kørekort midt over, fordi han sagde, at der nu ikke var nogen grund til at bruge det, fordi han kunne køre i ministerbil resten af sin tilværelse. Det ser godt nok lyst ud og har gjort det i rigtig lang tid. Det er vi flere der er glade for, lige med undtagelse af når vi taler om euroen, altså, men vi er generelt ret glade for det. Men det kan jo godt være, at der på et tidspunkt sker et skift. Det kan jo godt være, at man alligevel på et tidspunkt får brug for det kørekort, fordi man selv skal sidde bag rattet.

Sådan er det også med valutapolitikken. Det kan godt være, at tingene ser lyse ud lige nu, det

kan godt være, at det hele kører, og at man kan sidde på bagsædet, men på et eller andet tidspunkt kan der ske noget på det finansielle marked, som gør, at man ikke bare kan køre business as usual, men at man er nødt til at gøre noget nyt. Der er det altså ærgerligt, hvis man har klippet retten til selv at styre bilen over. Der er det ærgerligt, hvis man har smidt rattet ud af vinduet.

Genialiteten ligger i at fastholde den model, vi har i dag, hvor vi har fordelene ved fastkursen, den fordel, at hvis feriegæster lader 100 euro ligge hjemme i skuffen til næste år, hvor man alligevel skal på ferie, så er de ikke faldet eller for den sags skyld steget voldsomt meget i værdi. Der er fordele for virksomheder, som handler internt i Euroland, men vi har også den fordel, at hvis euroen på et tidspunkt krakker, hvis euroen fortsætter sin nedtur, som vi har set det her under den finansielle krise, så står vi frit. Så har vi muligheden for at redde dansk økonomi.

Endelig – og med de ord vil jeg vende mig mod selve eurozonen – vil jeg sige: Eurozonen er i dag et valutaområde præget af enorme indre stridigheder. Enslydende obligationsfordringer internt i Euroland har op til 1 procentpoint i renteforskel. Altså, enslydende fordringer mellem Spanien og Tyskland har forskellige prisansættelser inden for det samme valutaområde. Det svarer til, at 100 kr. i Nordjylland er mere værd end 100 kr. på Bornholm. Enhver kan sige sig selv, at det inden for et valutaområde er et sygdomstegn.

Det er også et sygdomstegn, at der er så store forskelle på arbejdsløshed, inflation, beskæftigelse, vækst osv., men at man kun har én valuta til at løse problemet med. Det svarer til, at man på et hospital har patienter med forskellige symptomer og forskellige sygdomme, men kun én slags medicin, og den vil næppe kurere dem alle. Derfor er der masser af grunde til at være usikker på euroens overlevelse. Som den anerkendte økonom og nobelpristager Milton Friedman har udtrykt det, er euroen næppe et langtidsholdbart projekt. Derfor skal vi ikke kaste rattet ud ad vinduet, men holde fast i den selvstændighed, vi har. Tak, formand.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted i morgen, den 13. november.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) **Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).**

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det første spørgsmål er til statsministeren af hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:37

Kl. 16:37

Spm. nr. S 302

1) Til statsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvad har forhindret regeringen i at indtage en lignende position i forhold til EF-Domstolen i eksempelvis Metocksagen, som den tyske regering har gjort i den såkaldte Volkswagensag, hvor Domstolens afgørelse gik Tyskland imod, og hvor kansler Angela Merkel har udtalt, at hun »kompromisløst og tydeligt vil fastholde (Tysklands) stilling i samtaler med Europa-Kommissionen«?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:37

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

På baggrund af dommen fra EF-Domstolen har den tyske regering taget initiativ til at lave den tyske lovgivning om. Så en række af de elementer, som Domstolen fandt problematiske, bliver nu foreslået fjernet, sådan som jeg har fået det oplyst. Det vil altså sige, at heller ikke i Tyskland er man til sinds at ignorere en dom fra EF-Domstolen.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:38

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret. Men det, der er interessant, er jo den fidelitet, vil jeg næsten kalde det, som gjorde sig gældende fra statsministerens side, da vi fik Metockdommen, over for den vilje til kamp, som gjorde sig gældende fra den tyske kanslers

side, da Volkswagendommen faldt. Og jeg må sige, at når vi lever i en tid, hvor EF-Domstolen konstant udvider sine grænser for, hvad den skal tage sig af, konstant rager flere og flere politiske områder til sig, som EU også skal regulere, hvilket, sådan som jeg har forstået det, endda har overrasket den danske statsminister i den her sag, ville det så ikke være på sin plads, at man ligesom den tyske kansler meldte klart ud, at man kompromisløst vil modarbejde en dom, som så åbenlyst er imod danske interesser og temmelig åbenlyst er imod det, som vi ved suverænitetsafgivelsen har aftalt at EU skulle tage sig af?

Kl. 16:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:39

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det, jeg har sagt, er, at når der er afsagt en dom ved EF-Domstolen, skal vi rette os efter den. Hvis vi synes, at der derved er opstået en urimelig retstilstand, skal vi have den ændret gennem EU-lovgivning, og det er det, vi prøver. Og som jeg forstår det, er den tyske holdning nøjagtig den samme.

Kl. 16:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:39

Morten Messerschmidt (DF):

Det, der er interessant, er jo, at der reelt er tvivl om, hvorvidt Metockdommen er inden for den danske grundlovs rammer. Det er sådan, at grundlovens § 20 jo meget klart tilsiger, at man kun kan overdrage suveræniteten til mellemfolkelige anliggender, hvis det sker ved lov og i et nærmere bestemt omfang. Derfor er det jo et relevant spørgsmål at rejse: Hvor er det præcis, vi har overdraget suveræniteten på udlændingeområdet til EU? Jeg kan ikke få øje på det, og jeg har heller ikke hørt statsministeren åbenbare, hvor det skulle være sket. Jeg har endda hørt folk i statsministerens eget parti tale for, at det ikke er sket. Og derfor er det jo helt relevant at rejse det spørgsmål, hvorvidt man overhovedet forfatningsmæssigt, rent konstitutionelt, fra dansk side kan efterleve den her dom.

Der søger jeg lidt den samme vilje til at kæmpe for grundloven og i stedet for at være bange for en traktatbrudssag så at være bange for et grundlovsbrud – den samme vilje, som man har oplevet hos den tyske kansler i den tyske sag.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 16:40

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Det, der er det afgørende i den her sag, er, at det i et retssamfund må være sådan, at når der bliver afsagt en dom, hvad enten det er ved en dansk domstol eller ved EF-Domstolen, så må man selvfølgelig rette sig efter den dom. Og det hænder da mellem år og dag, at vi er utilfredse med de domme, der bliver afsagt, og så må man som politiker derefter forsøge at ændre lovgivningen, sådan at retstilstanden bliver, som man ønsker den. Det er lige præcis den løsning, vi faktisk har aftalt, bl.a. med hr. Morten Messerschmidts parti, hvor vi søger i EU-sammenhæng at få rettet op på den retstilstand, der er opstået med Metockdommen, og så prøver vi i en dansk sammenhæng at stille et værn op mod misbrug af Metockdommen. Og det har vi faktisk en aftale om.

Kl. 16:40

Kl. 16:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:41

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er glad for, at statsministeren minder mig om vores aftale, som jeg er tilfreds med, bl.a. fordi den jo indeholder en forpligtelse for regeringen til at indgå i en – kan man sige – bilateral proces med Dansk Folkeparti om at få undersøgt, hvordan den her dom forholder sig til grundloven. Jeg mener, at hvis det var sådan, at man fuldstændig skråsikkert kunne sige, at EU ubegrænset kan regulere dansk udlændingepolitik, var der jo ingen grund til for regeringen at acceptere at skulle indgå i en debat om, hvorvidt det her spørgsmål overhovedet er overdraget. Så allerede derfor må regeringen jo have accepteret, at der kan være et problem med grundloven, eller ikke med grundloven, snarere med EF-Domstolen og den aktivisme, der udspringer herfra.

Hvordan kan man på den ene side i den aftale, vi helt rigtigt har indgået, fastholde, at der muligvis kan være et problem, mens man på den anden side siger, at man lægger sig fladt ned og følger den dom, der muligvis kan være et grundlovsmæssigt problem? Jeg mener aldrig nogen sinde at have set en lov fra det her Folkeeting, der har overdraget udlændingepolitikken til EU. Derfor er der et forfatningsmæssigt problem. Det har regeringen accepteret i den aftale,

vi har indgået. Hvorfor er det så, at man ikke tager konsekvensen af den accept, konsekvensen af den manglende legitimitet i dommen og siger: Vi vil kompromisløst forsøge at overholde grundloven, ja, vi vil ikke bare forsøge at gøre det, vi insisterer også på i virkelighedens verden at gøre det?

Kl. 16:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 16:42

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Men hr. Morten Messerschmidt er meget langt ude på et skråplan ved at påstå, at Metockdommen skulle underminere dansk udlændingepolitik, eller at EF-Domstolen nu går ind og regulerer dansk udlændingepolitik. Det er overhovedet ikke tilfældet. Hr. Morten Messerschmidt ved lige så godt som jeg, at Metockdommen – der i øvrigt ikke handler om Danmark, men om Irland – handler om det indre marked og ikke om dansk udlændingepolitik.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Det var slut på spørgsmål 1.

Det næste spørgsmål er ligeledes stillet til statsministeren af hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:43

Spm. nr. S 303

2) Til statsministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Anser statsministeren det for sandsynligt, at den tyske kansler havner i fængsel for at fastholde Tysklands position i forhold til EF-Domstolen i den såkaldte Volkswagensag, sådan som statsministeren har udtalt om sin egen risiko for samme i Metocksagen?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi er alle sammen spændt på statsministerens svar på det. Værsgo til statsministeren.

Kl. 16:43

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Svaret er nej.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:43

Morten Messerschmidt (DF):

Nu synes jeg med al respekt, at statsministeren nærmest bliver radikal. Indtil videre i dag har vi jo kun hørt Det Radikale Venstre henfalde til den

arrogance at svare sådan med enstavelsesord. Det er typisk for en radikal. Det er ikke særlig sædvanligt for en statsminister af statsministerens karakter. Og derfor er det godt, at vi har nogle flere runder til at uddybe det.

Sagen er jo den, at statsministeren før har udtalt, at hvis man ikke følger domme fra EF-Domstolen, så ryger man i fængsel. Det er jo lidt et interessant synspunkt så at få uddybet på det her område. Hvis nu den danske statsminister havde taget konsekvensen af den tvivl, der rent faktisk indgår i den aftale, vi har indgået med regeringen om at få undersøgt, hvorvidt grundloven overhovedet er overholdt – jeg går ud fra, at hvis statsministeren var så klippesikker på, at der slet ikke var noget problem, så var statsministeren aldrig gået med til at foretage en sådan undersøgelse – jamen hvordan kan det så være, at man fastholder det synspunkt, at man vil undersøge grundloven, men ikke mener, at der er noget problem? Og hvis der så var et problem og man ville være nødt til at sige nej til EF-dommen, hvad ville der så ske? Hvilken konsekvens ville der være? Fastholder statsministeren, at statsministeren skulle have været i fængsel?

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 16:45

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg tror, at hr. Morten Messerschmidt selv kan høre, at vi er ved at være temmelig langt ude nu. Når jeg svarede nej, er det, fordi jeg har det sådan, at der, hvor man kan svare kort og klart, er der ingen grund til at gøre det langt og omstændeligt. Og jeg har ikke nogen som helst tro på, at den tyske kansler vil ryge i fængsel som følge af EF-Domstolens dom – lige så lidt som jeg tror, at der er nogen risiko for, at jeg eller andre danske regeringsmedlemmer skulle ryge i fængsel som følge af domme fra EF-Domstolen.

Det her handler om, at det i et retssamfund må være sådan, at når en domstol har afsagt en dom, retter man sig efter den. Sådan er det ved danske domstole, og sådan er det selvfølgelig også ved EF-Domstolen, så meget mere som vi har brug for EF-Domstolen til at påse, at de fælles regler bliver overholdt. Så retter man sig efter det. Men det kan godt være, at man ikke er tilfreds med det, og så må man bagefter lave lovgivningen om. Og det er præcis den strategi, vi følger.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:46

Kl. 16:46

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg ved ikke, om det skal udlægges sådan, at statsministeren er lidt på retræte fra fængsels-synspunktet. Hvis det er tilfældet, tror jeg kun, det er godt. Der er også al grund til at gøre opmærksom på, at der slet ikke ville være hjemmel til en sådan fængsling i traktaten.

Det leder mig lidt over til noget af det andet, som statsministeren siger, nemlig det her med, at man skal overholde gældende ret. Men hvad gør man så, hvis EF-Domstolen ikke overholder gældende ret? Hvad gør man i den situation, hvor dem, man egentlig har sat til at vogte retten, overtræder retten?

Der vender vi jo tilbage til det meget interessante spørgsmål om, hvorvidt Danmark på noget tidspunkt overhovedet har besluttet, at EU skal have kompetence inden for vores udlændingepolitik. At det så indføres efter hjemmelsbestemmelser i det indre marked, ændrer jo sådan set ikke på hovedessensen her, nemlig det forhold, at EU jo nu har fået indflydelse på dansk udlændingepolitik ved at beslutte, at man for at have lovligt ophold i EU ikke skal have lovligt ophold i EU. Det er noget, som for administrative mennesker, tror jeg, virker fuldstændig vanvittigt, men det er nu engang det, som EF-Domstolen har besluttet. Og derfor har EF-Domstolen klart overtaget en række af de kompetenceområder, der hørte til dansk udlændingepolitik, og derfor er det jo et relevant spørgsmål at stille statsministeren. Hvad gør man så, når dem, der var sat til at vogte reglerne, selv overtræder reglerne?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Statsministeren.

Kl. 16:47

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jamen det er jo rigtigt, som hr. Morten Messerschmidt siger, at der jo ikke er hjemmel til at sende en regering eller en statsminister eller en kansler i fængsel som følge af domme fra EF-Domstolen. Derfor er jeg sådan set kun bedrøvet over, at hr. Morten Messerschmidt ikke havde – hvad skal vi sige – opfattet humoren i mine bemærkninger om truende fængselsophold.

Men må jeg så sige til hr. Morten Messerschmidt, at der altså ikke er tale om, at EF-Domstolen går ind og blander sig i dansk udlændin-

gepolitik, eller at dansk udlændingepolitik skal laves om som følge af domme ved EF-Domstolen. Den dom, der er afsagt, og som altså handler om Irland, drejer sig om det indre marked og familiesammenføring og har forbindelse med bevægelighed i det indre marked og er altså ikke om dansk udlændingepolitik. Og hvis man er utilfreds med den måde, Domstolen arbejder på generelt og grundlæggende, ja, så er det jo noget, man skal se på i forbindelse med EU's traktat. Men vi har faktisk fra dansk side det synspunkt, at det er godt at have en EF-Domstol til at påse, at de fælles regler bliver overholdt af såvel store som små lande.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:48

Morten Messerschmidt (DF):

Med al respekt er jeg jo nødt til at sige, at det nogle gange i EU-debatten kan være svært at skelne mellem det seriøse og det humoristiske i det, statsministeren siger. For nogle af de ting, vi oplever, er ganske enkelt så besynderlige, at det kan være svært at lave den sondring.

Men jeg er glad for indrømmelsen om, at hvis det er sådan, at EF-Domstolen går over sine grænser, går ud over sine beføjelser, så kræves der en ændring i traktaten for at ændre det forhold. Nu er det jo sådan, at statsministeren ved flere lejligheder har gjort opmærksom på, at der er et problem i det, man kalder den judicielle aktivisme, altså det forhold, at Domstolen optræder politisk. Jeg er også bekendt med, at flere i statsministerens eget parti har været fremme med samme kritik, nemlig det forhold, at EF-Domstolens dommere helt i strid med det, man kender fra et nordeuropæisk retssystem og domstolssystem, anvender det, der normalt kaldes en teleologisk fortolkningsstil og dermed sådan set overtager en stor del af de arbejdsopgaver, som egentlig var tiltænkt politikerne. Det ved jeg at statsministeren tidligere har udtalt sig om, måske ikke lige med mine ord, men med sine egne, og hvor hensigten har været noget af det samme. Tilsvarende gælder for en række af statsministerens partifæller.

Derfor ville det være helt relevant at høre: Agter statsministeren så at arbejde på en sådan traktatændring? Vi har jo i øjeblikket en Lissabontraktat, der har fået det folkelige nådesstød, fordi Irland har sagt nej. Så er der alle muligheder for, at statsministeren kan tage det her

spørgsmål op og sikre, at også EF-Domstolen overholder sine egne grænser.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren.

Kl. 16:50

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej. Det har vi faktisk ikke til hensigt – så ville vi jo have taget det op under forhandlingerne om Lissabontraktaten – og det skyldes, at vi grundlæggende er tilhængere af at have en vel-fungerende domstol, der påser, at reglerne bliver overholdt.

Jeg vil gøre hr. Morten Messerschmidt opmærksom på, at vi fra dansk side faktisk er tilfreds med de domme, der er blevet afsagt i langt, langt de fleste sager, fordi de er med til at sikre, at regler, som vi lægger vægt på, f.eks. på miljøområdet, rent faktisk også bliver overholdt af alle lande, sådan at vi sikrer ensartede konkurrencevilkår for danske virksomheder på EU's indre marked. Derfor har vi ingen hensigter om at ændre grundlæggende ved Domstolens funktion.

Men der er en anden nærliggende og meget enklere fremgangsmåde, nemlig at vi som politikere sørger for, at de direktiver, der bliver vedtaget i EU-sammenhænge, er så klare, at der ikke efterfølgende bliver et stort rum for juridisk fortolkning. Jo klarere, vi gør lovgivningen, jo mindre plads bliver der til, at jurister bagefter kan gå og lave fortolkning.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det var slut på spørgsmål nr. 2. Og det er nok alligevel godt, at vi har retssystemet til at afgøre, om vi skal i fængsel, så det ikke er en selv, der skal afgøre det.

Spørgsmål nr. 3 er stillet til udenrigsministeren af hr. Søren Espersen.

Kl. 16:52

Spm. nr. S 142

3) Til udenrigsministeren af:

Søren Espersen (DF):

Finder udenrigsministeren, at regering og Folketing i fremtiden kan have fuld tillid til vore vestlige landes efterretnings tjenester – som CIA, MI6 samt FE og PET – når bl.a. disse institutioner to gange inden for få år, 1999 (Kosovo) og 2003 (Irak), har afgivet dramatisk fejlagtige oplysninger, som førte til bombardementet af Beograd og invasionen i Irak?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Statsministeren. Nej, undskyld. Jeg beklager meget, men det var, fordi statsministeren var så engageret, at han blev siddende på sin plads. Spørgsmålet er til udenrigsministeren, så jeg beklager meget over for statsministeren.

Kl. 16:52

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Men så lad mig da svare. Lad mig slå fast, at jeg i min egenskab af udenrigsminister har fuld tillid til vores efterretningstjenester, men samtidig er det jo ikke sådan, at regeringen tilrettelægger sin politik ganske efter efterretningstjenesterne. Efterretningstjenesternes arbejde indgår i arbejdet, sådan som deres vurderinger jo også gør det for Folketingets arbejde. Folketinget får trusselsvurderingerne i forbindelse med de beslutningsforslag, som Folketinget behandler, og der indgår de jo så i de vedtagelser, vi laver.

Jeg vil i den forbindelse gerne henvise til, at den uafhængige benchmarkingundersøgelse af Forsvarets Efterretningstjeneste, som blev gennemført i 2006 og som bekendt konkluderede, at Danmark i Forsvarets Efterretningstjeneste får value for money – altså værdi for pengene – at Forsvarets Efterretningstjeneste gør en stor indsats med relativt begrænsede ressourcer, at Forsvarets Efterretningstjeneste udviser stor professionalisme, og at Forsvarets Efterretningstjeneste vurderes at være en af de tre-fire europæiske tjenester, der effektivt håndterer tidens udfordringer. Så det var jo en smuk benchmarking i 2006.

Når det på det seneste har været fremme, at Forsvarets Efterretningstjeneste har erkendt, at tjenestens vurderinger om masseødelæggelsesvåben i Irak ikke viste sig at være præcise, er der jo ikke noget nyt i det. Allerede i 2004 studerede Forsvarets Efterretningstjeneste bl.a. britiske og amerikanske rapporter om efterretningsvurderinger i forbindelse med Irakkrigen. Bl.a. på den baggrund foretog FE en grundig gennemgang og analyse samt opstillede en handlingsplan for gennemførelse af de forslag, som var særlig relevante i dansk sammenhæng. Så skal jeg jo minde om, at det jo ikke var masseødelæggelsesvåben, der lå til grund for vores beslutningsforslag, men den manglende efterlevelse af FN's resolutioner.

Lad mig afslutningsvis for god ordens skyld understrege, at jeg selvfølgelig er glad for at have fået spørgsmålet, men jeg er ikke ressortminister for Forsvarets Efterretningstjeneste, så hvis spørgeren ønsker en dybere drøftelse af det,

bør den foretages med Forsvarets Efterretningstjenestes minister, som er forsvarsministeren.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:54

Søren Espersen (DF):

Jeg er glad for, at udenrigsministeren alligevel har besvaret spørgsmålet og også, synes jeg, på en tilfredsstillende måde.

Jeg vil starte med at sige, at mit engagement i den her sag jo ikke skal ses som en del af den hetz, som jeg mener at den socialistiske opposition har ført i forbindelse med bl.a. Irakkrigen, som vi i Dansk Folkeparti jo stod hundrede procent bag. Vi er stadig væk glade for og stolte af, at vi var en del af den koalition, og vi ville have handlet på samme måde i dag, som vi gjorde dengang, men vi har en almindelig bekymring for den næste gang. Det er i og for sig derfor, at jeg har rejst spørgsmålet over for udenrigsministeren, for der kan jo komme en gang mere.

Vi ser tilbage på to meget voldsomme eksempler på fejlagtigheder. Den første gang i en anden regerings tid, SR-regeringens, hvor man på baggrund af forkerte efterretninger bombede en europæisk hovedstad og invaderede et europæisk land. Og den anden gang var jo altså i forbindelse med Irakkrigen, hvor det også viste sig, at de efterretninger, man fik, var forkerte.

Det vil jeg slet ikke angribe Forsvarets Efterretningstjeneste for. Jeg er sikker på, at de er en del af et større hele. Det er også det, der fremgår af den seneste rapport, nemlig at man i høj grad har en gruppetaenkning, man lader sig følge med af oplysninger, som andre venlige efterretningstjenester kommer med – jeg har nævnt CIA og MI6 – så man efterhånden begynder at tro på, at det har man også selv hørt, sådan har man også hørt det, og efterhånden danner der sig en myte om, at det nok er det rigtige.

Det, der er udgangspunktet for det her, og det, der er alvorligt for mig, er: Er regeringen sikker på, at al den her efterrationalisering, der er kommet, vil føre til, at regeringen, næste gang den situation, at vi skal gå i krig, kan opstå – det kan være i forbindelse med Iran, eller der kan være andre eksempler på, at vi pludselig bliver stillet over for det – har fuld tillid til dem?

Vi andre er jo i den situation, at vi så at sige kun får konklusionen. Det er regeringen, der sidder i det daglige tætte samarbejde med efterretningstjenesterne. Og her er det min påstand både med de to ting in mente og på baggrund af

andre ting, som vi måske senere kan komme ind på, at det har vist sig, at de efter min opfattelse ikke er dygtige nok, at de ikke arbejder selvstændigt nok, at vi ikke har folk i felten – det, der hedder primærkilder, som vi også kender så godt i min gamle profession som journalist, for det er altså primærkilderne, vi skal gå til.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det udenrigsministeren for at svare.

Kl. 16:56

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det sidste er jeg ganske enig i. I min gamle tilværelse som forsker var det altså også primærkilderne, der talte, og ikke alle sekundakilderne, for de var ofte forkerte. Det ved hr. Søren Espersen som journalist, og det ved jeg som gammel forsker. Sekundakilderne er meget, meget ofte forkerte.

Derfor er det fuldstændig rigtigt, at man må sikre sig, at efterretningstjenesterne er så viden- de som overhovedet muligt, men samtidig skal man jo ikke lade sin politik afgøre af efterret- ningsoplysningerne. De må indgå i vores over- vejelser om, hvordan vi skal handle. Derfor er det vigtigt at have dem, og derfor er det også vigtigt, at de er så rigtige som overhovedet mul- ligt.

Det er jo rigtigt, at der er kommet et brev til Folketinget om, hvordan de har lært af deres fejl. Jeg synes, at det er meget, meget vigtigt, at efter- retningstjenesterne bliver bedre til at lave kriti- ske analyser præcis ligesom journalister og for- skere, og at de ikke stoler på de avisartikler, de sidder og klipper ud. Uanset hvor mange der siger det samme – om det så er 50, der siger det samme – kan de alle være forkerte, fordi de kan stamme fra den samme sekundakilde. Så det skal man være meget bedre til.

Man skal være meget bedre til at vurdere sine kilder og analysere, også når man benytter sig af primærkilder. Det var problemet med Curve- ball, som man jo troede var en primærkilde. Der må man også være meget, meget bedre til at vurdere kvaliteten af primærkilderne, og Curve- ball førte jo den amerikanske efterretningstjene- ste ud på et kraftigt vildspor.

Jeg hører, der er nogle, der er tilfredse der- ude.

Så jeg er enig med spørgeren, og jeg kan også konstatere, at Forsvarets Efterretningstjeneste for så vidt også er enig med spørgeren.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:58

Søren Espersen (DF):

Hvad har vi gjort for netop at sikre det her med folk i felten – eller for at gøre mere ud af det? Jeg ved, at der er blevet tilført et meget stort ekstra- beløb ud over de her ting til efterretningstjene- sterne. Hvad har man gjort, og hvad vil man gøre for at sikre folk i felten?

Det er jo ikke alene et fænomen i den NATO- kreds, vi arbejder i, det er også et problem hos mine venner f.eks. i Israel. Der er et tidligere Mossad, som var fremragende til at finde ud af, hvad der skete rundtomkring i de arabiske lan- de, og så kunne de ikke engang finde ud af, at der altså var smuglet 15.000 raketter ind i Liba- non. Det er jo for *dårligt*.

Det er jo for dårligt, at vi i en situation som den i Afghanistan ikke har fanget Osama bin La- den endnu. Altså, verdens samlede efterret- ningstjenester ved ikke, hvor han er. Han skriver bøger, han sender telefaxer, han skriver e-mails, og han har kommunikation med sit netværk – og vi kan ikke finde ham. Altså, jeg mener, alene det er jo så elementært dårligt, at det må give anledning til, at man siger: Hvad skal vi gøre for at forbedre det her? Det er et eksempel på, at det ikke går fuldstændig efter bogen, desværre.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 16:59

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det kan vi jo slet ikke blive uenige om. For det, hr. Søren Espersens siger, er en kendsgerning. Sådan en diskussion om, hvad vi skal gøre, skal jo nok føres med den minister, der er ansvarlig for ressorten, det skal jeg jo ikke stå og ordne her.

Men det, jeg generelt kan sige, og som både hr. Søren Espersen og jeg kan konstatere, og som man også konstaterede efter 2001, er, at man nok troede så meget på elektronisk overvågning og aflytning osv., altså hele elektronikken, at man ikke havde manden på jorden. Det er det, som Graham Greene kaldte den menneskelige faktor, the human factor. Den menneskelige faktor havde man sparet væk, og derfor havde man altså ikke nok bidrag til kildekritikken. Hvis man har den menneskelige faktor, der kan sige, at de dér stammer der og der fra, og at spillet formentlig

er sådan og sådan, så kommer der også en kritik af primærkilderne, som er nødvendig.

Jeg vil meget nødig stå her og overtage forsvarsministerens diskussion om, hvad der skal gøres, men hr. Søren Espersen har fuldstændig ret i at pege på efterretningstjenesterne – det gælder den franske, den britiske, den amerikanske, den danske, den tyske. De var jo alle sammen på det samme spor, og det skyldtes selvfølgelig denne gruppetænkning, og fordi man har 50 kilder, der siger det samme, behøver det jo ikke at være rigtigt, hvis kilden bare er en, der bliver gentaget 50 gange. Så vi er fuldstændig enige.

Man er jo i gang med det i Forsvarets Efterretningstjeneste, kan man konstatere på baggrund af det brev til Folketinget, der er kommet den 30. oktober. Man er jo selv opmærksom på de fejl og prøver at lære af dem.

Kl. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Søren Espersen.

Kl. 17:00

Søren Espersen (DF):

Jeg skal ikke tærskelanghalm på det. Jeg forstår også, at det måske i virkeligheden burde have været forsvarsministeren, som jeg skulle have stillet spørgsmålet til, for nu er det flere gange, der er blevet henvist til ham.

Det, der skal være min sidste replik, er, at jeg som udgangspunkt har en alvorlig bekymring for, hvad der sker i den næste situation. Og jeg synes i og for sig, at vi hele tiden skal have i baghovedet, at vi må arbejde os frem til en situation, hvor regeringen – for det er altså regeringen, der fører udenrigspolitikken i det her land – har tillid til, at de efterretningstjenester, som vi betjener os af, er til at stole på. Jeg ved også, at diskussionen pågår i mange andre lande end her – CIA i Amerika har været udsat for hård kritik netop på grund af de her ting – så jeg tror, at det er en diskussion, der ikke er færdig endnu. Men det er væsentligt, at regeringen hele tiden holder den diskussion kørende.

Kl. 17:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 17:01

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er fuldstændig enig. Den skal holdes kørende. Igen vil jeg bare gentage, hvad jeg tidligere sagde, at det jo ikke er efterretningstjenesterne, der afgør vores udenrigspolitik, og om vi skal handle eller ikke skal handle eller hvordan vi

skal handle. Men det skal indgå i vores overvejelser, f.eks. den efterretningsoplysning, ikke nødvendigvis fra FE, den kom jo fra alle steder i verden, omkring Niger. Den brugte jeg jo aldrig, fordi jeg ikke havde tillid til den.

Det vil sige, at vi også selv selvfølgelig som politikere skal vurdere, uanset hvor kilden kommer fra, om vi nu er helt sikre på, at det holder. Men vi skal kunne være sikre på, at de oplysninger, vi får, er rigtige, for ellers kan vi ikke bruge dem til noget. Når vi så er sikre på, at de er rigtige, kan vi jo enten vurdere at handle derefter eller at sige: Jamen det er fint nok, det er rart at vide, men vi handler nu sådan og sådan.

Man kan jo konstatere det med Colin Powell f.eks., for det er jo rigtigt, at udenrigsministeren ender med at sidde med problemet. Uanset om det er forsvarsministeren, der har området, ender udenrigsministeren med problemet, som vi jo så det med Colin Powell, som jo prøvede at gennemtæske alle problemerne med CIA gennem 48 timer, før han holdt den tale, der jo altså viste sig at være meget fejlfuld. Jamen det har da givet kolossal selvransagelse, også i det udenrigspolitiske system, at udenrigsministeren kunne blive sendt af sted på den måde. Det var jo helt uacceptabelt.

Kl. 17:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak, det var slut på spørgsmål 3.

Næste spørgsmål er stillet til udenrigsministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 17:03

Spm. nr. S 304

4) Til udenrigsministeren af:

Pernille Frahm (SF):

Vil udenrigsministeren redegøre for, hvorvidt regeringen i forhandlingerne i regi af den såkaldte konventionen for visse konventionelle våben (CCW) agter at fastholde det vidtrækkende forbud mod klyngevåben (konventionen mod klyngevåben), som Danmark var med til at vedtage i Dublin i maj 2008?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 17:03

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Som det indgående er beskrevet i regeringens analyse af klyngeammunition, som blev sendt til Folketinget den 1. april i år, finder de internationale forhandlinger om regulering af besiddelse

og anvendelse af klyngeammunition sted i to spor, dels forhandlingerne inden for FN's konvention om konventionelle våben – det hedder CCW-sporet – dels den såkaldte Osloproces, der foregår i et parallelt forløb uden for FN.

Regeringen har tidligere over for Folketinget gentagne gange redegjort for, at Danmark deltager i begge – begge – forhandlingsspor. Dette fremgår af analysen af 1. april, ligesom det blev lagt frem under det åbne samråd i Udenrigsudvalget den 17. april og under Folketingets seneste forespørgselsdebat om sagen, F 33, den 7. maj i år, og her tilsluttede et bredt flertal i Folketinget sig forslag til vedtagelse nr. V 48 om: »at Folketinget opfordrer regeringen til ... at arbejde aktivt for hurtigst muligt at etablere et internationalt juridisk bindende forbud mod klyngeammunition, som forvolder uacceptable skader på civile...«.

På dette grundlag har regeringen videreført sit arbejde i begge forhandlingsspor. I Oslosporet nåede et stort antal lande, heriblandt Danmark, den 28. maj i år til enighed om et udkast til en ny international aftale om forbud mod de fleste typer klyngeammunition. Som tidligere tilkendegivet betragter regeringen aftalen i Oslosporet som et meget vigtigt gennembrud for de internationale bestræbelser på at få fjernet klyngevåben, der volder uacceptable skader på civile. Derfor er vi også i færd med at forberede dansk underskrivelse af konventionen i Oslo i starten af december.

Samtidig er det vigtigt at anerkende, at aftalen ikke indebærer, at alle – og det er problemet – problemer vedrørende klyngeammunition nu bliver løst. Sagen er jo, at de vigtigste af de lande, som producerer og anvender klyngeammunition, slet ikke deltog i konferencen og ikke forventes at tilslutte sig konventionen. Det betyder, at 90 pct. af verdens beholdning af klyngevåben falder uden for Osloaftalen, og så er den jo ikke så meget værd på stedet.

Som supplement til Oslosporet er der derfor fortsat et udtalt behov for også inden for rammerne af FN's konvention at få et resultat, hvor de største producentlande og brugerlande deltager. Derfor er det vigtigt med begge spor. Osloprocessen opmuntrer FN-processen.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:05

Pernille Frahm (SF):

Jeg vil sige mange tak for besvarelsen og også, at jeg langt hen ad vejen er fuldstændig enig i, at man skal gå begge spor, og også i de problemer, der er om, at en række af de store producenter og brugere – eller hvad man skal sige – der benytter klyngevåben, ikke har tilsluttet sig beslutningen fra Dublin.

Men da vi nu enige om, at vi følger begge sporene, går jeg også ud fra, at det er det spor, man så nåede til i Dublin, man viderefører fra dansk side i den her proces. Det er egentlig det, spørgsmålet lidt går på, nemlig om man vil fastholde den linje, der blev besluttet i Dublin, eller om man vil fastholde det oprindelige danske synspunkt, som jo var en lillebitte smule mere – lad os bare kalde det det – venligt, fleksibelt. Ministeren understregede flere gange i sin besvarelse det her med klyngevåben, som gør uforholdsmæssig stor skade på civile. Det er jo lige præcis der, problemet er, nemlig hvordan vi definerer det. Der opdagede man jo en temmelig fast definition fra Dublin i Osloprocessen.

Det, jeg godt vil høre, er, om Danmark vil tilslutte sig og fastholde den beslutning, der blev taget i Dublin, eller om man vil fastholde, at der er nogle klyngebomber, som er sikre nok, og dem må de gerne have lov til at blive ved med at bruge.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 17:07

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Vi vil støtte det, som giver det bedste resultat for menneskene. Hvis vi står med fødderne plantet i luften og ikke får nogen indvirkning på, hvad der sker på jorden, ønsker vi ikke at stå i luften. Dermed mener jeg, at vi går ind for Dublinresultatet. Vi skriver det også under, og det bliver forelagt Folketinget – selvfølgelig først i Det Udenrigspolitiske Nævn – og senere kommer det formentlig i Folketinget til ratifikation. Så det er vi ikke uenige om.

Men når jeg så går over i FN-sporet, er det jo vigtigt for mig at få de store lande med, som bruger 90 pct. af klyngeammunitionen, men jo egentlig også de små. Man taler hele tiden om de store, men må jeg minde fru Pernille Frahm om – og hun ved det garanteret – at Finland, som jo ikke hører til blandt stormagterne, betragter klyngeammunition som en uundværlig del af det nationale forsvar, fordi det jo der skal

bruges imod en tænkt invasion, og jeg ved ikke, hvem de tænker på, for det er billigere som instrument mod en stor invasion, at man bruger klyngeammunition.

Derfor tror jeg ikke, at man kommer frem til et totalforbud, for det vil lande som Finland og USA og Israel osv. ikke være med til. Men kan vi få dem presset hen til det, som vi også arbejder for, kan vi få drevet processen så langt, som det er meningsfuldt, altså det med uacceptable skader – og det vil sige, at der skal være selvestruktionsmekanismer, for de skal ikke kunne blive efterladt sprængfarlige, så børn eller andre ikke kan bruge området, for det kan ikke være sådan, at landområder totalt bliver ødelagt i fremtiden på grund af den – vil vi være med, men helst selvfølgelig nå frem til et Dublinresultat. Det kan vi bare ikke i FN-sporet.

Kl. 17:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:08

Pernille Frahm (SF):

Både ministeren og jeg er jo bekendt med, at den her vurdering, man har lavet af de selvdestruerende bomber, er meget, meget usikker. Og den vurdering, som Danmark i hvert fald tidligere har foretaget af en række af de her bomber, er senere hen blevet underkendt ved brug i praksis. Der har vi jo måttet, om jeg så må sige, sadle om, og det er derfor, jeg godt vil have en lillebitte smule klarhed over den danske linje i forhold til de her bomber med selvdestruerende mekanismer. For jeg frygter lidt, at Danmark ender med at gå med til en linje, som lovliggør noget, der nu er forbudt – altså lovliggør noget, som vi lige har været med til at forbyde. Vi har lige i Dublin været med til at forbyde en række af de her bomber. Det, som jeg gerne vide, er, om Danmark vil fastholde, at man vedkender sig, at det, som man engang har været med til at forbyde, stadig væk er forbudt, eller om man pludselig gennem et nyt spor vil åbne op for at tillade noget, som man sådan set har fået forbudt et andet sted.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Udenrigsministeren.

Kl. 17:09

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg forstår godt fru Pernille Frahms bekymring; jeg synes, den er fuldstændig rigtig. Den respekterer jeg til fulde, jeg har den samme bekymring.

Men det er jo ikke noget, der alene kendetegner Danmark, at vi er i begge spor – og jeg forstår også på fru Pernille Frahm, at hun synes, at vi skal være i begge spor. De fleste EU-lande er også i begge spor. Det vil sige, at vi ikke vil ulovliggøre noget, der er forbudt. Problemet er jo bare, at det, som vi tror er forbudt, ikke er forbudt. Det er jo ikke nogen FN-vedtagelse, som gælder for de lande, der ikke har været med. Altså, alle de lande, der ikke har været med i Osloprocessen, er ikke omfattet af den. Og det er altså 90 pct. af alle klyngevåben, der så vil falde uden for Osloprocessen, og så er den ikke så meget værd.

Jeg opfatter Osloprocessen som noget, hvor vi stiller de maksimale krav, som vi prøver at få trukket så langt frem som muligt, så vi kan få reguleret disse ting og få selvdestruktion på, og jeg helt enig i, at der også er fejl i de mekanismer. Men vi må komme så langt, som vi overhovedet kan, for ellers kommer vi ingen vegne. Der bliver ingen ændring i brugen af klyngevåben og klyngeammunition, hvis vi bare siger: Oslo eller ingenting – for så bliver det altså ingenting, og så vil jeg hellere have fremskridt til gavn for ofrene på jorden.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:10

Pernille Frahm (SF):

Jeg kan give et eksempel på nogle af de ting, som jeg gerne vil høre lidt mere om hvad den danske regering gør ved. Man diskuterer f.eks. de der undtagelser – hvad det er for en type bomber, det skal omfatte, og hvilke typer det ikke skal omfatte – og der er desværre i artikel 4, § 2, en meget ulden formulering af, hvad det er, der er undtaget. Konsekvensen af det er, at en række af de bomber, som man så vil ende med at forbyde, hvis man følger den her meget store undtagelse, der er i artikel 4, § 2, er nogle, som rent faktisk i dag nærmest bliver betragtet som teknologisk affald, altså våbenaffald, gamle lagre af ting, som alligevel ikke vil blive anvendt, og som man alligevel står foran at skulle skrotte.

Så er spørgsmålet, om man fra dansk side vil vælge at fastholde det spor, man lagde i Dublin, hvor man faktisk gjorde det mere præcist, hvad undtagelserne var, og de var ganske få, eller om man vil acceptere en undtagelsesformulering i FN-sporet, der bliver så bred, at det, vi ender med at forbyde, er ting, som nærmest er skrottet i dag – altså, det er så tæt på skrotning, at det

næsten er ligegyldigt med et forbud. Det vil jeg gerne have ministerens svar på.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 17:12

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er også et meget interessant spørgsmål, og det er rigtigt, at det jo ikke er meget værd, hvis det er ting, som alligevel ikke bruges, og hvor man så har fået noget andet. Vi kan se, at her i krigen i Georgien ser det altså også ud til at være blevet brugt. Russerne bliver beskyldt for at have brugt det, de har ikke svaret på det; georgierne bliver beskyldt for at have brugt det; begge parter ser ud til at have brugt det og er i hvert fald under anklage for at have brugt det. Så det er noget skidt. Det ødelægger livsmulighederne mange år frem, og det læderer og slår mennesker, som overhovedet ikke kunne ane, at de befandt sig i en farezone eller krigszone, ihjel. Det er slet ikke det, det skal bruges til.

Derfor går vores bestræbelser ud på at få fjernet skidt. Vi kan bare ikke få fjernet det hele, og der er jeg enig med fru Pernille Frahm i, at det, vi får ud af FN-processen, jo må være meningsfuldt – det må være meningsfuldt, det må føje noget til, som ellers ikke ville være sket. Det er vi enige om.

Vi fører de forhandlinger. Danmark har faktisk den ære ved en dansk ambassadør at være formand for forhandlingerne, og de foregik altså også i den uge, vi netop er gået ud af, så det er ikke nogle forhandlinger, der er gået i stå og ikke finder sted, og der er bevægelse i dem. Men jeg er enig med fru Pernille Frahm i, at det jo ikke må komme frem til et latterligt resultat. Vi skal have brugt Osloprocessen, og jeg har også komplimenteret den norske udenrigsminister for det initiativ, han har taget, for jeg ser det, som om man derved har fået hjulpet os i FN-processen til at få presset det længere frem, end vi ellers havde fået. Vi skal så langt frem som muligt, og det skal ikke være meningsløst til sidst.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det var slut på spørgsmål nr. 4.

Det næste spørgsmål er ligeledes stillet til udenrigsministeren af fru Pernille Frahm.

Kl. 17:14

Spm. nr. S 305

5) Til udenrigsministeren af:
Pernille Frahm (SF):

Vil udenrigsministeren redegøre for sine principielle overvejelser over det ønskværdige i, at Danmark er med til at vedtage to forskellige konventioner omhandlende klyngevåben, hvis de opererer med forbud og/eller reguleringer i forhold til denne våbentype, der er i modstrid med hinanden?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 17:14

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo det samme spørgsmål som før, for den del af debatten har vi netop været inde i. Men jeg skal selvfølgelig være fair og prøve at sige det på en ny og anden måde.

Som jeg har beskrevet det under spørgsmål nr. S 304 om samme emne, mener jeg ikke, der er en indbygget modsætning i at følge de to forhandlingsspor, og det var vi for så vidt også enige om. I lyset af at ca. 90 pct. af verdens beholdning af klyngevåben falder uden for Osloaftalen, finder jeg det altså direkte nødvendigt, at vi også forsøger at supplere Osloaftalen med en regulering i FN-sporet. Ellers når den ikke at få nogen virkning. Jeg opfatter det ikke som en uanstændig option blot at læne sig tilbage og vente på en tilslutning til et forbud. Det er ikke godt nok over for ofrene for disse våben. De har krav på, at vi gør mere, og det er det, vi gør i FN-processen, hvor vi prøver at få en bred aftale, der bliver så stærk som overhovedet muligt.

Lad mig endvidere nævne, at også hovedparten af EU-landene samt lande som Australien og Canada har tilsluttet sig Oslokonventionen, men samtidig arbejder videre inden for CCW-forhandlingerne. Det centrale for regeringen er, at vi her og nu får forbudt og begrænset den faktiske brug af utidssvarende og upålidelige typer af klyngeammunition mest muligt. Et forhandlingsresultat i CCW vil føre til en reel forbedring af beskyttelsen af civile mod klyngeammunition, hvorimod den reelle forbedring bliver stærkt begrænset, hvis vi kun ender med Osloresultatet. Så her taler vi altså ikke alene om en politisk signalværdi, men faktisk også om forbedringer på det, man kunne kalde den virkelige slagmark.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:15

Pernille Frahm (SF):

Endnu en gang takker jeg for svaret. Jeg bemærkede også, at ministeren i hvert fald i en del af besvarelsen gjorde det tydeligt, at det ikke helt er det samme spørgsmål. Men jeg er enig i, at de ligger tæt på hinanden, de ligger jo i forlængelse af hinanden. Jeg er enig med ministeren i, at vi skal arbejde på begge spor, og hvis der var flere spor så også gerne på dem. Pointen er bare, at hvis vi læner os for meget tilbage og lader FN-sporet udhule Osloprocessen – for jeg er enig i, at det er bedre, at der er flere med – så er det et problem, hvis den brede aftale kommer til at undergrave den smalle aftale. For så har vi ligesom slet ingenting i sidste ende.

En af de ting, man f.eks. diskuterer, er, hvilken offerdefinition man skal bruge. Hvem er offer for klyngebomberne? Nu var ministeren så venlig at sige, at det jo er noget, der ødelægger tilværelsen for mennesker i mange år ud i fremtiden, nogle steder oven i købet i generationer, fordi hele områder bliver ødelagt. Der mener jeg at hvis man bruger det meget snævre offerbegreb, der består i, at det kun er dem, der bliver ramt, dem, der bliver sprængt i luften eller får sprængt arme eller ben af, der er ofre, så glemmer vi præcis det, ministeren siger, nemlig at det er mange år ud i fremtiden, det handler om, og at det faktisk også handler om næste generation, fordi hele områder kan være gjort ubeboelige af klyngebomber og familier kan få ødelagt deres livsgrundlag.

Andre steder taler vi om at arbejde med hearts and minds, om at vinde hearts and minds. Det gør vi jo f.eks. i Afghanistan, hvilket jeg synes er ganske, ganske væsentligt. Der er det er jo en vigtig del af en sådan sag her, at vi er opmærksomme på, at ofret ikke bare er den enkelte person, men at vi går efter det bredere offerbegreb. Det er den ene ting.

Den anden ting er: Hvis man ender med at få forbud, hvor man legaliserer visse bomber, har man jo netop åbnet op for, at de store gør, som det nu engang passer dem, uden at sikre, at vi får udbredt det, som vi forpligtede hinanden på i Dublin. I Dublin forpligtede vi jo også hinanden på at udbrede forbuddet.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det udenrigsministeren for at svare.

Kl. 17:18

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jo, det forpligtede vi hinanden på, og det er jo præcis det, vi arbejder på. Det er også derfor, det har betydning, hvis vi får de lande med, som bruger dem. Der nævnte jeg før, at selv et lille land som Georgien bruger dem. Og hvorfor bruger små lande dem? Fordi det er et billigt udstyr mod invasionsstyrker. Derfor er der mange mindre lande som Finland og Georgien, som altså ser en direkte interesse i at have dem, fordi det er et billigere udstyr, hvis det bruges imod invasionshæren, og det tror jeg heller ikke fru Pernille Frahm har noget imod. Altså, krig er krig, og krig er vi alle sammen imod, men når der nu er krig, er det jo i hvert fald inden for det militære slagsmål, det skal holdes og ikke ramme civilbefolkningen.

Civilbefolkningen – og der er vi også enige – er ikke bare dem, som rammes her og nu, og som aldrig burde være blevet ramt, for man må aldrig ramme civilbefolkningen ifølge krigens regler, men der er også problemerne senere. Selv om de ikke er brugt imod civilbefolkningen, for det må man ikke efter krigens regler, så kan de jo også være blevet brugt mod invasionsstyrker, og det må man godt efter krigens regler. Men der er problemet så, at de kan blive efterladt, og hvis der ikke er de her selvdestruktionsmekanismer på, kan invasionshæren være rullet forbi og befolkningen vendt tilbage, og så kommer den ud for alle de skader, som fru Pernille Frahm jo antyder, og som jeg bekræfter. Så derfor skal vi bruge det brede begreb. Ellers kan befolkningen ikke vende tilbage til områderne og genopbygge landet. Så vi går efter et resultat, så vi får fjernet så meget som overhovedet muligt for derved at forbedre situationen for mennesker, der befinder sig i krigsområder, og som også kan befinde sig i disse områder, lang tid efter krigen er slut.

Kl. 17:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:19

Pernille Frahm (SF):

Jeg takker for svaret. Det lyder, som om – i hvert fald hvad angår offerdefinitionen – at vi er meget enige om, hvilken linje man skal køre der. Så kommer vi igen til det her med selvdestruktion, altså de bomber, der er udstyret med selvdestruktion. Der har regeringen jo selv på et tidspunkt været med til at lægge en grænse for, hvad der var acceptabelt. Og det har jo senere vist sig, at for noget af den klyngeammuni-

tion, som regeringen tidligere har anset for at ligge under den acceptable grænse – jeg kan så være uenig i, at det er acceptabelt i det hele taget – som regeringen selv satte sig, bl.a. for de våbentyper, der bliver anvendt i Libanon, er den grænse ikke holdt. Det er våbentyper, der ligger meget tæt, ikke er nøjagtig den samme, men hvor selvdestruktionsmekanismen er af samme type som den klyngebombe, som regeringen ville godkende. Det har jo vist sig, at den ikke holder den standard, som regeringen troede den holdt, og det er derfor, at jeg går efter at motivere, opmuntre regeringen alt, hvad jeg kan, til at køre en linje, der går på, at man ikke accepterer, at den her selvdestruktionsmekanisme er en tilstrækkelig undskyldning til at sige, at så er de civile tab acceptable.

Kl. 17:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 17:21

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Nej, det ville jo for så vidt være morbidt, hvis man begyndte at sige, at civile tab er acceptable. Det er de ikke. Civile tab er overhovedet ikke acceptable. De er også forbudt ifølge krigens love. Men der sker altså det, at af og til er der civile tab. Det er jo virkelighedens verden, desværre, og det bør ikke ske, og derfor skal det minimeres maksimalt. Det vil sige, at man hele tiden skal tvinge situationen teknologisk frem til, at udstyret bliver mere og mere sikkert og mindre og mindre fejlfyldt. Det skal vi blive ved med at presse frem, og det må vi gøre i kraft af konventionerne, således at man hele tiden – det kunne f.eks. være en af metoderne – er forpligtet til at gå over til den form for klyngeammuniton, som har vist sig at have den mindste fejlmargen. Det kunne jo være et element i et slutresultat. Der ved ville man i hvert fald fremtvinge, at hver gang nogen havde fundet frem til noget, der var mindre farligt end andet, så skulle alle de andre følge med. Så der er flere muligheder, men jeg er da glad for, at vi kan konstatere, at vi begge er meget optaget af det, og at det her altså drejer sig om at få det bedste resultat ud, og også, at vi er enige om, at det bedste resultat altså omfatter de 90 pct. Det bedste resultat er ikke et resultat, som ignorerer de 90 pct.

Kl. 17:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pernille Frahm.

Kl. 17:22

Pernille Frahm (SF):

Altså, det bedste resultat er jo det, der omfatter hundrede procent. Det kan vi hurtigt blive enige om. Men tidligere på dagen havde vi en debat herinde om eurosamarbejdet. Det omfatter jo heller ikke hundrede procent, og alligevel kan jeg forstå, at der er ganske mange partier, der synes, vi skal blive i det eller ind i det. Det er bare et eksempel på, at selv et samarbejde mellem en begrænset kreds af lande jo faktisk kan flytte ting – det er derfor, jeg nævner det, det er ikke bare sådan almindeligt drilleri, der er faktisk en mening med det – og vi har jo før set eksempler netop på en kreds af lande, der slutter sig sammen og begynder på ting; vi ved f.eks. med landminedebatten, at det starter et sted, og så ruller det derfra. Det er derfor, at jeg ikke helt køber den der med, at Rusland og USA ikke er med og Finland også sviner og sådan noget, og så kan det være lige meget. Det giver mening at indføre de her konventioner, også fordi, som vi lige var enige om før, man gennem Osloprocessen i Dublin forpligter sig til aktivt at arbejde for at udbrede forbuddet.

Det bringer mig så til den sidste ting, jeg godt vil høre om, nemlig samarbejdet med andre lande, som ikke har tilsluttet sig forbuddet. Hvilken linje vil regeringen køre i FN-forhandlingerne? Vil man stadig væk lukke op for, at det er o.k. at samarbejde med lande, der stadig væk anvender klyngebomber, også dem, som vi har været med til at forbyde, eller vil man også her køre den linje, som blev vedtaget i Dublin, nemlig at man aktivt skal arbejde for at udbrede forbuddet og derfor naturligvis ikke kan samarbejde med og om anvendelse af klyngeammuniton?

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Udenrigsministeren.

Kl. 17:24

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er mange forskellige bolde, der pludselig er blevet kastet op i luften her i sidste runde. Oslokonventionen forbyder altså ikke samarbejde med lande, som har klyngeammuniton, for så ville f.eks. Norge overhovedet ikke kunne deltage i NATO, for nogle lande i NATO har klyngeammuniton. Så det er ikke forbudt. Det, vi skal gøre, er at prøve at påvirke de andre lande, som ikke er med i Oslokonventionen, til at gå ind for et totalt forbud. Det er det, Danmark arbejder for under vores ledelse af FN-forhandlingerne, men jeg kan lige så godt tilstå her over for fru

Pernille Frahm, at mine evner ikke forslår til at få gennemført et totalt forbud over for alle de lande, der ønsker at fastholde det. Jeg tilstår, at det er jeg ikke stærk nok til. Men det, vi prøver på, er at få trukket de andre lande, altså dem, der bruger eller har klyngeammunition, så langt frem som overhovedet muligt, men selvfølgelig ikke, og så vender jeg tilbage til et tidligere svar, så vi ender på noget, der er fuldstændig ligegyldigt og i virkeligheden til grin. Så kan det være bedre at arbejde videre med Oslokonventionen. Og så må jeg bare lige til allersidst sige, når man sammenligner med antipersonelminerne, at der er den forskel mellem den her situation, vi er i nu, og den, vi var i i 1990'erne, at de fleste vestlige lande på det tidspunkt havde gjort op med problemet med landminerne, men ikke med klyngeammunitionen. Så det er en helt anden situation.

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til udenrigsministeren. Det var slut på spørgsmål 5. Tak til fru Pernille Frahm.

Det næste spørgsmål er stillet til velfærdsministeren af fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 17:26

Spm. nr. S 266

6) Til velfærdsministeren af:

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Finder ministeren det rimeligt, og mener ministeren virkelig, at en kommune skal prioritere hensynet til overholdelse af budgettet højere end hensynet til de børn, der har brug for at blive anbragt uden for hjemmet?

Skriftlig begrundelse

Hvis en kommune som Kerteminde Kommune skal overholde servicelovens krav om anbringelser af udsatte børn og unge, er den nødt til at overskride den økonomiske ramme med 5 mio. kroner og kommer derved til at skulle betale ekstra 5 mio kr. i strafafgift til staten.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Velfærdsministeren.

Kl. 17:26

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nej, det mener jeg ikke er rimeligt, og det er i øvrigt også ulovligt. Man må ikke anbringe børn

slet og ret ud fra en økonomisk vurdering. Men i øvrigt ligger der heller ikke noget nu, der viser, at det skulle være, sådan som det står i begrundelsen for forslaget, nemlig at kommunen skal betale 5 mio. kr. i straf. I øvrigt har jeg slet ikke hørt fra Kerteminde Kommune, så det behøver slet ikke at se ud, som det bliver beskrevet i begrundelsen.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 17:26

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Jeg er meget glad for at have mulighed for at stå her og spørge ministeren om de her sager, for det er noget, der fylder meget i kommunerne. Det er sådan, at vi i kommunerne er blevet pålagt af regeringen, at hvis ikke vi overholder de budgetter, som vi har lagt, så vil vi kunne pålægges en straf, som populært sagt er efter krone til krone-princippet. De børn og unge-sager om anbringelse, som vi har – og eksemplet er igen fra en forholdsvis lille kommune – udgør 10 pct., altså de 5 mio. kr., og det betyder helt konkret i forhold til budgettet, at vi så på den her tid af året skal overveje, hvorvidt de her børn så skal anbringes. Det er jo lovpligtigt, at de skal det, hvis der er begrundelse for det, men samtidig er vi af regeringen pålagt at overholde budgettet, og vi er truet med, at det kan betyde en straf til kommunerne, hvis ikke vi overholder det. Det betyder, at de 5 mio. kr., som det koster at anbringe børnene, skal afgives til staten. Man kan sige, at det er en form for omvendt Robin Hood. Vi tager fra dem, der ingenting har, og så giver vi det til staten. Jeg ved ikke om den her, men i hvert fald er dem, man rammer, de børn og unge, som vokser op i familier med alkohol, med vold og overgreb, det er børn, som har svære handicap og ikke kan leve i deres eget hjem.

Så er det, at jeg på vegne af kommunerne har tallene fra Fyn alene: Odense Kommune overskrider med 45 mio. kr., Assens med 11 mio. kr., Nyborg med 12 mio. kr., Svendborg med 20 mio. kr. Så hvis ikke ministeren er bekendt med de tal, vil jeg sige, at jeg har dem her.

Jeg bliver nødt til at spørge ministeren, om ministeren vil tage initiativer til, at regeringen vil se lempeligt på kommunernes mulighed for at leve op til loven.

Kl. 17:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Velfærdsministeren.

Kl. 17:28

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg mener, der er noget helt ravsuskende galt, når vi i et velfærdssamfund som det danske, hvor vi bruger så mange penge og så mange ressourcer også på det sociale område, har så mange børn, der er så ilde stedt og skal anbringes uden for hjemmet. Jeg mener, der er noget, der i meget afgørende grad mangler i kommunernes forebyggende indsats, og jeg mener, at der virkelig er noget at gøre der, som vil sikre en langt bedre hjælp til de børn på et meget tidligt tidspunkt. Der bliver grebet alt for sent ind med det resultat, at det i virkeligheden bliver både dårligere og dyrere, og det er jo bl.a. det, vores forhandlinger om »Barnets reform« til foråret skal handle om. Heldigvis er der foreløbig ikke noget, der tyder på, at det er rigtigt, at det ikke kan lade sig gøre nu.

Kl. 17:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Annette Lilja Vilhelmsen.

Kl. 17:29

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Det, jeg siger, plejer sådan set hverken at være en halv vind eller en løgn eller noget, det er faktisk sande tal, jeg kommer med, og ministeren har mit ord for, at de er pålidelige.

Det, som er sket i kommunerne, er, at vi jo har en reform – ministeren er også bekendt med, at regeringen er kendt for sine reformer – og den her anbringelsesreform trådte i kraft 1. januar 2006. Det er en meget, meget god reform, som virkelig tager hensyn til børnene. Nu har vi gjort det, vi skal. Vi har lavet bedre § 38-undersøgelser, vi har sørget for, at der er sat tidligere ind, vi har sørget for det forebyggende arbejde, og nu har vi så et overblik over, hvad det koster at lave den her indsats.

Så er det igen, jeg vil spørge ministeren: Hvilke initiativer ønsker ministeren at tage, for at vi i kommunerne kan leve op til den lov, der er som en følge af anbringelsesreformen, og som vil betyde, at vi kan give de her børn og unge en bedre fremtid end den, som de bliver mødt med i dag?

Kl. 17:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Velfærdsministeren.

Kl. 17:30

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det, jeg vil gøre, er, at jeg vil lave nogle regler, nogle styringsinstrumenter i kommunerne, der sikrer, at man griber ind på et tidligere tids-

punkt. Vi er et af de lande i verden, der fjerner flest børn, men det sker på et meget sent tidspunkt, når børnene er nået begyndelsen af teenageårene, og det, man kan se der kan være brug for, er, at de børn, der skal fjernes, bliver fjernet på et tidligere tidspunkt, men det er også, at der bliver sat ind med en forebyggende indsats. Så det er det, man kan se der er brug for som opfølgning på anbringelsesreformen, som jo var finansieret efter aftale med partierne og med kommunerne.

Kl. 17:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Annette Lilja Vilhelmsen for en sidste bemærkning:

Kl. 17:31

Annette Lilja Vilhelmsen (SF):

Det er meget glædeligt, at ministeren forstår alvoren i den her problematik. Jeg kan også forstå, at ministeren taler for, at der skal ske anbringelse på et tidligere tidspunkt, så børnene bliver bragt i 18 år i stedet for det, vi ser i dag, hvor nogle af dem når at være blevet både 8 og 10 år gamle; det bliver ikke billigere, men forhåbentlig giver det en bedre livskvalitet for de her børn.

Så min afsluttende replik skal være at bede ministeren anerkende det arbejde, der foregår i kommunerne med anbringelsesreformen, og aktivt vise, at det arbejde, der pågår i forbindelse med »Barnets reform«, også pågår i anerkendelse af selvstyret i kommunerne og kommunernes arbejde. Nu er jeg jo ikke minister, men jeg kunne i hvert fald foreslå ministeren noget: Det ville være positivt, om ministeren ville arbejde for og aktivt melde ud, at den straf, som kommunerne virkelig føler sig pressede af – nu nævner jeg børnene, det er også på ældreområdet – ikke skal overgå kommunerne, i tilfælde af at loven overholdes.

Kl. 17:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Velfærdsministeren.

Kl. 17:32

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu er det jo sådan, at den mekanisme, der skal sørge for, at kommunerne holder de budgetter, de jo selv har lavet, kun træder i kraft, hvis de samlet overskrider dem, for så vil man gå ind og vurdere de enkelte kommuner. Det er jo kun en mekanisme, der gælder for 2008, den gælder ikke videre. Det sker jo simpelt hen ud fra en samlet vurdering af den økonomiske situation, hvor vi jo ved, at når man er i en situation med

store lønstigninger og meget lav arbejdsløshed, der jo er noget positivt, skal der ikke meget til, før det løber løbsk og det så i virkeligheden betyder højere arbejdsløshed. Så det er i alles interesse, at vi ikke begynder at bruge så mange penge, at budgetterne løber løbsk.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er også stillet til velfærdsministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:33

Spm. nr. S 301

7) Til velfærdsministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at en samgift folkepensionist får 2.734 kr. mindre i folkepension om måneden end en enlig pensionist, fordi familien har valgt, at ægtefællen skulle blive hjemme og passe børn og hus og i øvrigt aldrig har modtaget nogen form for offentlige ydelser?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg skal lige gøre opmærksom på igen, at den knap, der lyser og somme tider ikke lyser, er ude af funktion, så man må selv holde lidt øje med det, og så rejser jeg mig, hvis det er nødvendigt.

Velfærdsministeren.

Kl. 17:34

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Der er mange pensionister, som ikke har nogen særlig høj indkomst, og det er jo bl.a. derfor, at der nu over nogle år har været vedtaget en ældrecheck. Og ældrechecken stiger jo igen her fra den 1. januar med 2.500 kr. Jeg vil regne med, at pensionister i den gruppe, der bliver nævnt i spørgsmålet, vil være omfattet, men jeg kan ikke lige uden videre lægge hovedet på blokken. Men der er sat 500 mio. kr. af om året til en forhøjelse af ældrechecken på 2.500 kr., så den nu er oppe på i alt 10.300 kr. om året, og det er jo et mærkbart løft til de dårligst stillede pensionister, og det kan netop omfatte nogle af dem, som spørgsmålet handler om.

Kl. 17:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:35

Bjarne Laustsen (S):

Jeg takker for besvarelsen, men det er sådan set slet ikke dér, problemstillingen er. Jeg kan sige,

at den pågældende pensionist fra Aalborg ikke har over de ca. 60.000 kr., det drejer sig om, så vedkommende modtager ældrechecken. Men det, der er underligt i den her sag, er jo, at en nabo, der så tilfældigvis – eller beklageligvis – er enlig, får de der 2.734 kr. mere om måneden, og det er da en underlig ting, at to skal klare sig for et mindre beløb, end en enlig pensionist skal.

Derfor er det jo et spørgsmål om, om det er rimeligt. Jeg ved ikke, hvor mange familier der findes – jeg tror ikke, der findes så mange, som der har gjort – hvor man har valgt at sige, at den ene part bliver hjemme og passer børnene. Man har derfor ikke haft nogen udgifter til daginstitution, men den pågældende hustru har jo så heller ikke modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse eller fået nogen form for uddannelse og har ingen efterløn eller noget som helst. Man har valgt at klare sig for mandens løn. Så kommer den dag, fordi det er sådan, at den pågældende hustru er knap 2 år yngre, hvor den situation opstår, at den pågældende mand får en stor lønedgang, og så skal de leve for 7.000 kr. minus skat. Det er det, der er til to mennesker at leve for om måneden i dagens Danmark; det skal dække husleje, fødevarer og den slags ting.

Det er der, jeg synes der burde være et eller andet hustrutillæg eller noget andet, som der engang i sin tid har været. Jeg tror, at ministeren er bekendt med, at der også har været det i andre sammenhænge. Så uanset ældrecheck og alt muligt andet er der mindre at leve for for to mennesker, det kan man ikke bortforklare, og det er derfor, jeg gerne vil have en forklaring på, hvordan det kan gå til, og hvad ministeren har tænkt sig at gøre ved det.

Kl. 17:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Velfærdsministeren.

Kl. 17:36

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Det er jo på mange leder og kanter et velkendt problem med den ægtefælleafhængighed, der er for folkepensionister, førtidspensionister og kontanthjælpsmodtagere. Jeg tror da, at der i mange partier er et ønske om at mindske ægtefælleafhængigheden, men når det ikke er sket, er det jo også, fordi det koster rigtig mange penge. Men det er noget, som vi løbende diskuterer i de forhandlinger, vi har.

Når man kan komme i den situation, som den pågældende er kommet i, er det jo, fordi der i forbindelse med den ægtefælleafhængighed ikke bliver set på, hvem der er erhvervsaktiv, og

hvem der ikke er erhvervsaktiv. Mig bekendt har den regel jo altså eksisteret i rigtig mange år, og mig bekendt er det heller ikke sådan, at Socialdemokratiet har fremsat forslag om at ændre det.

Kl. 17:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:37

Bjarne Laustsen (S):

Ministeren, der svarer mig, har vel haft mulighed for at kigge på det her forhold i forskellige omgange som tidligere socialministere i en anden regering.

Jeg siger blot, at i dag er der ikke særlig mange tilbage i den gruppe, hvor den ene ægtefælle har valgt det livsmønster. Jeg synes, det er fint, at man har haft det valg og har taget det valg. Og enhver kan jo se, at hvis man trækker på det offentlige i forhold til daginstitutioner, uddannelse og måske flere år på understøttelse og 5 års efterløn – hvad den her familie har valgt at se bort fra – så er det jo peanuts, i forhold til at den familie i den her periode, altså i knap 2 år, får mindst lige så meget som den enlige pensionist. Og det er jo derfor, man får en kæmpe indkomstnedgang. Den her familie har så været nødt til at sige, at manden måtte fortsætte med at arbejde, og heldigvis kunne han det, for ellers havde man simpelt hen ikke kunnet klare det.

I gamle dage talte man om pension som en almisse, og det synes jeg vi skulle være kommet lidt ud over. Der er mange pensionister, der synes, at de får alt for lidt, men her har vi så en gruppe pensionister, som har meget mindre end dem, der er enlige pensionister – og jeg siger ikke, at den enlige pensionist får for meget. Det er det problem, vi skal have løst, vil jeg sige til ministeren.

Kl. 17:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Velfærdsministeren.

Kl. 17:38

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Nu ved jeg ikke, om det er sådan, at Socialdemokratiet påtænker at fremsætte et forslag om det her, men det er i hvert fald sådan, at regeringen har fremsat et forslag om at forhøje ældrechecken, og det er jo netop for at tilgodese gruppen af dårligt stillede pensionister. Jeg kan ikke huske, hvordan det er nu om dage, altså om Socialdemokratiet stemmer for en forhøjelse af ældrechecken, for sagt uden ironi, har det været sådan lidt frem og tilbage: Nogle gange har man stemt

for, og andre gange har man stemt imod. Men det er jo i hvert fald en måde, hvorpå man kan sikre, at folkepensionister i den her situation får en højere indtægt.

Kl. 17:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 17:39

Bjarne Laustsen (S):

Ministeren er jo ikke ubekendt med at lave ordninger, der handler om at betale den ene part for at blive hjemme, nemlig den såkaldte forklædedydelse. Det er jo noget, der blev lavet i velfærdsministerens navn, fordi man stod i den situation, at det ikke kunne svare sig for familien. Hvis manden fik arbejde, så ville man tage pengene fra konen og tage boligsikring, og hvad ved jeg. Det gjorde, at man blev straffet for at tage et arbejde. Derfor var den daværende socialminister jo meget kreativ med at finde på løsninger, der gjorde, at det her ikke kunne svare sig, som vi siger i Vendsyssel.

Der er bare et lillebitte område tilbage her, som der kunne kigges på, om det er rimeligt, at man, fordi man går fra den status at have et arbejde og være hovedforsørger, skal gå så langt ned i ydelse, at man næsten er nødt til at gå fra hus og hjem, når man ikke har nogen opsparing eller noget som helst andet. Man har ikke en stor fed bankbog eller noget. Ellers var man jo heller ikke berettiget til ældrechecken. Det er så lidt og så få mennesker, det drejer sig om, så ministeren kunne godt kigge på det her. Der er en lang række situationer, hvor jeg synes det er rimeligt, at der er det her forsørgelseskrav, f.eks. hvis man har rigtig mange penge og kan klare sig selv. Det synes jeg er rimeligt. Men der er også nogle situationer, hvor jeg ikke synes det er rimeligt. Det håber jeg velfærdsministeren er enig i – med den titel, ministeren har.

Kl. 17:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Velfærdsministeren.

Kl. 17:40

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan i hvert fald sige, at jeg er glad for, at der over de seneste 5 år, tror jeg, det er, er givet den ydelse på 10.300 kr. om året til pensionister i en vanskelig situation. Det kan jo også være svært med pincet at gå ind og finde alle de der forskellige grupper. Der har man jo så givet et løft til de dårligst stillede pensionister. Det er i hvert fald en indkomstfremgang, der kan mærkes.

Kl. 17:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Dermed er spørgsmålet sluttet. Tak til velfærdsministeren.

Det næste spørgsmål, spørgsmål 8, er stillet til ministeren for ligestilling af Julie Rademacher.

Kl. 17:41

Spm. nr. S 274

8) Til ministeren for ligestilling af:

Julie Rademacher (S):

Hvilke tiltag planlægger ministeren i forbindelse med, at Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Klima- og Energiministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Kirkeministeriet, Kulturministeriet, Integrationsministeriet, Videnskabsministeriet, Statsministeriet og Udenrigsministeriet ikke har påtænkt at kønsmainstreame nogen af deres lovforslag?

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren for ligestilling.

Kl. 17:41

Ministeren for ligestilling (Karen Jespersen):

Det er op til det enkelte ministerium at vurdere, om det er relevant at kønsmainstreame lovforslagene. Det er indrettet sådan, at der jo er givet forskellige muligheder for at bistå med nogle elektroniske kurser og en vejledning i, hvordan man griber det an. Det er sådan, at vi har valgt at gribe det an på den måde, at der er noget rådgivning, men det er ikke sådan, at jeg skal rende rundt og være overpolitibetjent og holde øje med, at man gør det, eller at jeg har nogen form for straffemekanismer, hvis ikke man gør det. Der vil jo være en række tilfælde, hvor det ikke er relevant at kønsmainstreame.

Kl. 17:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 17:42

Julie Rademacher (S):

Nu er den her regering jo bestemt kendt for at kontrollere og også være meget regelret og ikke bange for at svinge pisken, så derfor kunne jeg godt tænke mig, at der på ligestillingsområdet også blev svunget en pisk, og at vi i højere grad fik prioriteret det her i lovgivningen og i implementeringen af lovene.

Jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre, hvordan ministeren egentlig konkret vil følge op på det ellers ret gode mainstreamingsprojekt,

der er sat i værk. Projektet er ikke kun møntet på udvalgte ministerier, men er et generelt tiltag, som netop skal fremme ligestilling på alle ressortområder. Det handler ikke bare om ord og gode intentioner, men jeg mener i høj grad også, vi skal implementere lovgivningen og give nogle helt konkrete bud på, hvordan den her mainstreaming gennemføres, og hvordan politikken også helt konkret bliver mainstreamet. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan ministeren så personligt eller i hvert fald som minister vil sørge for, at det bliver mainstreamet på køn eller ligestilling i det hele taget.

Kl. 17:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren for ligestilling.

Kl. 17:43

Ministeren for ligestilling (Karen Jespersen):

Der er jo også netop krav om, at alle ministerier skal udarbejde nogle planer for, hvordan de vil tackle hele ligestillingsspørgsmålet, og herunder også det, der hedder at kønsmainstreame lovforslagene. Det er der så en vejledning i, og der er et kursus, som man kan følge.

Jeg vil sige, at jeg altså ikke kan se noget formål med, at jeg som ligestillingsminister skulle gennemgå alle lovforslag og ligesom vurdere det faglige grundlag. Jeg er i øvrigt heller ikke støt ind i det krav. Men der bliver taget en masse initiativer, der støtter ministerierne i at gøre det på den rigtige måde.

Kl. 17:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Julie Rademacher.

Kl. 17:44

Julie Rademacher (S):

Jeg har et helt konkret bud på, hvordan man kunne sørge for mainstreaming i ligestillingen i Danmark i den lovgivning, vi laver, og også i selve implementeringen af lovgivningen. For én ting er jo pjecer og ord osv., en anden ting er at få implementeret den her lovgivning, som vi laver herinde, som tit er udmærket, i praksis. Og der kunne jeg rigtig godt tænke mig at foreslå ministeren at få lavet en eller anden form for ligestillingsombud, altså en ligestillingsombudsmand, som simpelt hen går ind og vurderer og overvåger ligestilling i Danmark, som vi kender det på så mange andre områder, for netop at varetage det her område. Det gælder lovgivning, men også, når der bliver lavet reformer og lignende. Så er det noget, ministeren vil overveje, altså en form for ligestillingsombudsmand?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 17:45

Ministeren for ligestilling (Karen Jespersen):
Nej, det har jeg ikke haft planer om, og jeg har generelt altid haft den holdning, at man skal passe på med at lave børneombudsmænd og ombudsmænd på alle mulige andre områder, fordi det nemt udvander ombudsmandsinstitutionen.

Kl. 17:45

Jeg synes sådan set, det går meget godt med at tage ligestilling alvorligt, og det er vigtigt, at det også kommer indfra, at man altså lærer at håndtere det selv. Så jeg synes ikke umiddelbart, at det er påkrævet, men kommer der et forslag fra Socialdemokratiet, så vil jeg studere det og så forholde mig til det.

Kl. 17:46

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Julie Rademacher for en sidste bemærkning.

Kl. 17:46

Julie Rademacher (S):

Jamen lige i dag er der jo udkommet en ny rapport, som viser, at vi er blandt de absolut dårligste i Norden på ligestillingsområdet. Det mener jeg vi skal tage seriøst, for det er faktisk et område, som ministeren selv har været med til at sikre i mange år, og jeg mener, vi skal være gode til det her, og hvis det stod til mig, skulle vi også være verdens bedste.

Så jeg har helt klart en vision om, at vi skal være fremme på ligestillingsområdet, ikke kun for kvindernes skyld, men også for mændenes skyld og for hele samfundets skyld, for at få skabt en balance. Så jeg synes helt klart, at man skulle overveje det.

Men jeg vil lige til slut høre, hvad ministerens kommentar til den undersøgelse er, og om ministeren vurderer, at mainstreaming af lovgivning kunne være med til at hjælpe på fremme af ligestillingen i Danmark generelt.

Kl. 17:47

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 17:47

Ministeren for ligestilling (Karen Jespersen):
Jeg har desværre ikke haft tid til at se den undersøgelse, men ud fra min viden og mit kendskab til de andre nordiske lande – i hvert fald Sverige og Norge – vil jeg sige, at jeg mener, at det står bedre til med ligestillingen i Danmark. Det er jo igen ud fra, hvad det er for nogle parametre, man måler det på. Det kan godt være, at de har

nogle mere firkantede, topstyrede regler i Sverige, end vi har i Danmark, men samlet set mener jeg, at vilkårene for det at være kvinde og for ligestillingen er bedre i Danmark. Det skal ikke ændre på, at vi skal blive ved med at arbejde og slås for, at den skal blive bedre, det er jeg helt med på, men jeg vil ikke bare acceptere, at de er bedre i Sverige og Norge, end vi er i Danmark.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hermed er spørgsmålet sluttet. Tak til spørgeren, tak til ministeren for ligestilling.

Det næste spørgsmål er stilet til skatteministeren af hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:48

Spm. nr. S 298

9) Til skatteministeren af:

Jesper Petersen (SF):

Hvad vil ministeren gøre ved, at der ikke er tilstrækkelige ressourcer i SKAT til at håndtere inddrivelse af stigende skattegæld og ligning af virksomheder, hvis ikke regeringens nedskæringer på antallet af medarbejdere i SKAT ophører?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Skatteministeren.

Kl. 17:48

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg ikke er enig i spørgerens præmis om, at der ikke er tilstrækkelige ressourcer til skatteligning og -indsats. Lad os lige få det slået fast.

Jeg går ud fra, at grunden til, at spørgsmålet kommer lige netop nu, hænger sammen med, at jeg i sidste uge måtte oversende en rapport til Skatteudvalget, nemlig en rapport fra SKATs interne revision, der viser, at der vil være rod i de processer, der fører til opgørelsen af, om SKAT når sit mål på inddrivelsesområdet. Det skal jeg være den første til at beklage, og jeg tror heller ikke, at der er nogen i SKAT, der er i tvivl om, at det ikke er den måde, vi gerne vil gøre tingene på.

Som jeg allerede har orienteret Skatteudvalget om, har jeg også bedt om en ledelsesmæssig opstramning på området, ligesom der er iværksat en handlingsplan, der skal sikre, at vi fremadrettet har styr på processerne. I den sammenhæng er det vigtigt at være opmærksom på, at SKAT fra årsskiftet begynder at arbejde i en ny organisation, der i sig selv medfører et øget fokus på inddrivelsen. Det gælder både juridisk,

procesmæssigt, analysemæssigt og indsatsmæssigt.

Men man skal ikke glemme, at SKAT i perioden 2006-2012 gennemfører en ganske betydelig omstilling af virksomheden for at indhøste de fulde gevinster af fusionen i 2005. Denne omstillingsproces stiller fortsat store krav til SKAT's løbende opgaveløsning, og det vil næppe kunne undgås, at der opstår variationer i opgaveløsningen og resultaterne her i omstillingsperioden. Det kan man lige så godt gøre sig klart.

Men når det er sagt, skal jeg også sige, at den nævnte problemstilling på inddrivelsesområdet for mig at se har meget lidt at gøre med, om der er ressourcer nok til at løse opgaven i SKAT. Vi taler jo altså ikke om selve indsatsen, men om den måde, som vi efterfølgende opgør tingene på, og det koster os ikke flere kræfter at bogføre tingene rigtigt i forhold til at gøre det forkert. Tværtimod gælder det, at når man styrer sine ressourcer i forhold til de opgørelser, kommer man til at rende forgæves, hvis man ikke først har sørget for at vide, hvem det kan betale sig at inddrive hos, og hvem det ikke kan betale sig at inddrive hos. Vi taler jo ikke kun om bogholderiet i deres daglige arbejde, og disse grundlæggende forhold skal derfor bare være i orden.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:50

Jesper Petersen (SF):

SF og andre partier i oppositionen har igen og igen advaret om, at de massive nedskæringer i antallet af medarbejdere i SKAT har store konsekvenser for skatteinddrivelsen og retssikkerheden i Danmark. Vi spiller simpelt hen hasard med indtægtsgrundlaget i Danmark, og borgerne kan ikke være sikre på, at når de selv betaler den skat, som de skal, kommer alle andre også til at gøre det. Det er desværre den situation, som jeg mener at vi har i Danmark i dag.

Det er fint at kunne effektivisere, men situationen i SKAT er katastrofal med for ringe ligning, for ringe kontrol og for ringe inddrivelse. Det er det, vi som medlemmer af Skatteudvalget hører, når vi får henvendelser fra medarbejdere i SKAT, det er det, jeg hører, når jeg besøger skatcentre osv.

Det er da fair nok, at ministeren ikke er enig med mig som spørger i, at der ikke er ressourcer nok. Det undrer mig egentlig heller ikke, for det er ikke længere siden end den 27. maj, vi sidst

stod her, hvor ministeren sagde: Ja, jeg mener, at SKAT har ret tilstrækkelige ressourcer, og begrundelsen og beviset for, at der er nok ressourcer, er, at man skal sammenholde tallene med, hvilke måltal der er blevet sat op i finansloven, og det er sådan, at hvis man tager den 1. januar 2008, er der restancerne på 9 mia. kr., hvor vi havde sat måltallet til 9,5 mia. kr.; så vi lå altså under vores egentlige måltal.

Det er citater fra skatteministeren fra den 27. maj, hvor han bruger lige præcis de selv samme tal, som han nu siger ingenting betyder – det er bare, fordi der er lidt fejl i bogholderiet. Dengang blev de tal brugt til at sige, at det bare går, som det skal. Nu har vi vished for med SKATs interne revisionsrapport, der sjovt nok kom i dagene før det amerikanske præsidentvalg, at de tal altså ikke passede. Der er skudt en hel milliard kroner ved siden af. Mener skatteministeren virkelig stadig væk, at det er helt ubekymrende? Begrundelsen er den samme som dengang, nemlig at det går fint, for man kan jo se, at de har nået tallene, og i dag, hvor man ikke har nået måltallene, er det egentlige overhovedet heller ikke bekymrende.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):
Skatteministeren.

Kl. 17:52

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg allerede i maj måned også nævnte, at vi på det andet område for inddrivelse, altså øvrige restancer, ikke har nået vores målsætning, og derfor er der generelt et arbejde at gøre vedrørende inddrivelse. Vi er ikke i mål endnu, hverken med de systemmæssige, de it-mæssige ændringer eller med den organisatoriske effektivisering af SKAT.

Derfor vil jeg gerne understrege, at jeg ikke mener, at vi har en meget let opgave foran os. Jeg mener, at vi har en meget ambitiøs opgave foran os, men også en opgave, som medarbejderne i SKAT er i stand til at løse, nemlig den opgave at sikre, at der bliver inddrevet de rigtige beløb i skat, og at der bliver inddrevet de beløb, der skal til, for at danskerne har en trykthed, med hensyn til at når de betaler det offentlige, hvad de skylder det offentlige, betaler deres nabo også til det eller kommer til det.

Allerede da vi vedtog lovforslaget, sagde vi om samlingen af inddrivelse, at det ville betyde, at restancerne ville komme til at stige i overgangsperioden. Det, der her er væsentligt at holde fast i, er, at den bogføringsfejl jo ikke i sig selv

medfører, at restancerne er steget, men det medfører, at vi ikke har kunnet give korrekte oplysninger, og det, vi fremadrettet fokuserer på, er at kunne give korrekte oplysninger. Det er alle tjent med.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:53

Jesper Petersen (SF):

Men man kan vel sige, at der er 347 mio. kr. i ikeindkrævede momsrestancer fra udenlandske virksomheder, der ikke fremgår noget sted, og at i den periode, hvor de har været forsvundet, er de ikke blevet forsøgt inddrevet. Det kunne jo altså være penge, som man ender med at miste i sidste ende, penge, som skatteborgerne ikke får ind til den fælles kasse, som de ellers må bidrage til.

Det er i orden, at skatteministeren er uenig med mig. Jeg synes, det er ærgerligt, men o.k. Problemet opstår vel for skatteministeren i det øjeblik – dagen efter at den her interne revisionsrapport er kommet – der så er interviews med skattedirektør Ole Kjær i adskillige medier, hvor han sender et decideret nødråb om, at der er behov for at standse de massive nedskæringer i SKAT, hvilket oppositionen har sagt igen og igen. Han siger om måltallene for inddrivelse, at SKAT ikke har nogen som helst chance for at nå dem, at vi nu, når der bliver krisetider, får flere restancer, skyldige skatter, der skal inddrives, og at vi samtidig ved af erfaring, at der i krisetider er brug for mere kontrol med virksomhedernes skatteregnskaber, simpelt hen fordi nogle af dem prøver at klare sig ud af de økonomiske problemer ved at spare på skatten. Her siger told- og skattedirektør Ole Kjær selv, at vi har behov for at standse nedskæringerne, hvilket oppositionen har foreslået igen og igen. Er det noget, som skatteministeren nu vil lytte til, når hans egen direktør siger: Stop massakren?

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Skatteministeren.

Kl. 17:55

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Jeg synes, at hr. Jesper Petersen i respekt for de tilfælde, hvor der virkelig er behov for at tale om massakre, bør ændre sin tone på det her område. Det er sådan, at vi har talt om, at der gennemføres en tilpasning af SKATs ressourcer gennem naturlig afgang, og det er det, som har været medvirkende til, at vi har kunnet løfte skatteop-

gaverne i Danmark med langt færre ressourcer, langt mere effektivt, så vi har kunnet frigøre ressourcer til andre dele af den offentlige sektor – f.eks. til plejesektoren, ældresektoren, uddannelsessektoren og sundhedssektoren. Den frigørelse af ressourcer synes jeg det er meget vigtigt at vi hele tiden arbejder med i den offentlige sektor. Det er ikke en massakre. Det er en almindelig løbende tilpasning, der er foregået i takt med naturlig afgang.

Det, som er væsentligt at holde fast i her, er, at vi fortsat inddriver på f.eks. den gæld, som udenlandske selskaber har på deres momsområde. Det er ikke sådan, at den har været gemt væk og ikke er forsøgt inddrevet. Den er blot ved en fejl ikke blevet talt med i de samlede opgørelser, der er blevet videregivet fra SKAT til mig, og som jeg har videregivet oplysninger om til Skatteudvalget. Derfor er det en bogføringsmæssig fejl i den samlede opgørelse og ikke et spørgsmål om, hvad der er forsøgt ændret eller ej.

Hvad angår spørgsmålet om ressourcerne i nedgangstider, vil jeg sige, at vi ikke har en opgangsstrategi og en nedgangsstrategi i SKAT. Vi har en indsatsstrategi, der går ud på, at man skal prioritere kræfterne, hvor det er nødvendigt. Man kan vende det om og sige, at når det går dårligere for virksomhederne, når overskuddet i virksomhederne er mindre, så er der også et mindre incitament til at forsøge at begå skatteunddragelse og f.eks. gennem transfer pricing at forsøge at flytte skatteoverskud ud af landet. Derfor mener jeg fortsat, at SKAT ...

Kl. 17:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ja tak, minister. Både spørgeren og ministeren bliver altså nødt til at overholde taletiden. Hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:57

Jesper Petersen (SF):

Tak for det. Skatteministeren plejer selv at være en dygtig polemiker og ikke have noget problem med ordvalg, så skal vi ikke lade den fare?

Jeg forstår på vores lille udveksling her, at ministeren fortsat ikke har set alvoren og altså ikke lytter til Ole Kjær, når han beder om, at man standser de dramatiske nedskæringer på SKAT, og at der ikke vil blive tilført de ressourcer, der skal til. Jeg synes, at det er meget fint, at ministeren tager fat på f.eks. en vigtig opgave som transfer pricing. Der er det jo ikke muligt at flytte ressourcer over til at kontrollere eller til at hyre flere folk til at løse de opgaver, uden at det

går ud over andre ting, fordi SKAT er underlagt de her meget barske krav om at skære ned på medarbejderstaben fra cirka 9.900 i 2005 til 8.344 i år og til 6.782, altså over 3.000 færre medarbejdere på 5-6 år til at løse den samme opgave.

Effektiviseringer er godt, men det, vi er i gang med nu, er at udhule Danmarks indtægtsgrundlag og at udhule borgernes retssikkerhed, så de ikke kan regne med, at når de selv betaler, kommer alle andre også til det. Også borgerlige ministre, der godt kan lide frit valg, synes jeg ikke skal udvide det til at gælde også på skatteområdet.

Kl. 17:58

Anden næstformand (Søren Espersen):
Skatteministeren.

Kl. 17:58

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Nu har jeg en fordel frem for hr. Jesper Petersen, jeg behøver nemlig ikke at nøjes med at lytte til de – med al respekt for journaliststanden – ikke altid hundrede procent præcise gentagelser i aviserne af, hvad f.eks. skattedirektør Ole Kjær har udtalt. Jeg har også drøftet direkte med told- og skattedirektøren på baggrund af den finanslovaftale, der er blevet indgået, hvorvidt Ole Kjær har tillid til, at det er muligt at løfte SKATs opgaver med de ressourcer, der er stillet til rådighed. Og på den baggrund kan jeg sige, at jeg er tryk ved, at det er muligt at løfte de opgaver, som SKAT har fået, med de ressourcer, der er stillet til rådighed.

Men lad mig bare give et eksempel på, hvad det er, der gør, at vi kan løfte opgaven med færre ressourcer end tidligere. I de her dage modtager danskerne deres forskudsopgørelse for det kommende år – ikke udskrevet og med posten, som vi har set tidligere, men digitalt, direkte i deres skattemappe. Jeg er sikker på, at det medfører, at endnu flere danskere også vil svare SKAT digitalt, og det vil løfte den kæmpemæssige opgave, der er gået ud på, at papirbunker er blevet flyttet frem og tilbage, og at tal indberettet af borgerne på papir skulle indtastes i SKATs databaser. Det kan vi nu løse digitalt ved, at danskere har en mulighed for at indberette direkte. Derfor effektiviserer og rationaliserer vi nogle opgaver bort. Det er bare et enkelt, lille eksempel, men et meget aktuelt eksempel på, hvordan man kan effektivisere, uden at det går ud over opgaveløsningen.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hermed sluttede spørgsmålet. Tak til spørgeren, tak til skatteministeren.

Det næste spørgsmål er stilet til beskæftigelsesministeren af hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:00

Spm. nr. S 299

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Eigil Andersen (SF):

Hvorfor indeholder regeringens plan mod sygefravær intet om bedre forebyggelse i arbejdsmiljøet, når statistikkerne viser, at der hver dag er 50.000 syge på grund af dårligt arbejdsmiljø?

Skriftlig begrundelse

Arbejdsgiverne har ansvaret for det stigende antal arbejdsulykker og erhvervs sygdomme de sidste tre år. Derfor virker det besynderligt, at regeringen ikke har lavet en stor handleplan for bedre arbejdsmiljø, så man kan nedbringe nedslidning, ulykker, alvorlig stress, udbrændthed osv. forårsaget af arbejdsmiljøet. Fjerner man halvdelen af arbejdsmiljøproblemerne, vil det betyde mere arbejdskraft svarende til 25.000 helårspersoner – langt mere end regeringens jobplan II opererer med.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 18:00

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Igennem de senere år har regeringen gennemført en række initiativer for at forbedre arbejdsmiljøet. Lad mig bare nævne to af dem: For det første har vi gennemført en omfattende arbejdsmiljøreform. Samtlige virksomheder i landet får tjekket deres arbejdsmiljø af Arbejdstilsynet, og hvis der er problemer med arbejdsmiljøet, bliver der fulgt op på det, og virksomhederne bliver først sluppet igen, når problemerne er løst. For det andet er der som en del af velfærdsaftalen afsat 3 mia. kr. i en forebyggelsesfond. Vi taler om rigtig mange penge, så mange, at de for alvor vil gøre en forskel. De 3 mia. kr. skal bruges til at forebygge, at medarbejdere inden for de særlig nedslidningstruede brancher bliver slidt ned.

Vi skal fortsætte med den forebyggende indsats, sådan at vi også forebygger muligt sygefravær, men det er nu engang ikke alt sygefravær, der skyldes arbejdsmiljøet, og det kan nu engang ikke lade sig gøre at forebygge al sygdom. En effektiv indsats over for sygefraværet kræver derfor en meget bredere indsats end blot at fortsætte den nuværende arbejdsmiljøindsats. Jeg er derfor meget tilfreds med, at partierne bag jobplanen i sidste uge tilsluttede sig den trepartsaftale om nedbringelse af sygefraværet, som regeringen indgik med arbejdsmarkedets parter. Med sygefraværsaftalen er arbejdspladserne klædt godt på til at påtage sig en langt mere aktiv rolle i forhold til at reducere sygefraværet også ved sygdomme, der ikke skyldes arbejdet, og det er til gavn for både virksomheden og medarbejderne.

Kl. 18:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:02

Eigil Andersen (SF):

Vi står jo i en meget miserabel situation med hensyn til arbejdsmiljøet. Det er jo sandheden på det her område. Sagen er den, at antallet af arbejdsulykker er steget 15 pct. i løbet af de seneste 3 år, som der er tal for, og antallet af erhvervs sygdomme er steget op imod 50 pct. i løbet af den samme periode. Når det samtidig er sådan, at 50.000 mennesker i Danmark er syge hver dag på grund af dårligt arbejdsmiljø, kunne man altså, hvis man forestillede sig, at man kunne forebygge bare halvdelen af den nedslidning og de ulykker, der foregår, have, hvad der svarer til 25.000 helårspersoner mere på arbejdsmarkedet.

Det, som regeringen har gjort, er simpelt hen ikke nok; det kan man roligt slå fast, for udviklingen går den forkerte vej. Jeg vil derfor spørge, hvad ministeren mener om, at man kunne styrke indsatsen med hensyn til det forebyggende arbejde, at man kunne give bedre muligheder for ansatte og deres sikkerheds- og tillidsrepræsentanter for at presse på for at få et bedre arbejdsmiljø, at man kunne forstærke Arbejdstilsynets kontrol og straffemuligheder, og at man kunne sikre bedre information både til jobansøgere og forbrugere om arbejdsmiljøets tilstand på den enkelte virksomhed. Det er jo en meget relevant oplysning, hvis man skal søge et arbejde. Og ligesom mange forbrugere køber varer efter, om de er fremstillet godt med hensyn til det ydre miljø, er jeg overbevist om, at det i fremtiden

også være sådan, at mange forbrugere vil købe deres varer efter, om de er produceret i et ordentligt arbejdsmiljø. Og der kræves et system for det.

Så jeg vil gerne spørge, om en forebyggende indsats, bedre muligheder lokalt på arbejdspladserne, større kontrol fra Arbejdstilsynet og bedre straffemuligheder og bedre information er nogle overskrifter, som regeringen kunne tilslutte sig at man skulle gøre en indsats for for at fremme det gode arbejdsmiljø.

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 18:04

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg kan forsikre hr. Eigil Andersen om, at det er det, vi konstant foretager os på arbejdsmiljøområdet. Det udgangspunkt, hr. Eigil Andersen har for sit spørgsmål her, er forkert, for der er gjort rigtig, rigtig meget på arbejdsmiljøområdet inden for de sidste par år. Vi har gennemført arbejdsmiljøreformen, hvor der er tilført 85 mio. kr. årligt til ansættelse af 140 medarbejdere. Med velfærdsaftalen i 2006 fik tilsynet tilført 70 mio. kr. til cirka 115 medarbejdere, og i forbindelse med velfærdsaftalen etablerede vi, som jeg sagde før, fonden på 3 mia. kr.

Det, der er det helt afgørende – og der er det jo meget beklageligt, at SF ikke deltager i det her arbejde – er jo arbejdsmiljøreformen, hvor vi som, tror jeg, det eneste land i verden gennemgår arbejdsmiljøet på samtlige virksomheder i løbet af en årrække, hvorefter de kommer ind i en rullende gennemgang. Derfor er vi meget langt fremme.

Men det er rigtigt, at der har været en stigning i antallet af arbejdsulykker i de senere år, og det tager jeg selvfølgelig meget alvorligt. Derfor har vi også fremsat forslag i Folketinget, der skal behandles senere i denne uge, om en fordobling af bøderne ved ulykke med alvorlig personskade eller døden til følge, og vi tager fat i prioriteringerne inden for arbejdsmiljøområdet.

Så jeg synes, at hr. Eigil Andersen tegner et noget dystert billede af, hvad der rent faktisk foregår. Det her område har været i rivende udvikling i de senere år.

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Eigil Andersen (SF):

Det ændrer ikke ved, at der er en stigning i antallet af både ulykker og erhvervs sygdomme. Jeg vil sige, at det her system, man har lavet med screening af alle arbejdspladser inden for 4-6 år, at der kommer et screeningsbesøg fra Arbejdstilsynet med så lang tids mellemrum, ikke hjælper noget særligt på det danske arbejdsmiljø, fordi situationen kan være ændret på virksomheden 3 måneder senere.

Jeg vil gerne nævne nogle konkrete ideer, for regeringen har svækket mulighederne for at forebygge arbejdsmiljøproblemer.

Vil man være med til at genindføre retten til, at der skal kunne vælges sikkerhedsrepræsentanter på virksomheder ned til fem medarbejdere? Vil man være med til at indføre et arbejdsmiljøklippekort til arbejdsgivere? Vil man være med til, at Arbejdstilsynet skal bruge sin ret til at give påbud inden for hele det psykiske arbejdsmiljøområde, i dag gør man det kun inden for dele af det psykiske arbejdsmiljø, og der er jo stigende problemer inden for det område? Vil man være med til at nedsætte en havarikommission, som kan analysere byggepladsulykker? Vil man være med til at genindføre muligheden for at give bøder til virksomheder; det er en tredjedel af virksomhederne, som aldrig laver deres arbejdspladsvurderinger?

Kl. 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:07

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det var jo rigtig mange forslag, som hr. Eigil Andersen fik remset op her på kort tid. Hvis vi tager dårligt psykisk arbejdsmiljø, stress og psykisk nedslidning, har det selvfølgelig store omkostninger både for den enkelte og for samfundet, og derfor har vi jo også gjort psykisk arbejdsmiljø til et af de fire arbejdsmiljøproblemer, som vi prioriterer i arbejdsmiljøindsatsen frem til 2010. Og som følge af justeringen af arbejdsmiljøreformen og velfærdsaftalen er der sket en markant styrkelse af Arbejdstilsynets indsats over for dårligt psykisk arbejdsmiljø. Arbejdstilsynet vurderer det psykiske arbejdsmiljø ved alle screeninger af virksomheder, og der er taget nye metoder i brug til at undersøge det psykiske arbejdsmiljø ved tilsyn. Det betyder, at Arbejdstilsynet i højere grad end før er i stand til at afdekke problemerne på virksomhederne, og det

er selvfølgelig en problemstilling, vi vil arbejde med løbende.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:08

Eigil Andersen (SF):

Med hensyn til det psykiske arbejdsmiljø er det jo altså sådan, at Arbejdstilsynet, inden for halvdelen af de problemer, der er, holder sig tilbage med at give deciderede påbud om, hvad der skal foregå. Derfor er det ikke tilstrækkeligt. Sagen er den, at regeringen som nævnt har svækket mulighederne for at lave et bedre arbejdsmiljø. Man har svækket sikkerhedsrepræsentanterne ved, at man har fjernet reglen om, at man kunne vælge sikkerhedsrepræsentanter på arbejdspladser med ned til fem ansatte. Nu er grænsen ved ti ansatte, og det mener jeg er meget fatalt.

Man har svækket sikkerhedsrepræsentanternes mulighed for at få gennemtvunget en arbejdspladsvurdering, hvor man på arbejdspladsen analyserer sygefravær og kommer med en handleplan for et bedre arbejdsmiljø. Det har man svækket, ved at man har lavet det sådan, at arbejdsgiveren ikke længere kan få en bøde for at undlade at lave sådan en arbejdspladsvurdering. Altså én lang stribe forringelser, og derfor vil jeg gerne spørge på baggrund af de alvorlige tal, som ministeren er enig i, om han så vil være med til at genoprette nogle af de her ting og gå videre endnu.

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:09

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil lige vende tilbage til et spørgsmål, som hr. Eigil Andersen rejste tidligere, nemlig det positive, at mennesker, der søger arbejde, interesserer sig for, om arbejdsmiljøet på det sted, hvor de søger arbejde, er godt eller dårligt, det har vi jo kunnet konstatere med den smileyordning, som vi har gennemført, som jo medfører, at der bliver givet grønne og røde og gule smileyer, når der har været lavet en screening. Og vi kan konstatere på Arbejdstilsynets hjemmeside, hvor de her smileyer ligger, at der er rigtig, rigtig mange mennesker, som går ind og ser på dem. Det er jo en af de allerbedste effekter, man kan få på arbejdsmiljøet, nemlig at medarbejderne interesserer sig for arbejdsmiljøet, at ledelsen på arbejds-

pladsen engagerer sig i at løse de her spørgsmål, og jeg synes ærlig talt, at det billede, som hr. Eigil Andersen tegner, er noget fortegnet, for virkeligheden er jo meget mere nuanceret. Vi kan se, at de virksomheder, der engagerer sig i det her, løser problemerne, og så ved vi, at der er virksomheder, som ikke gør, og det er jo så vores opgave at komme efter dem og sikre, at arbejdsmiljøet dér bliver bedre.

Kl. 18:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hermed er spørgsmålet sluttet.

Det sidste spørgsmål er spørgsmål 11, som ligeledes er stillet til beskæftigelsesministeren og ligeledes er stillet af hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:11

Spm. nr. S 300

11) Til beskæftigelsesministeren af:

Eigil Andersen (SF):

Hvordan vil ministeren undgå, at langtidssyge sendes ud i aktivering og arbejde, som risikerer at forværre deres sygdom, når regeringen nu vil give kommunerne et meget stærkt økonomisk incitament til at aktivere alle langtidssygemeldte gennem 65 pct. i sygedagpengerefusion fra staten ved aktivering/arbejde mindst 10 timer om ugen mod kun 35 pct. refusion, hvis vedkommende er fuldtidssyg uden aktivering?

Skriftlig begrundelse

Regeringen holder kommunerne i et økonomisk jerngreb, der har ført til store huller i den danske velfærd. Kommunerne kan imidlertid fremover tjene millioner af kroner på at sende syge i aktivering eller arbejde mindst ti timer om ugen fra den niende sygeuge. Spørgeren er derfor overbevist om, at den voldsomt styrende refusionsmekanisme vil føre til et urimeligt pres på langtidssyge for at deltage i aktivering/arbejde, som ikke svarer til, hvad de er i stand til – men tværtimod vil føre til sammenbrud og nederlag, som forlænger sygeperioden.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 18:11

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er godt klar over, at de nye initiativer kræver et nyt syn på tingene og en ændring i forhold til

den opfattelse, vi hidtil har haft. Alle, der på en eller anden måde arbejder med sygemeldte borgere, skal til at tænke anderledes.

De tilbud, som kommunerne fremover skal give de sygemeldte, skal naturligvis tilrettelægges fleksibelt og under hensyntagen til den enkelte borgers helbredstilstand og arbejdsevne. Der kan blive tale om tilbud på helt ned til 1 time om ugen. Med tilbuddet bliver der draget omsorg for borgeren, så i stedet for at sende borgeren hjem for at passe sig selv giver vi opmærksomhed og støtte til at leve et aktivt liv, der ikke kun rummer sygdom, men også en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er vigtigt for mig som beskæftigelsesminister at bidrage til at sikre, at syge mennesker ikke udelukkes fra det sociale fællesskab, der er på arbejdspladsen, og det er vi ikke alt for gode til i dag, hvor alt for mange overlades til sig selv.

Kl. 18:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:12

Eigil Andersen (SF):

Det bliver fremstillet som et tilbud, men det skal også huskes her, at det jo efter den plan, som regeringen vil præsentere, er sådan, at den sygemeldte, som siger nej til et tilbud fra kommunen, mister sine sygedagpenge. Så helt så rosenrødt, som ministeren siger det forholder sig, er det rent faktisk ikke.

Når man tænker på, at der er blevet store, store huller i den danske velfærd, fordi staten presser kommunernes økonomi – det kan man konstatere inden for ældreområdet, det kan man konstatere i folkeskolen, og det kan man konstatere i daginstitutionerne – så er det jo helt oplagt, at man som kommune, når man kan tjene millioner af kroner på at sende syge mennesker i aktivering eller arbejde fra niende sygeuge, bliver nødt til at gøre det. Det vil sige, at lederne vil holde peptalks for deres medarbejdere, og det vil medføre, at medarbejderne bliver instrueret om, at de skal sørge for, at folk kommer ud i aktivering/arbejde fra niende sygeuge. Og jeg er overbevist om, at det ikke for alle, men for mange vil føre til et utroligt presseri over for de syge, et helt urimeligt presseri, som vil gøre, at den enkelte sygemeldte risikerer at gå ned med flaget, fordi opgaven er uoverkommelig.

Jeg kan sige, at ansøgere inden for førtidspensionsområdet bliver arbejdsprøvet i meget høj grad, og at det, som er den helt klare erfaring, er, at mennesker, der søger om førtidspension, i

mange tilfælde bliver presset ud i arbejdsprøvnin-
ninger, som gør, at de går ned med flaget for an-
den gang, fordi de jo forinden har været igen-
nem noget meget alvorligt. Og min nervøsitet
går på, at det samme vil ske her, når det her nye
system på et tidspunkt desværre kommer til at
virke.

Kl. 18:14

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:14

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er naturligvis ikke alle syge, der skal eller
kan have gavn af et aktivt tilbud, men jeg mener,
at vi kan hjælpe mange syge til at genoptage de-
res arbejde så hurtigt som muligt, f.eks. gennem
en gradvis tilbagevenden til arbejdet.

Vi ved, at risikoen for at miste fodfæstet på
arbejdsmarkedet stiger for hver uge, man er syg,
og efter 1 års fravær er det en ud af fem, som al-
drig vender tilbage til arbejdsmarkedet. Derfor
er der behov for en tidlig og aktiv indsats, når en
borger bliver sygemeldt. Undersøgelser viser, at
jo tidligere, vi gør noget, jo større sandsynlighed
er der for at sikre de pågældende en tilknytning
til arbejdsmarkedet.

Men som det også betones i den handlings-
plan, som vi har lavet, og i trepartsaftalen, så er
det vigtigt med en samlet indsats over for den
enkelte sygemeldte, og at der tages et helheds-
hensyn til den sygemeldtes situation.

Kl. 18:15

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen.

Kl. 18:15

Eigil Andersen (SF):

Der er noget rigtigt i, at der i visse tilfælde, hvor
mennesker lider af rygsygdomme eller andre
skeletsygdomme, kan være en fordel, ved at
man ikke er passiv, altså at man bliver delvis ak-
tiv. Det er rigtigt. Men der er et kæmpe område
derudover, f.eks. depression, forskellige former
for sammenbrud, udbrændthed, ganske alvorlig
stress osv., hvor der ingen videnskabelige bevi-
ser er på, at det skulle hjælpe at begynde at ar-
bejde.

Hvis man forestiller sig, at en har fået et sam-
menbrud på grund af konflikter i arbejdet, må-
ske på grund af en dårlig ledelse, mobning, chi-
kane, ustandselige strukturændringer, f.eks. in-
den for det offentlige, eller på grund af mistillid
til medarbejderne i form af kontrol, evaluering
og dokumentation, og hvis der er nogen, der er

gået ned med flaget på grund af det, virker det
jo absurd, at den pågældende så skulle blive
rask ved at komme tilbage til nøjagtig det sam-
me dårlige arbejdsmiljø. Altså, man kan jo sige,
at hvis arbejde er en vidundermedicin i den ud-
strækning, ministeren taler om det, kan man jo
undre sig over, at der overhovedet er nogen, der
bliver syge.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:16

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Vi har allerede en del viden om, hvordan vi ved
psykiske lidelser på en bedre måde håndterer
tilbagevenden til arbejdet, selv om vi dér ikke
har den samme solide videnskabelige dokumen-
tation, som vi har ved muskel- og skeletbesvær.

Det Nationale Forskningscenter for Arbejds-
miljø har været med til at levere videngrundla-
get. De har peget på såvel udenlandske som in-
denlandske projekter, der indikerer, at det at
have et job i sig selv er en helbredende faktor
ved f.eks. depression. De påpeger også, at ind-
dragelse af den depressionsramtes arbejdsliv
ofte medfører, at vedkommende kommer over
depressionen på kortere tid.

Folk med alvorlige psykiske lidelser skal
selvfølgelig have en hurtig og effektiv lægelig
behandling, men en hurtig tilbagevenden til ar-
bejdet hænger nøje sammen med både en effek-
tiv medicinsk udredning og en behandling. Og
det er derudover afgørende, at der er en dialog
med arbejdspladsen, og at der foretages nød-
vendige tilpasninger af arbejdsopgaver, arbejds-
processer og arbejdstid.

Kl. 18:18

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Eigil Andersen for en sidste bemærkning.

Kl. 18:18

Eigil Andersen (SF):

Ministeren indrømmer jo faktisk her, at der ikke
er en videnskabelig dokumentation, for så vidt
angår hele den afdeling, der handler om depres-
sionssygdomme og sammenbrud. Der er ingen
dokumentation. Det er jo det, som egentlig er
indholdet i ministerens svar. Der er ingen viden-
skabelige beviser på, at det rigtigt.

Jeg er overbevist om, at når medarbejderne i
kommunerne bliver instrueret om, at man kan få
65 pct. i refusion ved at sende folk i aktivering
eller arbejde, vil de have øjnene stift rettet mod
den refusionsprocent og mod, at den så er væ-

sentligt lavere, hvis folk ikke bliver sendt i aktivering. Der kan opstå den situation, at en arbejdsgiver, selv om kommunen ønsker det, ikke vil tage imod den syge medarbejder, fordi arbejdsgiveren betragter det som urealistisk, og kommunen vil så finde noget aktivering – vel formentlig svarende til det, man sætter arbejdsløse til – og så skal den syge altså jages ud i en form for tvangsarbejde. Sådan vil det i mange, ikke alle, tilfælde blive efter min opfattelse.

Men jeg mangler dokumentation for, at ministeren kan garantere, at sådan noget, som jeg nævner her, ikke vil ske.

Kl. 18:19

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:19

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg mener, at vi skal have tillid til, at kommunerne kun giver syge borgere et aktivt tilbud, når de vurderer, at det kan bringe den syge hurtigere tilbage i arbejde. Vi skal også have tillid til, at kommunerne nøje vil overveje risikoen for at forværre og forlænge sygdomsforløbet.

Efter 52 uger får kommunen jo ikke længere refusion fra staten, men bærer selv den fulde udgift til sygedagpenge, og derfor er kommunerne selvfølgelig også interesseret i at være med til at sikre fastholdelse af de sygemeldte på arbejds-

markedet. Og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at kommunerne også selv har anmodet om at få mulighed for at give deres syge borgere aktive tilbud, og det er jo det ønske, vi nu efterkommer, så modtagere af sygedagpenge kan få de samme tilbud, som syge kontant- og starthjælpsmodtagere hidtil har kunnet få.

Kl. 18:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hermed er spørgsmålet sluttet. Tak til spørgeren og tak til beskæftigelsesministeren.

Hermed er også spørgetiden afsluttet.

Kl. 18:20

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 13. november 2008, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet er hævet. (Kl. 18:20).